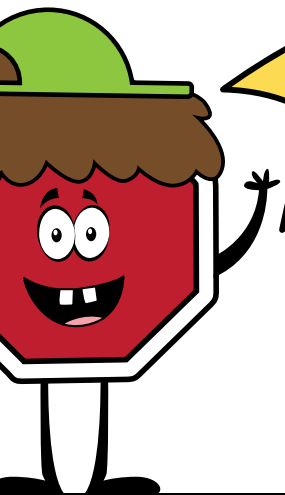

דרכים

תלמידי כיתות א'-ו'
תכנית חינוכית לבטיחות בדרכים

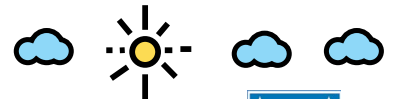
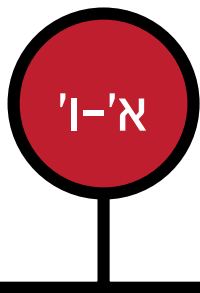

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף זה"ב, נגישות ואורח חיים בטוח

אור ירוק

העמותה למאבק בתאונות הדרכים בישראל

© כל הזכויות שמורות לעמותת "אור ירוק"

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף זה"ב, נגישות ואורח חיים בטוח

הסבר על חוברת "דרכים"

חוברת "דרכים" הינה חוברת פעילויות המיועדת לכלל תלמידי בית הספר היסודי. לכל שכבת גיל פעילות שונה המותאמת לגיל הילדים ולנושאי החינוך לזהירות ובטיחות בדרכים בחיי היום יום שלהם.

החוברת עוסקת בנושאים הבאים:

- הליכה בטוחה
- חצייה בטוחה
- רכיבה בטוחה
- בטיחות ברכב המשפחתי

חוברת זו הינה בסיס לשיח ופעילות עם הילדים בהתאם לשכבות הגיל השונות. לכל יחידת פעילות מצורפים עזרים שונים המלווים את הפעילות - לשימושך. הפעילויות מצריכות הכנה מראש ולכן יש להיערך בהתאם. את הפעילות ניתן להעביר בכיתה או בחצר בית הספר.

למידע נוסף בתחום הבטיחות בדרכים ניתן להיכנס לאתר עמותת אור ירוק: www.oryarok.org.il
אתר אגף זה"ב, נגישות ואורח חיים בטוח, משרד החינוך: <http://cms.education.gov.il/EducationCMS/UNITS/Zahav>
אתר הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים: www.rsa.gov.il
אתר בטרם, ארגון בטרם לבטיחות ילדים: <http://www.beterem.org.il/search/searchplace.aspx?s=roads>

תודות

יועצת פדגוגית, אגף זה"ב, נגישות ואורח חיים בטוח נירה עדן

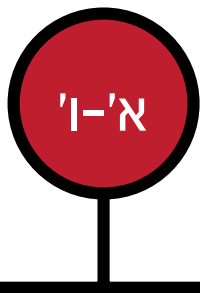
פיתוח תוכן סיון מלניק יניב

עיצוב גרפי איילת משיח

עורכת לשונית צביה קנל

צוות חינוך וקהילה עמותת אור ירוק לי טופח-טל, שי טל, רז אביטן כץ, ליאת אבישר ומיה שהם

דבר מנכ"ל עמותת אור ירוק

שלום וברכה,

ילדים ישראלים רבים נפגעים ואף נהרגים בתאונות דרכים שיכולות היו להימנע. למעשה, ישראל היא המדינה המובילה את המדינות המפותחות בשיעור הילדים ההרוגים.

המצב הזה הוא כתם על מצחנו והוא מחייב אותנו להירתם למאבק לאומי-אזרחי, בקטל בדרכים בכלל ובהיפגעות הילדים בפרט.

בחרתם לא לעמוד מנגד ולהירתם למאבק בתאונות. בשמי ובשם שאר עובדי ומתנדבי אור ירוק, אני מבקש להביע את הערכתי העמוקה להתנדבותכם ולהודות לכם עליה.

חוברת זו נועדה לסייע לכם להנחיל לתלמידי בתי הספר היסודיים תרבות דרך זהירה ואחראית, ולהטמיע בהם מסרים חשובים אלו כבר מגיל צעיר.

המחקרים הרבים שנערכו בנושא מצביעים על יעילות גבוהה של הטמעת מסרי בטיחות בדרכים בגילאים צעירים, כך שגם אם לעתים נראה אחרת, עמלנו אינו לשווא.

אני מאמין בכם ובבחירתכם ואין בלבי ספק שבידיכם לחולל שינוי משמעותי וחשוב בהתנהגותם של הילדים בדרכים ובכך להציל חיים.

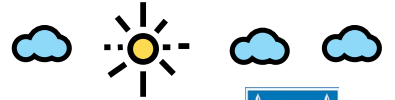
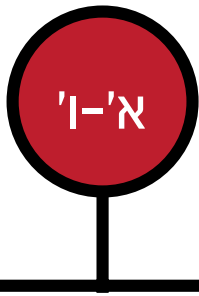
עוד יבואו על הברכה, כל מי שעסקו בעריכת חוברת זו. אני שב ומאחל לכולם פעילות ברוכה ומוצלחת. שכרנו יבוא בדמות הילדים שימנעו עצמם מסכנות בעקבות המסרים שהטמענו בהם, והוא לא יסולא בפז.

בהצלחה רבה

ארז קיטה

מנכ"ל עמותת אור ירוק

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף זה"ב, נגישות ואורח חיים בטוח

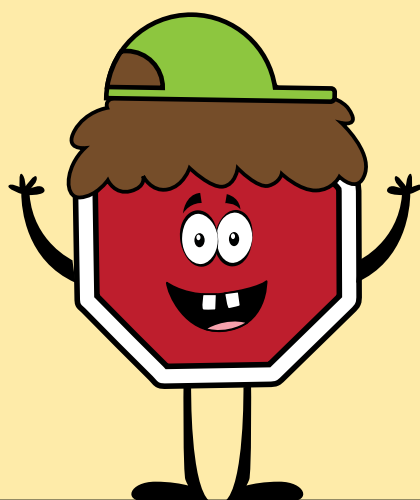
תוכן עניינים

5-45	כיתות א'-ב'
46-89	כיתות ג'-ד'
90-123	כיתות ה'-ו'

© כל הזכויות שמורות לעמותת "אור ירוק"

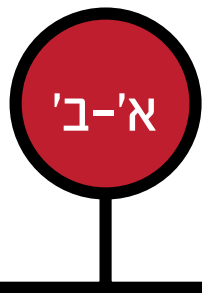

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף זה"ב, נגישות ואורח חיים בטוח

אור ירוק

העמותה למאבק בתאונות הדרכים בישראל

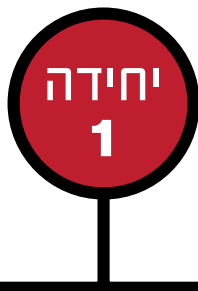
© כל הזכויות שמורות לעמותת "אור ירוק"

תוכן עניינים

מספר יחידה	שם יחידה	עמודים
1	פתיחת שנה	7-12
2	התנהגות בטוחה בדרך	13-16
3	זהירות בהליכה	17-18
4	הליכה בטוחה	19-20
5	נראות	21
6	חצייה בטוחה	22-23
7	זהירות בנסיעה	24
8	נסיעה בטוחה	25-26
9	תמרורים	27-34
10	זהירות ברכיבה	35-37
11	רכיבה בטוחה	38
12	תעביר את זה הלאה	39-40
13	בטיחות בחופשה	41-42
14	סיכום ופרידה	43-45

פתיחת שנה

מטרות מרכזיות:

- היכרות עם מושגים מרכזיים: הליכה בטוחה, חצייה
- בטוחה, רכיבה בטוחה, נסיעה בטוחה

מסרים מרכזיים:

- בטיחות בדרכים מצילה חיים
- השנה נעסוק בארבעה נושאים מרכזיים: הליכה בטוחה, חצייה בטוחה, רכיבה בטוחה ונסיעה בטוחה

מהלך הפעילות:

1. נציג את עצמינו ואת הנושא של בטיחות בדרכים.
2. נחלק לכל התלמידים את לוח הניקוד האישי שלהם ונכריז על תחרות "הילד הבטוח". אנחנו לא מתחרים זה בזה אלא צוברים "נקודות חיים". איך צוברים את הנקודות? בפתיחת כל שיעור, הילדים יכתבו או יציירו על גבי לוח הניקוד האישי שלהם את האפשרויות הבאות:
א' - "סיפורים בטוחים" - על התנהגות נכונה בדרכים שהילדים ביצעו בפועל.
ב' - "השפעה סביבתית" - על משהו חדש שקשור בבטיחות בדרכים שהילדים לימדו את המשפחה או חברים.
3. נשאל - רוצים לצבור נקודת חיים ראשונה? הילדים יענו בהתלהבות - כן!!
אז נציג בפני הילדים את ארבעת הנושאים בהם נעסוק השנה, נכתוב אותם על הלוח, נסביר ונבקש דוגמאות מהתלמידים. **הליכה בטוחה - חצייה בטוחה - רכיבה בטוחה - נסיעה בטוחה.** על כל ילד לבחור אחת הדוגמאות מכל נושא, או לחשוב על דוגמא משלו ולרשום אותה על הלוח שלו. בינתיים נעבור בין התלמידים ונדביק להם מדבקה ירוקה ראשונה על הלוח כסיפתח.
4. נשחק "בינגו מושגים": כל תלמיד יקבל כרטיסייה שעליה מושגים מהרשימה. בכל פעם נכריז על מושג אחד. למי שיש את המושג יסמן אותו בכרטיסייה. הראשון שיסמן את כל הדף מכריז "בינגו" - ניתן להמשיך לשחק עד שמכריזים על כל המושגים. חשוב לוודא שהתלמידים מבינים את המושגים שאנחנו מכריזים לפני שעוברים למושג הבא.
רשימת המושגים: חצייה בטוחה | הליכה בטוחה | רכיבה בטוחה | נסיעה בטוחה | מעבר חצייה | חגורת בטיחות | אפוד זוהר | קסדה | סטופי | מסיחי דעת | בוסטר | מדרכה | משמרות זה"ב | מגנים | מרחק תגובה | תמרור | רמזור | ילד בטוח | זהירות | ציות לחוקים | תאונת דרכים | תאונת חצר | כרית אויר | הפרעות ברכב | מודעות | סכנות | הצלת חיים | משחק בטוח

סיכום: נחזור על המושגים המרכזיים: הליכה בטוחה, חצייה בטוחה, רכיבה בטוחה ונסיעה בטוחה

שָׁמַיִם:

© כל הזכויות שמורות לעמותת "אור ירוק"

בינגו מושגים				
מרחק תגובה	זהירות	משחק בטוח	כרית אור	ציאת לחקים
הצללת חיים	בוסטר	מסיחי דעת	תגורת בטיחות	מודעות
מעבר חציה	תאנת חצר	רמזור	סכנות	תמרור
רכיבה בטוחה	ילד בטוח	קסדה	מדרכה	חציה בטוחה
הליכה בטוחה	סטופי	נסיעה בטוחה	מגנים	הפרעות ברכב

בינגו מושגים				
מודעות	זהירות	תאנת חצר	הליכה בטוחה	נסיעה בטוחה
משחק בטוח	סטופי	מגנים	תמרור	מרחק תגובה
תגורת בטיחות	בוסטר	סכנות	הצללת חיים	מעבר חציה
רמזור	תאנת דרכים	רכיבה בטוחה	ילד בטוח	קסדה
הפרעות ברכב	חציה בטוחה	כרית אור	זוהר אפוד	מדרכה

בינגו מושגים				
נסיעה בטוחה	תאנת דרכים	מסיחי דעת	משחק בטוח	סטופי
זהירות	תגורת בטיחות	תמרור	מגנים	ילד בטוח
כרית אור	תאנת חצר	רכיבה בטוחה	סכנות	משמרות זה"ב
הליכה בטוחה	הצללת חיים	בוסטר	מדרכה	הפרעות ברכב
חציה בטוחה	מודעות	מרחק תגובה	זוהר אפוד	קסדה

בינגו מושגים				
תמרור	כרית אור	משמרות זה"ב	סטופי	מעבר חציה
ציאת לחקים	זהירות	תאנת דרכים	תאנת חצר	מדרכה
תגורת בטיחות	הליכה בטוחה	מסיחי דעת	קסדה	רמזור
סכנות	חציה בטוחה	משחק בטוח	בוסטר	נסיעה בטוחה
מודעות	מרחק תגובה	רכיבה בטוחה	זוהר אפוד	ילד בטוח

בינגו מושגים

קסדה	מודעות	סכנות	תמרור	הצללת חיים
מסיחי דעת	תאונת דרכים	בוסטר	מעבר חציה	מרחק תגובה
רכיבה בטוחה	נסיעה בטוחה	סטופי	רמזור	חגורת בטיחות
משמרות זה"ב	תאונת חצר	הפרעות ברכב	ציאת לחקים	כרית אריר
זהירות	ילד בטוח	מגנים	משחק בטוח	הליכה בטוחה

בינגו מושגים

קסדה	מודעות	הצללת חיים	אפוד זוהר	חגורת בטיחות
תמרור	סטופי	ילד בטוח	בוסטר	משחק בטוח
ציאת לחקים	רמזור	הליכה בטוחה	מגנים	מדרכה
רכיבה בטוחה	זהירות	הפרעות ברכב	מעבר חציה	כרית אריר
נסיעה בטוחה	תאונת חצר	חציה בטוחה	סכנות	תאונת דרכים

בינגו מושגים

מודעות	הליכה בטוחה	נסיעה בטוחה	הפרעות ברכב	רמזור
זהירות	חגורת בטיחות	משחק בטוח	סטופי	מסיחי דעת
מעבר חציה	אפוד זוהר	מדרכה	מרחק תגובה	משמרות זה"ב
תמרור	תאונת דרכים	ילד בטוח	סכנות	קסדה
רכיבה בטוחה	מגנים	כרית אריר	ציאת לחקים	הצללת חיים

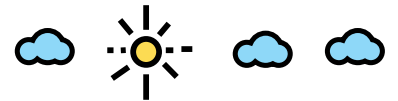
בינגו מושגים

הפרעות ברכב	רכיבה בטוחה	סכנות	מרחק תגובה	רמזור
סטופי	חציה בטוחה	משחק בטוח	תאונת חצר	זהירות
מדרכה	בוסטר	משמרות זה"ב	מעבר חציה	חגורת בטיחות
תאונת דרכים	מגנים	מודעות	מסיחי דעת	כרית אריר
אפוד זוהר	קסדה	תמרור	ציאת לחקים	נסיעה בטוחה

<p>רכיבה בטוחה</p> <p>אור ירוק <small>העמותה למאבק בתאונות הרכבים בישראל</small></p>	<p>הליכה בטוחה</p> <p>אור ירוק <small>העמותה למאבק בתאונות הרכבים בישראל</small></p>	<p>חצייה בטוחה</p> <p>אור ירוק <small>העמותה למאבק בתאונות הרכבים בישראל</small></p>
<p>חגורת בטיחות</p> <p>אור ירוק <small>העמותה למאבק בתאונות הרכבים בישראל</small></p>	<p>מעבר חצייה</p> <p>אור ירוק <small>העמותה למאבק בתאונות הרכבים בישראל</small></p>	<p>נסיעה בטוחה</p> <p>אור ירוק <small>העמותה למאבק בתאונות הרכבים בישראל</small></p>
<p>סטופי</p> <p>אור ירוק <small>העמותה למאבק בתאונות הרכבים בישראל</small></p>	<p>קסדה</p> <p>אור ירוק <small>העמותה למאבק בתאונות הרכבים בישראל</small></p>	<p>אפוד זוהר</p> <p>אור ירוק <small>העמותה למאבק בתאונות הרכבים בישראל</small></p>
<p>מדרכה</p> <p>אור ירוק <small>העמותה למאבק בתאונות הרכבים בישראל</small></p>	<p>בוסטר</p> <p>אור ירוק <small>העמותה למאבק בתאונות הרכבים בישראל</small></p>	<p>מסיחי דעת</p> <p>אור ירוק <small>העמותה למאבק בתאונות הרכבים בישראל</small></p>
<p>מרחק תגובה</p> <p>אור ירוק <small>העמותה למאבק בתאונות הרכבים בישראל</small></p>	<p>מגנים</p> <p>אור ירוק <small>העמותה למאבק בתאונות הרכבים בישראל</small></p>	<p>משמרות זה"ב</p> <p>אור ירוק <small>העמותה למאבק בתאונות הרכבים בישראל</small></p>

<p>ילד בטוח</p> <p>אור ירוק <small>העמותה למאבק בתאונות הרכבים בישראל</small></p>	<p>רמזור</p> <p>אור ירוק <small>העמותה למאבק בתאונות הרכבים בישראל</small></p>	<p>תמרור</p> <p>אור ירוק <small>העמותה למאבק בתאונות הרכבים בישראל</small></p>
<p>תאונת דרכים</p> <p>אור ירוק <small>העמותה למאבק בתאונות הרכבים בישראל</small></p>	<p>ציאת לחוקים</p> <p>אור ירוק <small>העמותה למאבק בתאונות הרכבים בישראל</small></p>	<p>זהירות</p> <p>אור ירוק <small>העמותה למאבק בתאונות הרכבים בישראל</small></p>
<p>הפרעות ברכב</p> <p>אור ירוק <small>העמותה למאבק בתאונות הרכבים בישראל</small></p>	<p>כרית אוויר</p> <p>אור ירוק <small>העמותה למאבק בתאונות הרכבים בישראל</small></p>	<p>תאונת חצר</p> <p>אור ירוק <small>העמותה למאבק בתאונות הרכבים בישראל</small></p>
<p>הצלת חיים</p> <p>אור ירוק <small>העמותה למאבק בתאונות הרכבים בישראל</small></p>	<p>סכנות</p> <p>אור ירוק <small>העמותה למאבק בתאונות הרכבים בישראל</small></p>	<p>מודעות</p> <p>אור ירוק <small>העמותה למאבק בתאונות הרכבים בישראל</small></p>
		<p>משחק בטוח</p> <p>אור ירוק <small>העמותה למאבק בתאונות הרכבים בישראל</small></p>

התנהגות בטוחה בדרך

מטרות מרכזיות:

- תרגול בתכנון התנהגות בטוחה בדרך

מסרים מרכזיים:

- תמיד צריך לתכנן ולחשוב "מה יכול לקרות", "מה אם..."
- על מנת לשמור על עצמנו ועל היקרים לנו יש להקפיד לשמור על כללי הבטיחות ולבחור בהתנהגויות בטוחות לאורך הדרך

מהלך הפעילות:

1. נבקש מהתלמידים להוציא את לוח הניקוד האישי שלהם ולרשום עליו סיפור. תוך כדי כתיבה נעבור ביניהם ונדביק להם "נקודות חיים".
2. נציג את הנושא: מהי חשיבה בטוחה? תמיד ננסה לחשוב: מה יכול לקרות? ננסה לחשוב כמה צעדים קדימה בכל מצב כדי למנוע מקרה של פגיעה. היכרות עם "סטופי": נראה לתלמידים תמונה / בובה של סטופי ונספר להם: "זהו חבר שלי סטופי. סטופי ילווה אותנו במהלך השנה בפעילויותינו ויעזור לנו ללמוד ולהכיר את הכללים וההתנהגויות הרצויות".
3. יצירה - הכנת סטופי על מקל. כל תלמיד יקבל דף שעליו מצוירים שני סטופים. יש לצבוע סטופי אחד בירוק וסטופי אחד באדום. לאחר מכן, יגזור את הדמויות וידביק אותן על מקל, כשצד אחד צבוע אדום והצד שני ירוק.

4. תרחישי "סטופי":

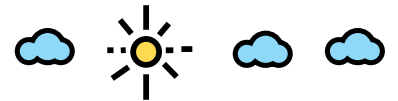
נספר לתלמידים סיפור. בכל פעם שהם שומעים משהו מסוכן או בעייתי בסיפור, עליהם לצעוק "סטופי" ולהרים את הצד האדום כלפינו, ובכל פעם שהם שומעים התנהגות טובה, עליהם להרים את הצד הירוק ולהפנותו כלפינו. בנקודות מסוימות בסיפור נעצור ונשאל: מה יכול היה לקרות? נבקש מהתלמידים לחשוב על כמה שיותר דוגמאות למקרים והתנהגויות שונות במצב הזה. אפשר לצייר על הלוח את התרחישים והתוצאות של כל מעשה.

יעל ודני אחים. יעל לומדת בכיתה א' ודני בכיתה ב'. יעל אוהבת לשיר ולרקוד, וכל היום צוחקת, מספרת סיפורים ומפטפטת. דני מאד אוהב לשחק בכדור והכי אוהב לרכב על אופניים. אבא שלהם הבטיח להם שייקח אותם אחר הצהריים לרכב בשכונה וילמד את יעל סוף סוף לרכב על אופניים ללא גלגלי עזר. דני התלהב מאד וקם בבוקר מלא אנרגיה, התארגן תוך חמש דקות וחיכה ליעל שתסיים להתלבש כדי שיוכלו לצאת כמה שיותר מהר לבית הספר עם אמא. "נוווו כבר!" צעק דני. "בואי כבר - אין לי סבלנות!" הוא רטן ליד הדלת, ויעל בשלה, שרה, מפטפטת ומקשקשת.

יעל ודני גרים מאד קרוב לבית הספר, ויש רק כביש אחד שאותו צריך לחצות. דני איבד בסופו של דבר סבלנות ויצא לדרך לבד, בלי אמא ובלי יעל.

עוצרים ושואלים: מה לדעתכם יכול היה לקרות? [צריך לתת כמה שיותר דוגמאות.]

דני הגיע למעבר החצייה, וראה למזלו שאפשר לחצות בבטחה את הכביש בעזרת משמרות הבטיחות שפועלות במקום. המשך היום עבר לדני מהר מאד, ובסופו, שיחק עם חבריו כדורגל בחצר בית הספר. פתאום באמצע המשחק, חברו יוסי בעט את הכדור מעבר לגדר של בית הספר ודני החליט לרוץ ולהביאו.

עוצרים ושואלים: מה לדעתכם יכול היה לקרות?

הרגע הגדול הגיע ואבא אסף את דני ויעל מבית הספר, ואמר כפי שהבטיח, "בואו נלך הביתה ונצא לרכב על האופניים". יעל הזכירה בחוכמה שחייבים לחבוש קסדות והם חזרו הביתה לחפש את הקסדות. אבא מצא את שלו ויעל את שלה, אבל דני נזכר שהוא שכח את הקסדה שלו אצל סבא וסבתא שגרים בקצה השכונה. "בואו נרכב על האופניים לקחת את הקסדה מסבא וסבתא!" הציע דני.

עוצרים ושואלים: מה לדעתכם יכול היה לקרות?

יעל לא הסכימה שדני ירכב אפילו שנייה אחת בלי קסדה וממש התעקשה ואפילו קצת בכתה, ולכן אבא הציע שיסעו במכונית להביא את הקסדה. כולם נכנסו לרכב, ופתאום אבא נזכר שהבוסטר של יעל באוטו של אמא. "אוי לא!" מה נעשה?? טוב זו רק נסיעה קצרה, אז אפשר לשבת ללא בוסטר.

עוצרים ושואלים: מה לדעתכם יכול היה לקרות?

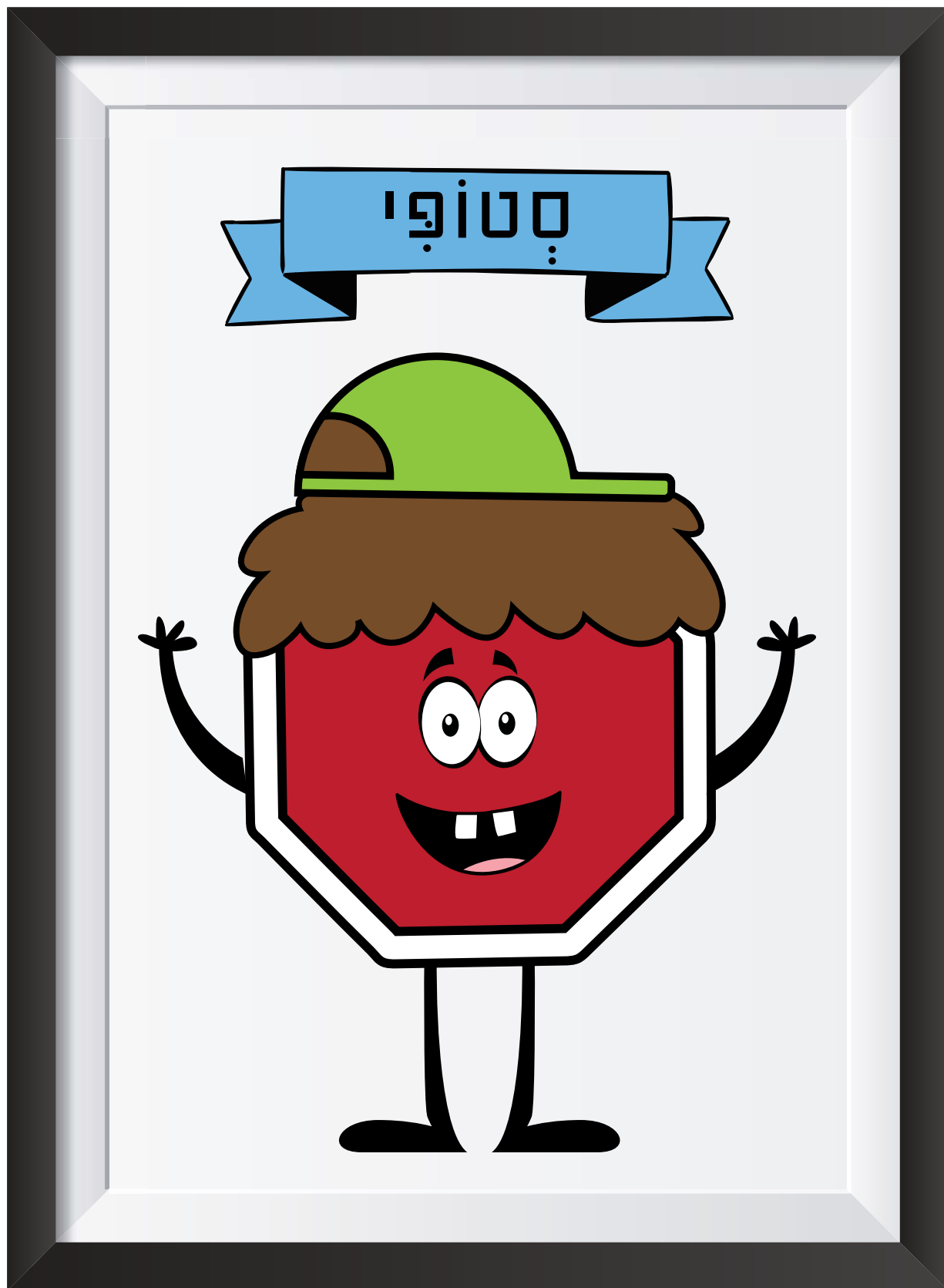
הם החליטו לחכות לאמא שאמורה הייתה להגיע בכל רגע, וכשהיא הגיעה, הציעה שיסעו כולם יחד לביתם של הסבים, יאספו את הקסדה וגם יאכלו גלידה בדרך. "איזה כיף!" שמחו כולם, ונכנסו לרכב. יעל כל כך שמחה שהתחילה לשיר בקולי קולות את השיר "יש לי גלידה הכי טובה הכי טובה ומשובחה". היא עשתה זאת בקול מחריש אזניים שעצבן מאד את דני. הוא החל לצעוק עליה והם התחילו לריב ולצרוח זה על זה.

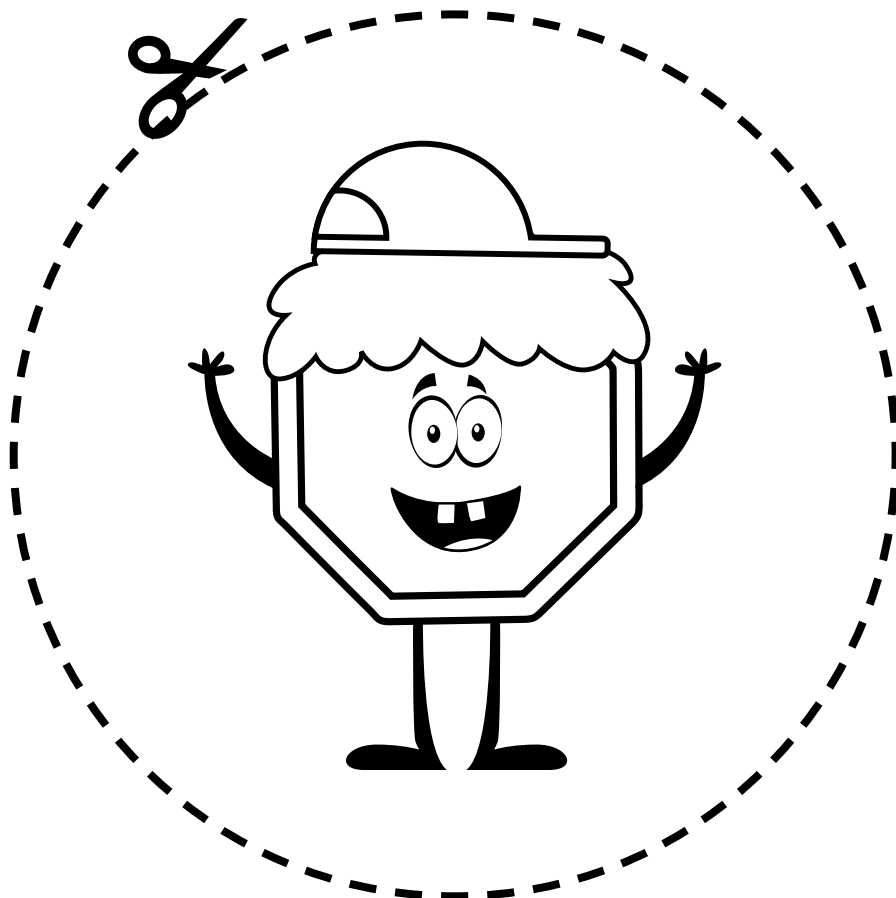
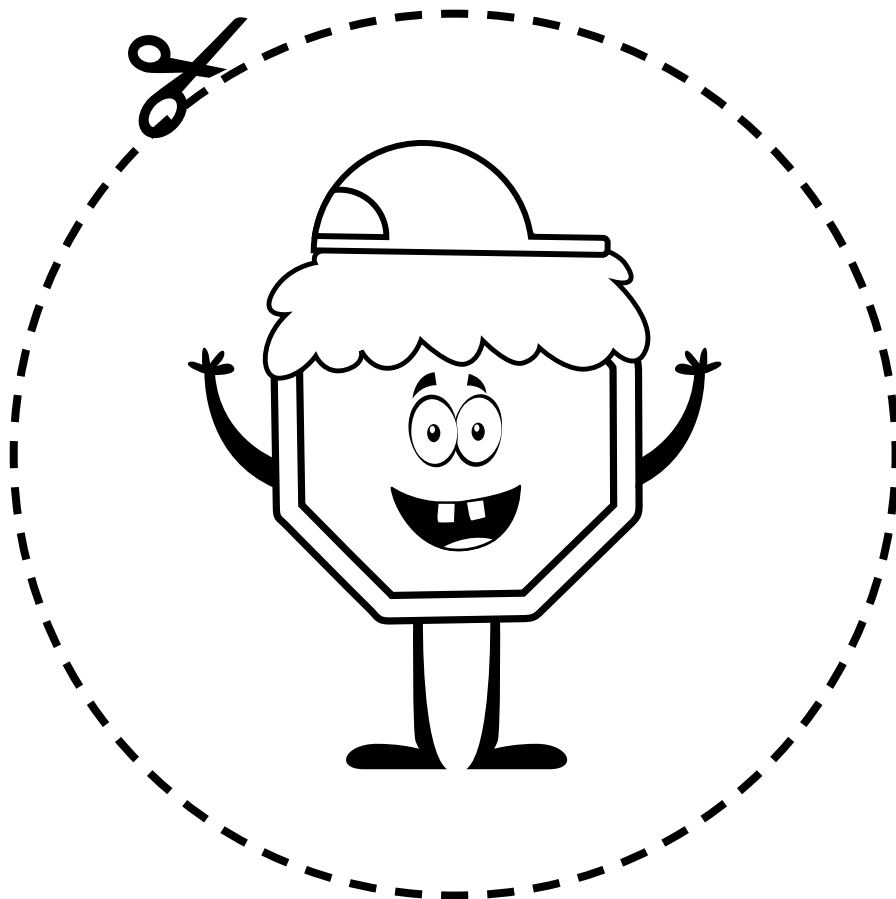
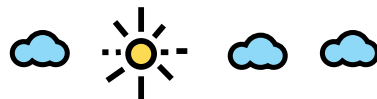
עוצרים ושואלים: מה לדעתכם יכול היה לקרות?

אמא עצרה את הרכב בזהירות בתחנה, וביקשה מהילדים להפסיק לריב ולהשלים. המשפחה אספה את הקסדה מהבית של הסבים, אכלו גלידה בשמחה והחליטו שמחר יצאו לרכיבה כי כבר היה מאוחר.

סיכום: נחזור על המושגים המרכזיים: הליכה בטוחה, חצייה בטוחה, תכנון קדימה, רכיבה בטוחה, שמירה על כללי הבטיחות

זהירות בהליכה

מטרות מרכזיות:

- חשיפה לאתגרים בעת הליכה בדרך
- היכרות עם המונח "נראות"

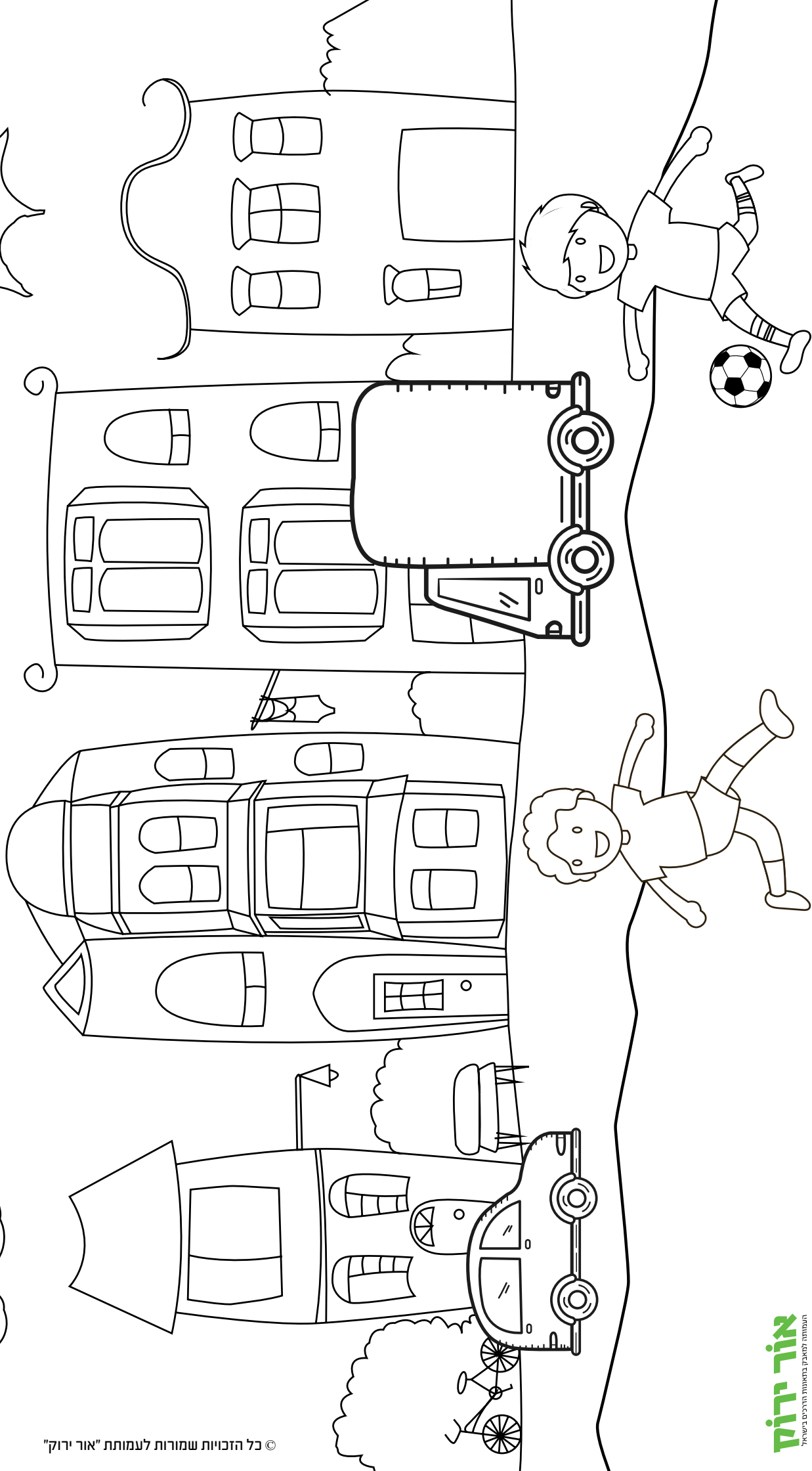
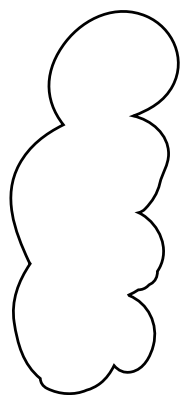
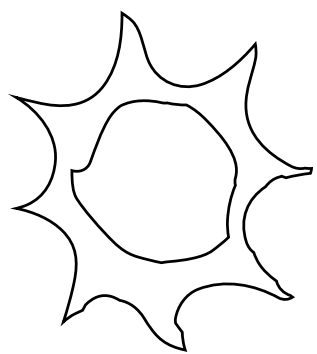
מסרים מרכזיים:

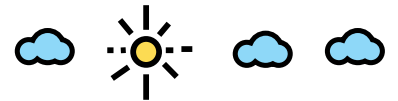
- בזמן הליכה בדרך יש לשמור על הליכה במקומות בטוחים כגון מדרכה, גן שעשועים וכו'
- יש לחצות במעבר חצייה ולהקפיד על כללי החצייה
- ילד עד גיל 9 לא חוצה כביש לבד
- יש לתת יד למבוגר מוכר בעת החצייה
- יש להקפיד לראות ולהראות
- נראות מצילה חיים! נראות היא כשהאחר רואה אותי

מהלך הפעילות:

1. נבקש מהתלמידים להוציא את לוח הניקוד האישי שלהם ונבקש מהם לכתוב בו סיפור. תוך כדי כתיבה נעבור ביניהם ונדביק להם "נקודות חיים".
2. נשחק עם הילדים "מחבואים".
3. נקרא לילדים את הסיפור "מיץ פטל" ונעצור בחלק בו הג'רפה והאריה מתחבאים. בהתחלה, הג'רפה מתחבאת מאחורי שיח והאריה מתחבא מאחורי עץ. מיד מיץ פטל מזהה אותם! לאחר מכן הם מתחלפים כשהג'רפה מתחבאת מאחורי עץ גבוה והאריה מתחבא מאחורי שיח.
4. שיחה: נשאל את הילדים: מתי היה למיץ פטל קשה יותר לזהות את הג'רפה והאריה? מתי אתם יודעים שמצאתם "מחבוא" ממש טוב כשאתם משחקים מחבואים? **התשובה היא כמובן: כשלא רואים אותי!** מהי נראות? כשמישהו אחר רואה אותי! האם יש לזה קשר לדרכים? כמובן! הבעיה המרכזית של תאונות הדרכים היא שהנהגים לא רואים את הילדים! אילו סכנות כרוכות בזה? נבקש מהתלמידים לשתף אותנו במחשבותיהם.
5. נכין עם הילדים לוח בטיחות כיתתי: נציע להם להשתמש באינטרנט, עיתונים אקטואליים ודף צביעה שהוכנו מראש, וליצירתיים ביניהם נציע להכין ציור או סיסמא שקשורה בנושא: נתלה את כל התוצרים על "לוח הבטיחות הכיתתי".

סיכום: נחזור על המסרים המרכזיים: הליכה במקומות בטוחים, חצייה בטוחה במעבר חצייה, ילד על גיל 9 לא חוצה כביש לבד, יש לתת יד למבוגר מוכר, לראות ולהראות

הליכה בטוחה

מטרות מרכזיות:

- לימוד פתרונות ורכישת כלים להליכה בטוחה

מסרים מרכזיים:

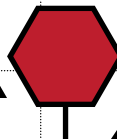
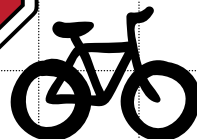
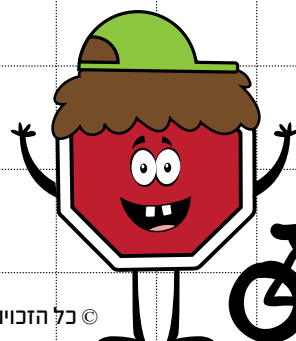
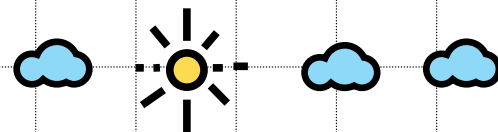
- בכל סביבה יש איזורים בטוחים יותר ובטוחים פחות
- יש ללמוד ולתרגל את ההליכה בדרכים הבטוחות יותר בעזרת ההורים

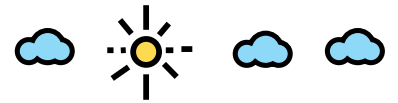
מהלך הפעילות:

1. נבקש מהתלמידים להוציא את לוח הניקוד האישי שלהם ונבקש מהם לכתוב או לצייר בו סיפור. תוך כדי כתיבה נעבור ביניהם ונדביק להם "נקודות חיים".
2. נסביר לתלמידים שהיום הם יבנו יחד את השכונה שלהם מחומרים שונים וילמדו על הדרכים הבטוחות בשכונה.
3. נביא מראש מפה של השכונה ונסמן עליה מקומות מרכזיים: בית ספר, מרכז מסחרי, מרכז קהילתי, מוסדות ציבור, כבישים, מעברים, גשרים וכדומה.
4. נבנה יחד עם הילדים מודל של השכונה מחומרים ממוחזרים כמו חול, חימר, פלסטלינה, קוביות עץ או כל חומר אחר שיבחרו.
5. בתוך השכונה נסמן מעברי חצייה, מדרכות, בתים, שבילי אופניים, תמרורים וכד'.
6. על כל ילד להכין מדבקה עם שמו ולהדביק אותה על גבי המודל במקום בו הוא גר.
7. נשב סביב מודל השכונה ונסביר לתלמידים מהם הדגשים בבחירת מסלול בטוח להגעה לבית הספר.
8. נשלוף את "סטופי" ונבחר מיקום שבו הוא גר. על הילדים ליעץ לסטופי מהו המסלול הבטוח שלו להגיע לבית הספר.
9. נחלק לכל ילד דף עם מפת השכונה המקורית ועל המפה יצייר הילד את הדרך הבטוחה ביותר לביתו. חשוב שייקח את המפה הביתה ויראה להורים על מנת שיתרגלו ביחד!

סיכום: נחזור על המסרים המרכזיים: הליכה במקומות בטוחים, תרגול מסלול בטוח עם ההורים

נראות

מטרות מרכזיות:

- היכרות עם כלים ושיטות להגברת נראות בדרכים

מסרים מרכזיים:

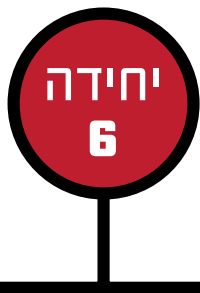
- חשיבות הפעלת כל החושים בדרכים
- נראות מצילה חיים!
- דרכים להגברת נראות: בגדים בהירים בחושך, מחזירי אור, אפוד זוהר, חצייה במקום גלוי ללא מפגעי נראות

מהלך הפעילות:

1. נבקש מהתלמידים להוציא את לוח הניקוד האישי שלהם ונבקש מהם לרשום בו סיפור. תוך כדי כתיבה נעבור ביניהם ונדביק להם "נקודות חיים".
2. נחזור בקצרה על הדגשים בבחירת מסלול בטוח ונסביר לתלמידים את חשיבות הנראות בעת ההליכה. נדגיש את הקושי להבחין בילדים כהולכי רגל בשעות החשיכה, בחורף, במעבר בין רכבים חונים וכמובן בעת קפיצה בלתי צפויה לכביש.
3. נשחק עם התלמידים "סטופ דאנס": משמיעים מוזיקה שלקולה התלמידים רוקדים ומתנועעים, וכשמפסיקים את המוזיקה עליהם לעצור ולקפוא כמו פסלים. המסקנה מהמשחק היא שעלינו להתנהג בכביש כמו במשחק - לא משנה מה אנחנו עושים וכמה אנחנו ממהרים, כאשר מגיעים לשפת הכביש - חובה לעצור!
4. נעביר את הפעילות במקום שניתן להחשיכו. נדגים לתלמידים את נושא הנראות בחושך באמצעות:
  - בגדים בהירים וכהים
  - אפוד זוהר
  - פנס
5. המנחה יחלק לכל ילד צמיד זוהר מבריסטול המודבק בעזרת סקוטש בשני צדדיו. הילדים יקשטו וידביקו מדבקות על הצמיד האישי שלהם.

סיכום: נחזור על המסרים המרכזיים: נראות מצילה חיים, שימוש בכל החושים בעת ההליכה בחשיכה

חצייה בטוחה

מטרות מרכזיות:

- לימוד כללי החצייה הבטוחה

מסרים מרכזיים:

- מעבר כביש מתבצע אך ורק במעבר חצייה!
- ילד עד גיל 9 לא חוצה כביש לבד
- יש לתת יד למבוגר מוכר
- יש להסתכל לכל הכיוונים לפני החצייה ורק לאחר שוודאנו שהכביש פנוי, חוצים את הכביש בזריזות וממשיכים להסתכל לצדדים

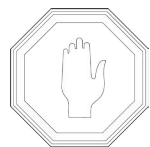
מהלך הפעילות:

1. נבקש מהתלמידים להוציא את לוח הניקוד האישי שלהם ולכתוב בו סיפור. במהלך הכתיבה נעבור ביניהם ונדביק להם "נקודות חיים".
2. נספר לתלמידים שהיום סטופי רוצה לחצות את הכביש אבל הוא מאד מודאג מכל הסכנות שישנן סביב. הוא זקוק לעזרתנו, וביחד איתו נלמד את כל הכללים לחצייה בטוחה!
3. נפרוס מעבר חצייה במרכז הכיתה ונשאל: מהם השלבים הנכונים לחצייה?
4. במהלך השיחה נכתוב חמישה כללים:
  - לא חוצים לבד על גיל 9
  - עוצרים שני צעדים לפני שפת הכביש
  - מסתכלים לכל הכיוונים
  - מאזינים לקולות התנועה
  - חוצים במהירות ובקו ישר
5. נפרוס את מעבר החצייה ונתרגל עם כל התלמידים חצייה בטוחה וניתן משוב!
6. נצבע את דף הכללים וניקח אותו הביתה להראות להורים.

סיכום: נחזור על המסרים המרכזיים: כללים לחצייה בטוחה בכביש

כללים לחציית כביש

עוצרים

2

צעד או שנים לפני שפת המדרכה

בוחרים

1

את המקום הבטוח ביותר לחציה

מקשיבים

4

לקולות התנועה

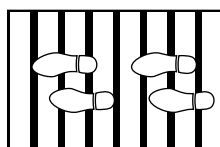

מביטים

3

לכל הכוונים

אם הכביש פנוי...

חוצים

5

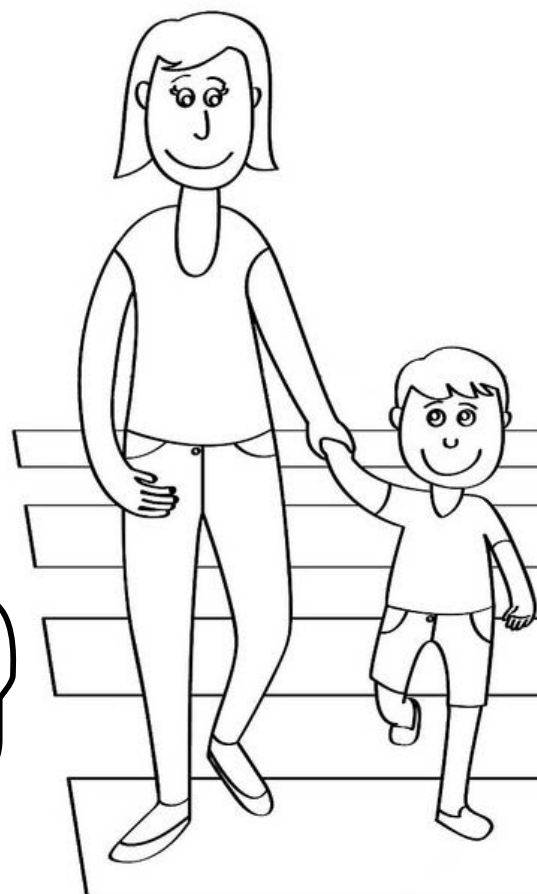
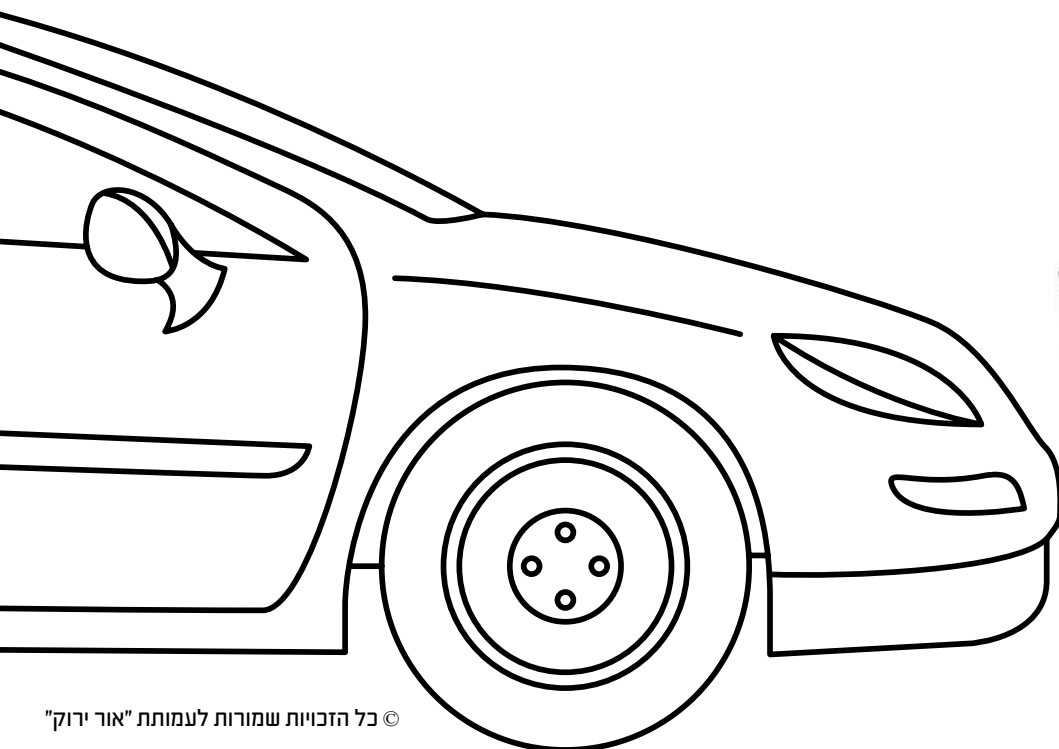
בזמן ישר ובהליכה מהירה

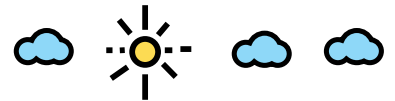

ממשיכים להסתכל

6

לצדדים בזמן החציה

זהירות בנסיעה

מטרות מרכזיות:

- **הבנת המושג הסחת דעת בנהיגה**

מסרים מרכזיים:

- יש לשבת במושב בטיחות
- חובה לחגור חגורת בטיחות
- יש להעריך לנסיעה על מנת לאפשר לנהג לבצע נסיעה בטוחה
- תפקידם של הילדים לסייע לנהג לבצע נסיעה בטוחה

מהלך הפעילות:

1. נבקש מהתלמידים להוציא את לוח הניקוד האישי שלהם ונבקש מהם לכתוב בו סיפור. במהלך הכתיבה נעבור ביניהם ונדביק להם "נקודות חיים".
2. משחק "הסחות דעת": נחלק את הכיתה לקבוצות קטנות של 4-5 תלמידים בקבוצה. ניתן לכל קבוצה חפיסת קלפים ונבקש מחבריה לבנות מגדל קלפים בן 4 קומות לפחות. [ניתן להחליף את מגדל הקלפים במשימה אחרת הדורשת ריכוז רב]. במהלך המשחק נבחר נציג אחד מכל קבוצה ונספר לו בסתר כי המשימה שלו היא להסיח את דעת הקבוצה בזמן המשימה. אסור לנציגים לגעת בקלפים או להרוס את המגדל אבל מותר להם לצעוק, לשיר, לנופף בידיים או לעשות כל דבר אחר שיסיח את דעתם של הבונים.
3. בסוף המשימה נשוחח עם התלמידים: מי הצליח במשימה? מה סייע לכם בהצלחה? (ריכוז גבוה), מה הפריע לכם במשימה? (כנראה שאותו ילד שהסיח את דעתם), האם יש קשר בין המשימה לנסיעה ברכב?

- 4. סיפורי "סטופי":** נבקש מהתלמידים להוציא את מקל ה"סטופי" שהכינו, ונספר להם סיפורים. בכל פעם שהם שומעים מעשה שעלול להסיח את דעת הנהג או שמהווה סכנה בנסיעה, צריכים הם להניף את המקל ולצעוק: "סטופ!"

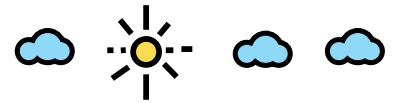
הסיפורים:

- א.** אתמול אמא אספה אותי מבית הספר ובדרך הביתה ביקשתי ממנה להתקשר לתמר, חברה שלי, כדי לשאול אותה אם היא יכולה לבוא אלי ולשחק איתי. אמא אמרה שהיא תתקשר כשנגיע הביתה, אבל אני התעקשתי וממש רציתי שתתקשר עכשיו כי אחר כך בטח נשכח ומזמן קבענו שאתקשר לתמר! אמא הרימה את הטלפון והתחילה לחייג.
- נשאל:** מה הבעיה? מה הסכנה? מה יכול לקרות? האם קרה לכם פעם משהו דומה?
- ב.** אח שלי הגדול סוף סוף קיבל רישיון נהיגה! איזו חגיגה! הוא הציע לקחת אותי לסיבוב נסיעה בשכונה כדי שאוכל להשוויץ בפני החברים שלי שאחי הגדול כזה תותח! עלינו לאוטו והגברנו את המוזיקה, פתחנו את החלונות ושרנו בצעקות את השיר שאני הכי אוהב בעולם! זה היה כל כך מגניב.
- נשאל:** מה הבעיה? מה הסכנה? מה יכול לקרות? האם קרה לכם פעם משהו דומה?

סיכום: נחזור על המסרים המרכזיים: יש לשבת במושב בטיחות מתאים, חובה לחגור חגורת בטיחות, יש להעריך לנסיעה על מנת לאפשר לנהגים לבצע נסיעה בטוחה

נסיעה בטוחה

מטרות מרכזיות:

- לימוד וחזרה על כללי הנסיעה הבטוחה

מסרים מרכזיים:

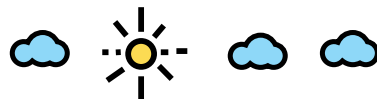
- חגורת בטיחות מצילה חיים
- כל נוסע חייב לשבת על כיסא המתאים עבורו ולחגור חגורת בטיחות
- אין להושיב מספר אנשים העולה על המספר שהרכב מיועד לו
- אין להסיח את דעתו של הנהג
- אין לגעת בטלפון הנייד בזמן נסיעה

מהלך הפעילות:

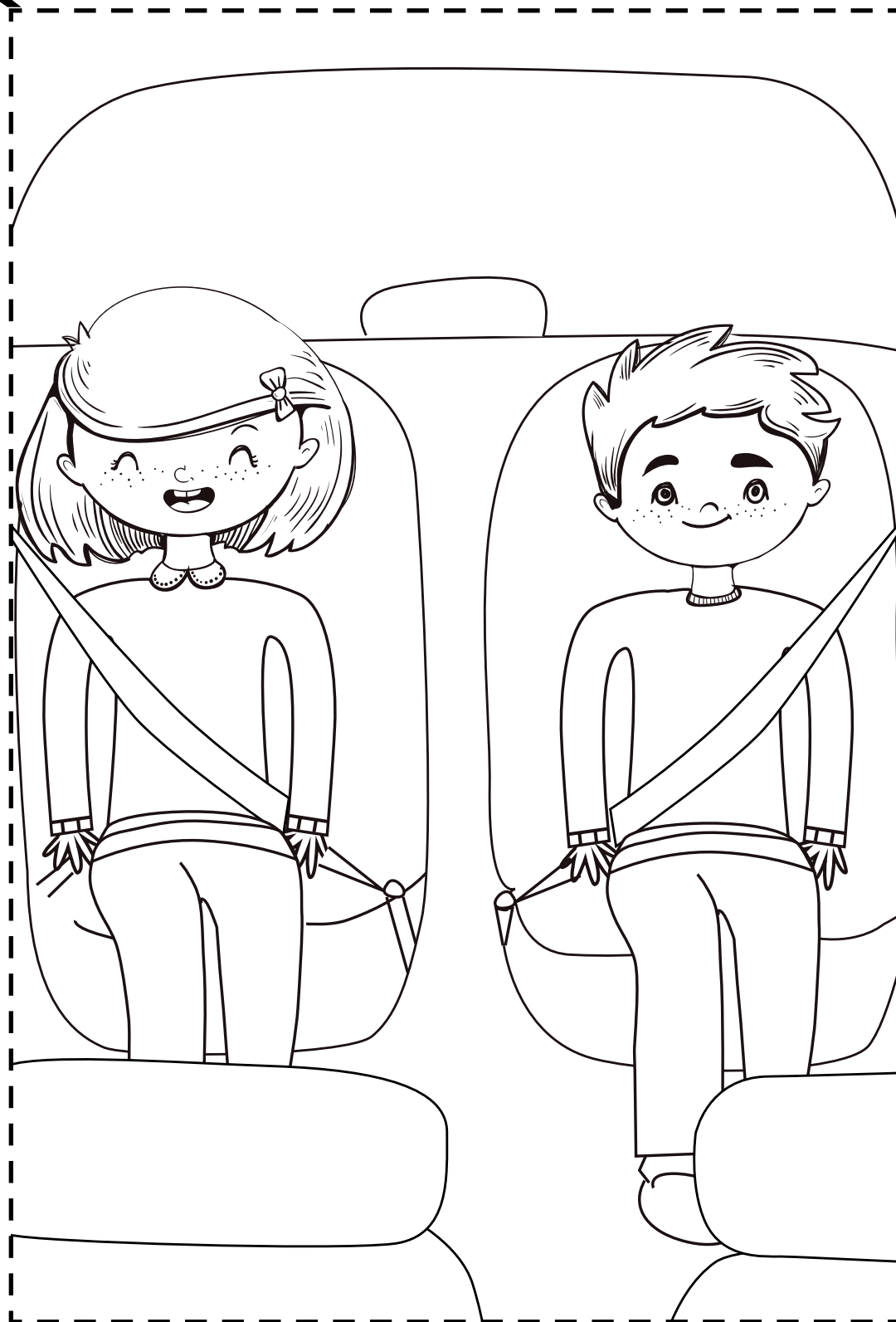
1. נבקש מהתלמידים להוציא את לוח הניקוד האישי שלהם ונבקש מהם לכתוב בו סיפור. תוך כדי כתיבה נעבור ביניהם ונדביק להם "נקודות חיים".
2. נחזור על הסכנות שנלמדו בשיעור הקודם.
3. נצייר שמש גדולה על הלוח ונכתוב במרכזה "הסחות דעת בנסיעה". נבקש מהתלמידים לומר כל הסחת דעת אפשרית שעולה בדעתם ונרשום את כולן על הלוח: טלפון נייד, מוזיקה רועשת, צעקות ברכב, ריבים, אוכל, שתייה, משחקים (למשל: בלון או כדור).
4. נחלק לתלמידים את הגלויה המיועדת לצביעה ולתלייה בבית.
5. הכנת חגורת בטיחות אישית: נחלק לילדים רצועת בריסטול או לבד אותה יקשט הילד כרצונו. נחבר את שני קצוות הרצועה באופן שתיצור חגורה המקיפה את גופו של הילד. נבקש מהילדים לכתוב על גבי החגורה סיסמא, כלל בטיחות או ציור של ציוד המסמל בטיחות, ואלה יהיו תזכורת לכללי הבטיחות בנסיעה.
6. נתלה את החגורות על לוח הבטיחות הכיתתי ונשאיר אותו עד המפגש הבא ולאחר מכן כל תלמיד ייקח את החגורה שיצר לביתו.

סיכום: נחזור על המסרים המרכזיים: יש לשבת במושב המתאים ולחגור חגורת בטיחות, ולזכור שהסחות דעת מסכנות את הנוסעים

גלויה לצביעה

תמרורים

מטרות מרכזיות:

- היכרות עם תמרורים חשובים

מסרים מרכזיים:

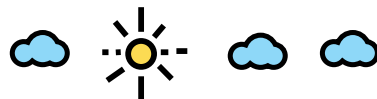
- תמרורים יוצרים שפה משותפת בין כל המשתמשים בדרכים - נהגים, הולכי רגל ורוכבים
- ציות לתמרורים מציל חיים

מהלך הפעילות:

1. נבקש מהתלמידים להוציא את לוח הניקוד האישי שלהם ונבקש מהם לכתוב בו סיפור. במהלך הכתיבה נעבור ביניהם ונדביק להם "נקודות חיים".
2. נציג את נושא הפעילות: תמרורים, ונשאל: למה חשוב שיהיו תמרורים? נסביר כי התמרורים יוצרים שפה משותפת ומאפשרים השתלבות בתנועה לכל המשתמשים בדרכים - נהגים והולכי רגל כאחד.
3. נצבע ונגזור את משחק הזיכרון:
תמרורים:
א. מקום מעבר חצייה להולכי רגל
ב. הכניסה אסורה לכלי רכב
ג. עצור
ד. שביל להולכי רגל בלבד
ה. הנסיעה באופניים אסורה
4. נאפשר לתלמידים לשחק קצת בזוגות את משחק הזכרון.
5. נשחק בינגו תמרורים. נחלק את הכיתה לקבוצות, כל קבוצה תקבל לוח בינגו.

סיכום: נחזור על המסרים המרכזיים: תמרורים יוצרים שפה משותפת בין כל המשתמשים בדרכים - נהגים, הולכי רגל ורוכבים, ציות לתמרורים מציל חיים

משחק זכרון

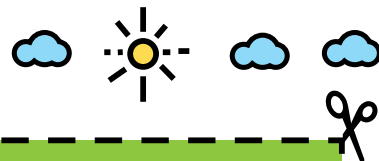
אור ירוק
העמותה למאבק בתאונות הורכים בישראל

**מְקוֹם מַעְבָּר חֲצִיָּה
לְהוֹלֵכֵי רֶגֶל**

אור ירוק
העמותה למאבק בתאונות הורכים בישראל

אור ירוק
העמותה למאבק בתאונות הורכים בישראל

אור ירוק
העמותה לתאבק בתאונות הרכבים בישראל

**הַכְנִיסָה אֶסוּרָה
לְכָלִי רֶכֶב**

אור ירוק
העמותה לתאבק בתאונות הרכבים בישראל

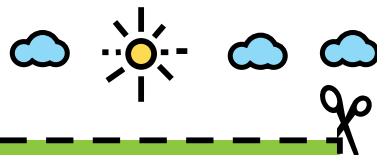

אור ירוק
העמותה לתאבק בתאונות הרכבים בישראל

עָצוּר

אור ירוק
העמותה לתאבק בתאונות הרכבים בישראל

אור ירוק
העמזתה למאבק בתאונות הרכבים בישראל

**שְׁבִיל לְהוֹלֵכִי
רָגַל בְּלִבָּד**

אור ירוק
העמזתה למאבק בתאונות הרכבים בישראל

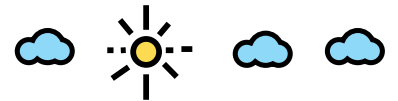
אור ירוק
העמזתה למאבק בתאונות הרכבים בישראל

**הַנְּסִיעָה בְּאוֹפְנִים
אֶסוּרָה**

אור ירוק
העמזתה למאבק בתאונות הרכבים בישראל

אור ירוק
העמזתה למאבק בתאונות הרכבים בישראל

פתקים-בינגו תמרורים

תמרור	הסבר
	לנהג: עצור! (ותן זכות קדימה לרכבים שעוברים)
	לרוכב אופניים: אסורה הכניסה/אין מעבר לרוכבי אופנים
	לנהג: זהירות מעבר חצייה להולכי רגל בקרבת מקום
	לנהג: זהירות הולכי רגל בקרבת מקום
	לנהג: זהירות מתנועת אופניים
	לרוכבי אופניים: שביל לרוכבי אופניים בלבד
	מקום חניה לכלי רכב
	לנהג: חניה לרכב של נכה בלבד

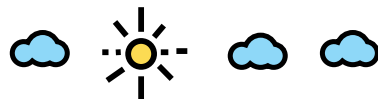

תמרור	הסבר
	רחוב משולב (הולכי רגל+אופניים+מכוניות)
	שביל להולכי רגל בלבד!
	שביל נפרד לאופניים בלבד ולהולכי רגל בלבד
	זהירות - עבודות בכביש
	אסורה חניית רכב בדרך בצד שבו הוצב התמרור
	אסורה הכניסה להולכי רגל
	לנהג: הכניסה אסורה לכלי רכב
	לנהג: תמרור הגבלת מהירות- אסור לסוע במהירות מעל 50 קמ"ש

דוגמאות - לוחות בינגו תמרורים

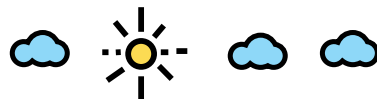
בינגו תמרורים

בינגו תמרורים

בינגו תמרורים

בינגו תמרורים

בִּינָה תִּמְרוּרִים

בִּינָה תִּמְרוּרִים

בִּינָה תִּמְרוּרִים

בִּינָה תִּמְרוּרִים

זהירות ברכיבה

מטרות מרכזיות:

- פיתוח חשיבה לרכיבה בטוחה על אופניים

מסרים מרכזיים:

- ברכיבה על אופניים חובה לחבוש קסדה
- אופניים הם כלי רכב לכל דבר
- אין באופניים שום הגנה על הרוכב
- הרכבת רוכב נוסף מותרת רק לרוכב שמלאו לו 14 שנים. גיל האדם המורכב לא יעלה על 8 שנים. הרכבת אדם נוסף מותנית בקיומו של מושב המיועד לכך
- הרכיבה דורשת ריכוז מלא
- אופניים לא תקינות מסוכנות ועלולות לגרום לפגיעות
- יש לרכב במקום מותר ומוסדר לרכיבה
- בעת חציית כביש יש לרדת מהאופניים ולהוביל אותם

מהלך הפעילות:

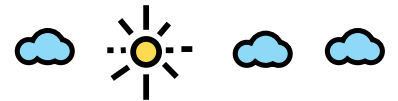
- 1. נבקש מהתלמידים להוציא את לוח הניקוד האישי שלהם ונבקש מהם לכתוב בו סיפור. במהלך הכתיבה נעבור ביניהם ונדביק להם "נקודות חיים".**
- 2. נציג את נושא הפעילות: רכיבה בטוחה.**
- נשאל: מי נפל פעם מאופניים ורוצה לספר לנו למה הוא נפל? נוודא כי המספרים משתפים אותנו בנושא של מהירות, התנגשות, אי שיווי משקל, רכיבה עם או בלי קסדה, חוסר ריכוז וכו.**
- נדגיש: אופניים הם כלי רכב לכל דבר!**

- 3. סיפורי "סטופי":** נבקש מהתלמידים להוציא שוב את סטופי ולצעוק "סטופ" כאשר הם שומעים משהו שמעיד על רכיבה לא בטוחה.

הסיפורים:

- א.** יום כיפור הגיע וכל הכיתה קבעה לרכב יחד באופניים. כולם בכיתה למדו לנסוע בלי גלגלי עזר עוד בחופש הגדול. שי עדיין לא ניסה לרכב בלי גלגלי עזר, אבל פחד שהחברים יצחקו עליו ולכן הוא ביקש מאביו שיוריד לו את גלגלי העזר. "אני אסתדר" אמר שי, "יהיה בסדר" וכך יצא לרכיבה.
- נעצור ונשאל:** מה לא בסדר בסיפור - מה יכול לקרות? קרה לכם משהו דומה?
- ב.** ביום שבת בבוקר השמש זרחה והיה זה יום מושלם לרכיבה על אופניים. אבא, אמא, אחותי ואני התארגנו לצאת, אבל אחותי לא מצאה את הקסדה. "לא נורא", אמר אבא, "היום נרכב בלי קסדה".
- נעצור ונשאל:** מה לא בסדר בסיפור - מה יכול לקרות? קרה לכם משהו דומה?

ג. לרועי השכן שלי יש אופניים חדשים! קבענו שנצא לרכב אחר הצהריים, אבל גיליתי שיש באופניים שלי פנצ'ר.
 "לא נורא!" אמרתי, "אפשר לנסוע ככה". ויצאנו. (עוצרים את הסיפור בפעם הראשונה).
 אחרי נסיעה קצרה, הבנתי שאי אפשר לנסוע עם אופניים מפונצ'רים, אז החזרנו אותם הביתה ברגל, והמשכנו עם
 האופניים של רועי! הוא הרכיב אותי מאחורה, איזה כיף!
נעצור ונשאל: מה לא בסדר בסיפור - מה יכול לקרות? קרה לכם משהו דומה?

ד. אני ממש אוהב מוזיקה! שומע מוזיקה בכל הזדמנות שיש לי. היום החלטתי לצאת לרכיבה באופניים, וכמובן שלקחתי
 איתי את הנגן שלי עם האוזניות. תוך כדי רכיבה שמעתי מוזיקה בפול ווליום - היה כל כך כיף!
נעצור ונשאל: מה לא בסדר בסיפור - מה יכול לקרות? קרה לכם משהו דומה?

4. דף דמויות - נחלק לכל ילד דף עם דמויות, ונשאל - מה חסר לדמויות הללו? קסדה!
 נבקש מהתלמידים לצבוע ולגזור את כל הדמויות.

5. מקומות מסוכנים ומקומות בטוחים

נחלק לכל תלמיד ציור של שכונה ובה שבילים, גני שעשועים, רחובות ופארקים. נבקש מכל ילד לבחור ולמקם את אחת
 הדמויות במקום מסוכן ודמות אחרת במקום בטוח. ליד המקום הבטוח לרשום בצבע ירוק: בטוח, וליד המקום המסוכן
 לרשום באדום: מסוכן.

סיכום: נחזור על המסרים המרכזיים: חובה לחבוש קסדה בעת הרכיבה, אופניים הם כלי רכב
 לכל דבר, אין באופניים שום הגנה על הרוכב, האופניים מיועדים לרוכב אחד בלבד.
 הרכבת רוכב נוסף מותרת רק לרוכב שמלאו לו 14 שנים. גיל האדם המורכב לא יעלה על 8
 שנים. הרכבת אדם נוסף מותרת בקיומו של מושב המיועד לכך, הרכיבה דורשת ריכוז מלא,
 אופניים לא תקינות מסוכנות ועלולות לגרום לפגיעות, יש לרכב במקום מותר ומוסדר לרכיבה,
 בעת חציית כביש יש לרדת מהאופניים ולהוביל אותם

אור ירוק
העמותה למאבק בתאונות הרכבים בישראל

אור ירוק
העמותה למאבק בתאונות הרכבים בישראל

אור ירוק
העמותה למאבק בתאונות הרכבים בישראל

רכיבה בטוחה

מטרות מרכזיות:

- הבנת החשיבות של חבישת קסדה

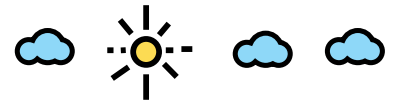
מסרים מרכזיים:

- לא רוכבים על אופניים ללא קסדה תקינה ומגינים
- רוכבים אך ורק במקומות ושבילים המיועדים לרכיבה
- כשחוצים את הכביש - יורדים מהאופניים
- לא משתוללים עם האופניים
- לא מרכיבים חבר על האופניים
- כשרוכבים בקבוצה יש לשמור מרחק בין הרוכבים
- לא מסיחים את הדעת מהרכיבה ושומרים על ריכוז גבוה

מהלך הפעילות:

1. נבקש מהתלמידים להוציא את לוח הניקוד האישי שלהם ונבקש מהם לרשום בו סיפור. במהלך הכתיבה נעבור ביניהם ונדביק להם "נקודות חיים".
2. הכנת קסדה לסטופי:
נחלק לכל ילד בלון. הילדים יעטפו את הבלון בעיסת נייר.
עיסת הנייר תיצור צורה של קסדה על הבלון המשמש כראשו של סטופי.
לאחר מכן, יניחו הילדים את עיסת הנייר לייבוש.
3. בזמן הייבוש נשוחח עם התלמידים על התנהגות רגועה וחכמה בעת הרכיבה על אופניים.
יש לשים דגש על הכללים החשובים: אוחזים היטב בשתי הידיים את הכידון, לא מרכיבים חבר על האופניים, שומרים על המרחק בין הרוכבים ושומרים על ריכוז גבוה בזמן הרכיבה.
4. לאחר שעיסת הנייר התייבשה, הילדים יפוצצו את הבלון בעזרת סיכה ויקשטו את הקסדה שיצרו בצבעי גואש, טושים, גזרי עיתונים וכו'.
5. הילדים יציגו את העבודות שלהם בתערוכה "הקסדה הבטוחה" שממוקמת בכניסה לבית הספר ולאחר מכן יוכלו לקחת את הקסדה שיצרו לביתם.

סיכום: נחזור על המסרים המרכזיים: יש להדגיש בפני הילדים שהקסדה שיצרו אינה מיועדת לחבישה בעת הרכיבה וכי חובה לחבוש קסדה המיועדת לרכיבה לפי התקן!

תעביר את זה הלאה

מטרות מרכזיות:

- העברת הידע שרכשנו הלאה, מסייע בהפנמת הידע שלנו ומעניק תחושת אחריות ורצון לשמור את הכללים

מסרים מרכזיים:

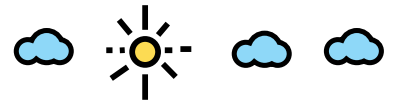
- יש לכם אחריות להעביר את הידע שרכשתם בנושא בטיחות בדרכים לכל הסובבים אתכם: משפחה, חברים, שכונה וקהילה

מהלך הפעילות:

1. נבקש מהתלמידים להוציא את לוח הניקוד האישי שלהם ונבקש מהם לכתוב עליו סיפור. תוך כדי כתיבה נעבור ביניהם ונדביק להם "נקודות חיים".
2. נקרא לתלמידים את השיר "משפחה בטוחה", ונבקש מהם לחשוב אילו מהכללים מזכירים להם דברים שחשוב להסביר אותם לאמא ואבא.
3. נחלק לתלמידים את הדף עם השיר, מעוצב לצביעה, אותו יכינו עבור ההורים ויקחו הביתה לתלייה במקום בולט.

סיכום: נחזור על המסרים המרכזיים

אור ירוק
העמותה למאבק בתאונות הרכבים בישראל

משפחה בטוחה

מילים: סיון מלניק יניב

אמא ואבא אני כבר לא קטן ומזמן מזמן כבר עזבתי את הגן
זמני הגיע זה עתה - לספר לכם מה למדתי בכיתה:
כמה כללים מאוד חשובים, שאם נשמר עליהם נציל חיים!
החניה והכביש הם לא מקום משחק - לכן מהם נשמר מרחק
כשחוצים כביש - לכם תמיד אתן יד, ועד גיל 9 אל תרשו לי לחצות לבד!
כשאתם ברכב התרכזו רק בנהיגה - ולא לענות לאיזו הודעה,
אני אשתדל בשקט לשבת גם אם תבוא לי פתאום ה"פטיפוט".
לנראות בדרךכים חשיבות עליונה - לכן בלילה עדיף חלצה לבנה
כשנסע באופנים נחבש כלנו קסדה

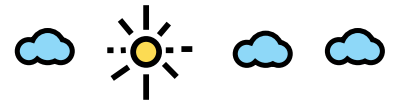
וכך נשמר על משפחה בטוחה!

אור ירוק
העמותה למאבק בתאונות הרכבים בישראל

בטיחות בחופשה

מטרות מרכזיות:

- העלאת המודעות לבטיחות בדרכים בעת חופשות ונסיעות משפחתיות

מסרים מרכזיים:

- הכללים אותם למדנו במהלך השנה נכונים גם בחופשה!
- בחופשות אנו נמצאים באזורים שאיננו מכירים ולכן עלינו להיזהר ולהישמר כפליים!
- לנסיעות ארוכות יש להיערך בהתאם: עלינו להכין מראש משחקים רגועים כדי להמנע משיעמום שעלול להוביל להטרדת הנהג
- עלינו לסייע להורים לבצע נסיעה בטוחה

מהלך הפעילות:

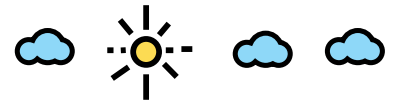
1. נבקש מהתלמידים להוציא את לוח הניקוד האישי שלהם ונבקש מהם לכתוב בו סיפור. במהלך הכתיבה נעבור ביניהם ונדביק להם "נקודות חיים".
2. נשאל את התלמידים מה הן תוכניותיהם עם המשפחה לחופשה הקרובה? האם הם מתכננים לנסוע רחוק? נוציא את מפת ארץ ישראל ונסמן עליה את הנקודות שהתלמידים ציינו: אילת, ירושלים והגליל הם איזורי חופשה מרכזיים, הדורשים נסיעה ארוכה! נראה לתלמידים על גבי המפה כי מדובר בזמן רב של שהייה ברכב!
נשאל: מה יכול לקרות בנסיעה ארוכה?
חשוב לדבר על שיעמום, עצירות בצד הדרך, עייפות של הנהג, רעב, מריבות בין האחים, מוזיקה חזקה ועוד...

3. סיפורי "סטופי": נבקש מהתלמידים להוציא את מקל "סטופי" שהכינו, ונספר להם סיפורים. בכל פעם שהם שומעים מעשה שמסיח את דעת הנהג ושיכול להוות סכנה בנסיעה, עליהם להניף את מקל סטופי ולצעוק: "סטופי!"
הסיפורים:

- א. בטיול הקודם לחרמון, הייתי חייב פיפי וכבר לא יכולתי להתאפק יותר! אבא אמר שנגיע לתחנת הדלק הקרובה רק בעוד 20 דקות אבל אני חשבתי שאני מתפוצץ! אז צעקתי לו: תעצור עכשיו ומיד! לא היתה לאבא ברירה, והוא עצר בשולי הדרך, אפילו שלא היה שם מפרץ או תחנת אוטובוס. מה לעשות? כשחייבים אז חייבים!
נשאל: מה הבעיה? מה הסכנה? מה יכול היה לקרות? קרה לכם פעם משהו דומה?
- ב. בטיול שלנו לקיבוץ הגושרים היה מקום בו ילדים יכולים לשאול אופניים ולנסוע. אז מה אם לא היו לנו קסדות?
נסענו באופניים וטיילנו איתם בשבילי הקיבוץ ואפילו יצאנו קצת משער הקיבוץ. היה סופר כיף!
נשאל: מה הבעיה? מה הסכנה? מה יכול היה לקרות? קרה לכם פעם משהו דומה?

ג. איך אני שונא נסיעות ארוכות! אני תמיד נהייה רעב חצי שעה לאחר היציאה ואז אני מתחיל לנדנד לאימא. כשנסענו לירושלים ביקשתי תפוח, ואחר כך במבה, ואחר כך מיץ. כשכל החטיפים והנשנושים נגמרו, ביקשתי שנעצור לקנות משהו. אימא לא הסכימה אבל אז אחותי התחילה לבכות כי היא חשבה שכבר לא נגיע לעולם!! בקיצור - סיוט אחד גדול!

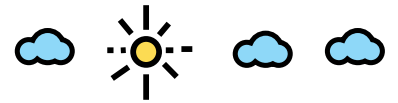
נשאל: מה הבעיה? מה הסכנה? מה יכול היה לקרות? קרה לכם פעם משהו דומה?

ד. בחופש הגדול נסענו לאילת. הנסיעה היתה ארוכהההה והשתעממנו נורא. אמא הציעה שנשחק במשחק המכוניות. כל אחד יבחר צבע של מכונית וכולנו נספור כמה מכוניות רואים בכביש בצבעים שבחרנו. עוד לפני שהספקתי לבחור צבע, אחי המרגיז בחר לבן. היה ברור שהוא ינצח! יש הכי הרבה מכוניות לבנות בכביש. אני התעצבנתי מאד והתחלתי לצעוק: "לא פייר!" הוא כמובן לא ויתר וצעק חזרה שככה זה ואין מה לעשות... ואז התחיל ריב ממש גדול באוטו.

נשאל: מה הבעיה? מה הסכנה? מה יכול היה לקרות? קרה לכם משהו דומה פעם?

סיכום: נחזור על המסרים המרכזיים: הכללים אותם למדנו במהלך השנה נכונים גם בחופשה! בחופשות אנו נמצאים באזורים שאיננו מכירים ולכן עלינו להיזהר ולהישמר כפליים! לנסיעות ארוכות יש להיערך בהתאם: עלינו להכין מראש משחקים רגועים כדי להמנע משיעמום שעלול להוביל להטרדת הנהג. עלינו לסייע להורים לבצע נסיעה בטוחה.

פעילות פרידה

מטרות מרכזיות:

• סיום חגיגי לשנת הפעילות

מסרים מרכזיים:

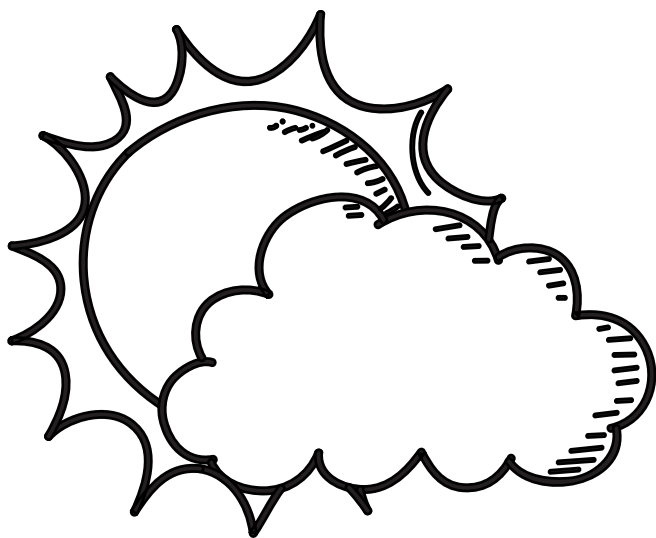
• הקפידו על הכללים גם בחופש הגדול!

מהלך הפעילות:

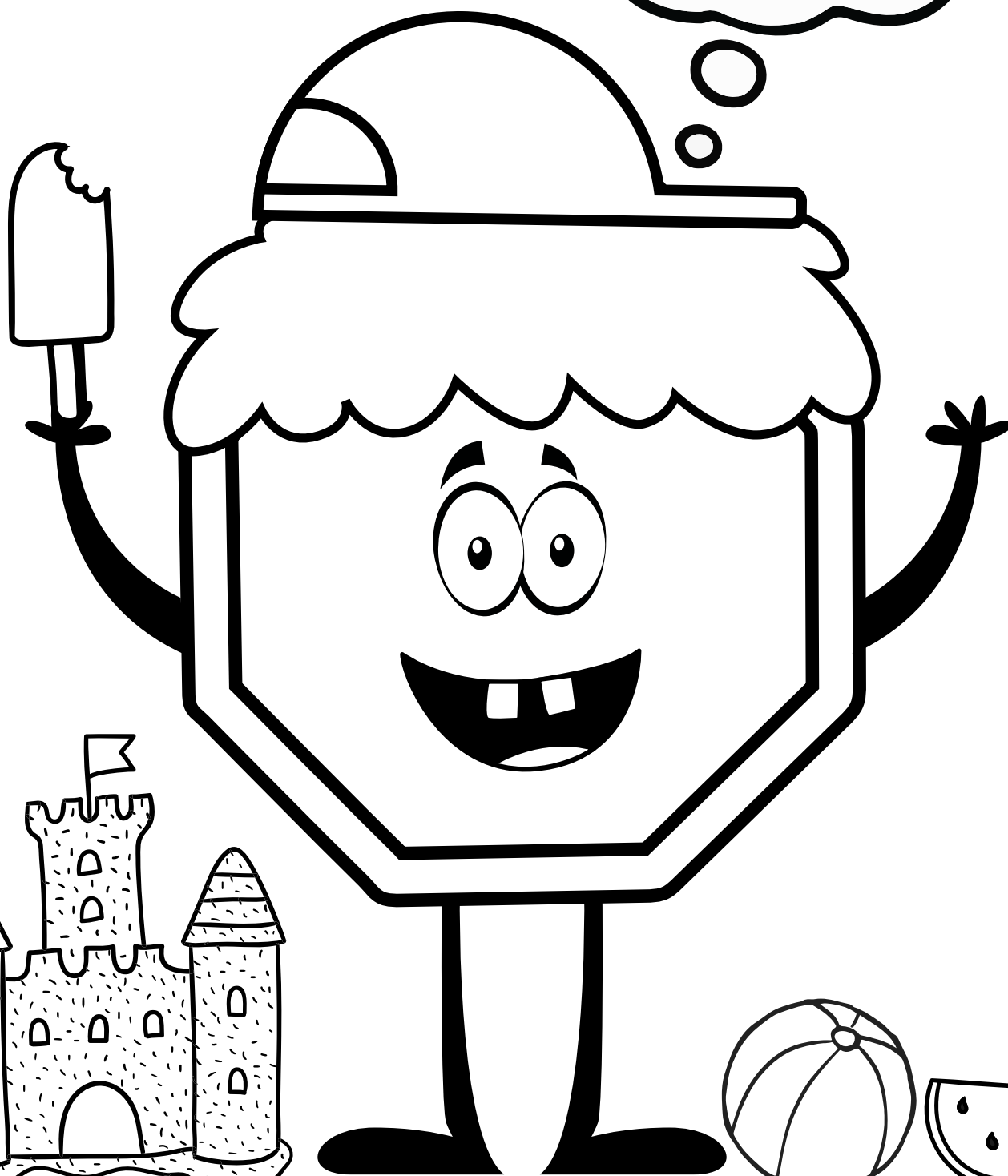
1. נבדוק מה מצב לוח הניקוד האישי של התלמידים וכמה נקודות חיים כל אחד צבר. נעודד את מי שלא מילא את כל הלוח שלו, להמשיך לצבור סיפורים ונקודות. נזכיר שפעולה זאת עוזרת לנו לשמור על חיינו!
2. **מסיבת פרידה מסטופי!**
נערוך סבב בכיתה. על כל תלמיד לשתף את כולם במשהו חדש שהוא למד השנה בעזרת סטופי, או לברך את תלמידי הכיתה ואת סטופי לקראת החופש הגדול.
3. דף לצביעה לקראת החופש הגדול [לקחת הביתה].

סיכום: נחלק תעודות לכל התלמידים בטקס חגיגי ונברך אותם בחופשה נעימה ובטוחה!

שומרים על
בטיחות בדרךכים
גם בחפץ הגדול!

משרד החינוך
המנהל הפדגוגי
אגף זה"ב, נגישות ואורח חיים בטוח

אור ירוק

העמותה למאבק בתאונות הדרכים בישראל

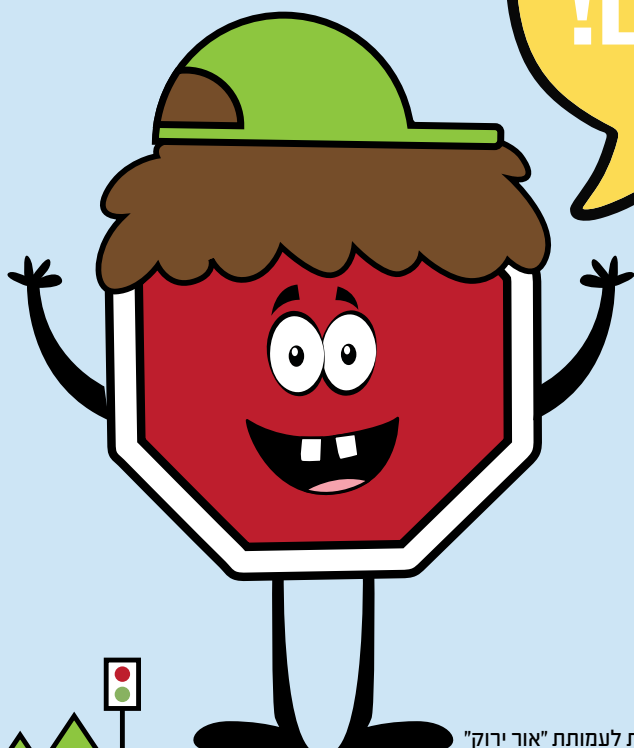

תעודת בטיחות ב"דרכים"

מוענקת ל: _____

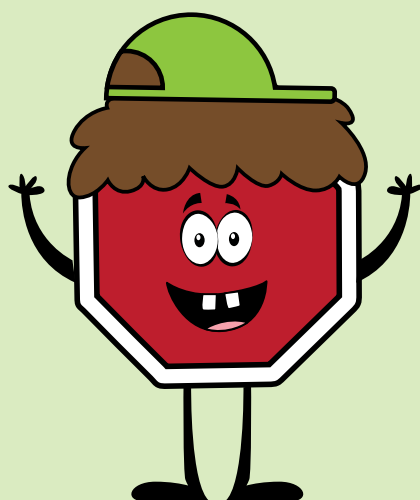
לאחר סיום הפעילות בנושא בטיחות בדרכים
כיתות א'-ב'

יסודיים
בדרכים!

© כל הזכויות שמורות לעמותת "אור ירוק"

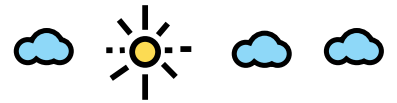
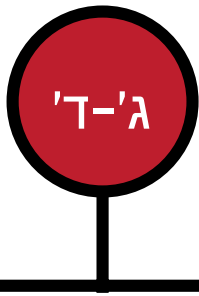

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף זה"ב, נגישות ואורח חיים בטוח

אור ירוק

העמותה למאבק בתאונות הדרכים בישראל

© כל הזכויות שמורות לעמותת "אור ירוק"

תוכן עניינים

מספר יחידה	שם יחידה	עמודים
1	פתיחת שנה	48-51
2	התנהגות בטוחה בדרך	52-56
3	זהירות בהליכה	57-58
4	הליכה בטוחה	59
5	נראות	60
6	חצייה בטוחה	61-63
7	זהירות בנסיעה	64-67
8	נסיעה בטוחה	68-69
9	תמרורים	70-75
10	זהירות ברכיבה	76-77
11	רכיבה בטוחה	78-81
12	תעביר את זה הלאה	82-83
13	אלוף הבטיחות	84-86
14	סיכום ופרידה	87-89

פתיחת שנה

מטרות מרכזיות:

- היכרות עם הנושא: בטיחות בדרכים
- היכרות עם מושגים מרכזיים
- יצירת התלהבות להמשך הפעילות

מסרים מרכזיים:

- בטיחות בדרכים מצילה חיים
- השנה נעסוק בארבעה נושאים מרכזיים: הליכה בטוחה, חצייה בטוחה, רכיבה בטוחה ונסיעה בטוחה

מהלך הפעילות:

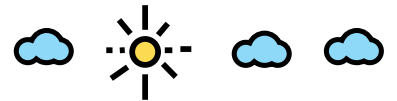
1. נציג את עצמינו ואת הנושא: בטיחות בדרכים.
2. נסביר את הפעילות: תחרות בין קבוצות בנושא בטיחות בדרכים. בתחרות נבדוק את זכרון התלמידים אודות הנושאים שנלמדו בשנה שעברה, באמצעות חידון. נחלק את הכיתה לארבע קבוצות. כל קבוצה תקבל דפים גדולים, טושים, ניירות קרפ וחומרים לקישוט (כל קבוצה תקבל צבע אחר).
3. על כל קבוצה להמציא שם, סמל ושיר הקשורים לנושא בטיחות בדרכים. משך הפעילות 10 דקות.
4. כללי החידון:
  - א. נפנה כל שאלה לקבוצה אחת בתורה.
  - ב. ניקוד: **תשובה מלאה** 5 נקודות **תשובה חלקית** 4-1 נקודות **תשובה שגויה** הפחתה של 5 נקודות
  - ג. במידה והקבוצה לא יודעת את התשובה או שהתשובה שגויה, נעביר את השאלה לקבוצה הבאה.
  - ד. בין השאלות נעודד את התלמידים וניתן נקודות על מוראל גבוה ושיתוף פעולה.
  - ה. נסביר כל תשובה לכיתה ונוודא שכולם הבינו.

חידון בטיחות בדרכים:

- א. נחלק לכל קבוצה תמונה - חברי הקבוצה יסבירו מה לא בסדר בתמונה.
- ב. מאיזה גיל מותר לחצות כביש לבד?
- ג. כיצד חוצים במעבר חצייה?
- ד. **תשובה:** עוצרים לפני המעבר, מביטים לכל הכיוונים ורק אם הדרך פנויה, חוצים ללא הסחות דעת ובקו ישר.
- ה. **תשובה:** עוצרים לפני המעבר, מביטים לכל הכיוונים ורק אם הדרך פנויה, חוצים ללא הסחות דעת ובקו ישר.
- ו. **תשובה:** עוצרים לפני המעבר, מביטים לכל הכיוונים ורק אם הדרך פנויה, חוצים ללא הסחות דעת ובקו ישר.
- ז. **תשובה:** עוצרים לפני המעבר, מביטים לכל הכיוונים ורק אם הדרך פנויה, חוצים ללא הסחות דעת ובקו ישר.
- ח. **תשובה:** עוצרים לפני המעבר, מביטים לכל הכיוונים ורק אם הדרך פנויה, חוצים ללא הסחות דעת ובקו ישר.
- ט. **תשובה:** עוצרים לפני המעבר, מביטים לכל הכיוונים ורק אם הדרך פנויה, חוצים ללא הסחות דעת ובקו ישר.
- י. **תשובה:** עוצרים לפני המעבר, מביטים לכל הכיוונים ורק אם הדרך פנויה, חוצים ללא הסחות דעת ובקו ישר.
- יא. **תשובה:** עוצרים לפני המעבר, מביטים לכל הכיוונים ורק אם הדרך פנויה, חוצים ללא הסחות דעת ובקו ישר.
- יב. **תשובה:** עוצרים לפני המעבר, מביטים לכל הכיוונים ורק אם הדרך פנויה, חוצים ללא הסחות דעת ובקו ישר.
- יג. **תשובה:** עוצרים לפני המעבר, מביטים לכל הכיוונים ורק אם הדרך פנויה, חוצים ללא הסחות דעת ובקו ישר.
- יד. **תשובה:** עוצרים לפני המעבר, מביטים לכל הכיוונים ורק אם הדרך פנויה, חוצים ללא הסחות דעת ובקו ישר.
- יה. **תשובה:** עוצרים לפני המעבר, מביטים לכל הכיוונים ורק אם הדרך פנויה, חוצים ללא הסחות דעת ובקו ישר.
- יו. **תשובה:** עוצרים לפני המעבר, מביטים לכל הכיוונים ורק אם הדרך פנויה, חוצים ללא הסחות דעת ובקו ישר.
- יז. **תשובה:** עוצרים לפני המעבר, מביטים לכל הכיוונים ורק אם הדרך פנויה, חוצים ללא הסחות דעת ובקו ישר.
- יח. **תשובה:** עוצרים לפני המעבר, מביטים לכל הכיוונים ורק אם הדרך פנויה, חוצים ללא הסחות דעת ובקו ישר.
- יט. **תשובה:** עוצרים לפני המעבר, מביטים לכל הכיוונים ורק אם הדרך פנויה, חוצים ללא הסחות דעת ובקו ישר.
- כ. **תשובה:** עוצרים לפני המעבר, מביטים לכל הכיוונים ורק אם הדרך פנויה, חוצים ללא הסחות דעת ובקו ישר.

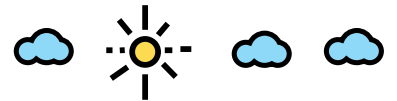

- ט. מה מורה לנהגים תמרור "עצור"? (יש להראות תמונה של התמרור)**
תשובה: התמרור מורה לכלי הרכב שצריך לעצור עצירה מוחלטת, ולהמשיך לנסוע רק כשהדרך פנויה לחלוטין.
י. מדוע אסור לרוץ לכביש?
תשובה: כי טווח הבלימה של הרכב אינו מאפשר לנהגים לבצע עצירה פתאומית.
יא. מה מורה האור הירוק ברמזור להולכי רגל?
תשובה: האור הירוק מורה כי אפשר להתחיל לחצות את הכביש, אחרי שבודקים שלא נוסעים בו כלי רכב.
יב. באילו שעות מותר לחצות את הכביש באור אדום?
תשובה: אף שעה ביום אינה מותרת לחציית הכביש באור אדום.
יג. מה מורה התמרור "שביל לאופניים"? (יש להראות את התמרור)
תשובה: השביל מיועד רק לרוכבי אופניים.
יד. לאיזו מטרה מיועדים מחזירי האור ומתי משתמשים בהם?
תשובה: מחזירי האור נועדו להבליט את הרוכב בחושך, על מנת שמשתמשי דרך, ובייחוד נהגים, יבחינו ברוכב בקלות.
טו. מה מסמל תמרור שבו שני אנשים, מכונית וכדור? (להראות את התמרור)
תשובה: כביש משולב.
בסוף החידון נכריז על המנצחים במשחק.
5. לוח בטיחות כיתתי:
 נכין פינה בכיתה עם "לוח בטיחות כיתתי", בה נתלה את השלטים שהילדים הכינו בחידון. לוח הבטיחות ילווה את הכיתה במשך השנה, לאורך הפעילויות השונות.

סיכום: נחזור על המסרים המרכזיים: בטיחות בדרכים מצילה חיים, ארבעת הנושאים המרכזיים השנה: הליכה בטוחה, חצייה בטוחה, רכיבה בטוחה ונסיעה בטוחה.

תשובה: ילד חוצה כביש ללא מעבר חצייה בין מכוניות המסתירות אותו

תשובה: הילדים משחקים על הכביש

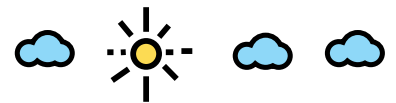

תשובה: השגיאה היא שההורים אינם חובשים קסדות

תשובה: הילד אינו יושב ברכב בצורה בטיחותית ואינו חגור

התנהגות בטוחה בדרך

מטרות מרכזיות:

- תרגול בתכנון התנהגות בטוחה בדרך

מסרים מרכזיים:

- תמיד צריך לתכנן ולחשוב "מה יכול לקרות", "מה אם..."
- על מנת לשמור על עצמנו ועל היקרים לנו, יש להקפיד לשמור על כללי הבטיחות ולבחור בהתנהגויות בטוחות לאורך הדרך

מהלך הפעילות:

1. הצגת הנושא:

מהי חשיבה בטוחה? תמיד ננסה לחשוב: מה יכול לקרות? נחשוב כמה צעדים קדימה בכל מצב, כדי למנוע מקרה של פגיעה.

2. תרגול תרחישים:

נקרא לתלמידים התחלה של סיפור ונבקש מהם לתת דוגמאות להמשך או סוף אפשריים לסיפור:
אלי הוא ילד בן 8 בכיתה ג'. בכל בוקר הוא יוצא מהבית בשעה 7.45 לבית הספר, יורד במדרגות והולך בשביל עד שהוא מגיע למעבר החצייה של בית ספר, שם משמרות הזה"ב מכיתה ו' עוזרים לו לחצות את הכביש. היום, השעון המעורר של אלי לא צלצל, והוא יצא באיחור ובמהירות מהבית. כשהגיע לחציית הכביש, השעה היתה כבר 8 ומשמרות הבטיחות כבר לא היו.

מה לדעתכם עשה אלי? המשיכו את הסיפור.

◀ **הערה למורה:** חשוב לתרגל עם התלמידים כמה תרחישים אפשריים בהם אלי חצה את הכביש/לא חצה את הכביש/חצה ונפגע/חצה ולא נפגע.

תוך כדי הסבר, נצייר על הלוח תרשים זרימה של התרחשויות.

3. סיכום התרגיל:

- מה היה קורה לאלי אם הוא לא היה חוצה את הכביש? הוא היה מאחר לבית הספר.
- מה היה קורה לאלי אם הוא כן היה חוצה את הכביש? הוא יכול היה להיפגע ולהיפצע על ידי מכונית.
- אם נשווה בין שתי האפשרויות, האם חציית הכביש שווה את הסיכון?

4. תרגול עצמי:

הסתכלו בתמונות וכתבו שני תרחישים אפשריים לכל תמונה. [אפשר לצייר תרשים או לכתוב, כרצונכם].

5. נעבור עם כל התלמידים על התרחישים האפשריים של כל תמונה.

סיכום: נחזור על המסרים המרכזיים: תמיד צריך לתכנן ולחשוב "מה יכול לקרות", "מה אם...", על מנת לשמור על עצמנו ועל היקרים לנו יש להקפיד לשמור על כללי הבטיחות ולבחור בהתנהגויות בטוחות לאורך הדרך.

אלי

לא חוצה

חוצה ועובר על החוק

חוזר
הביתה

מחכה למבוגר
שיעזור

מתקשר/
מבקש מחבר
שיתקשר

לא נפגע

נפגע

מה יכול לקרות?

אור ירוק

העמותה למאבק בתאונות הרכבים בישראל

מה יכול לקרות?

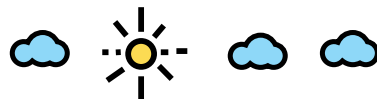
אור ירוק

העמותה למאבק בתאונות הרוכבים בישראל

© כל הזכויות שמורות לעמותת "אור ירוק"

מה יכול לקרות?

אור ירוק

העמותה למאבק בתאונות הרכבים בישראל

אור ירוק

העמותה למאבק בתאונות הרכבים בישראל

© כל הזכויות שמורות לעמותת "אור ירוק"

זהירות בהליכה

מטרות מרכזיות:

- חשיפה לאתגרים בעת הליכה בדרך
- היכרות עם המונח "נראות"

מסרים מרכזיים:

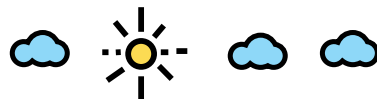
- בזמן הליכה בדרך יש לשמור על הליכה במקומות בטוחים כגון מדרכה, גן שעשועים וכו'
- יש לחצות במעבר חצייה ולהקפיד על כללי החצייה, ילד עד גיל 9 לא חוצה כביש לבד
- יש לתת יד למבוגר מוכר בעת החצייה
- נראות מצילה חיים! נראות היא האופן שבו אני נראה בפני האחר

מהלך הפעילות:

1. נציג בפני התלמידים את נושא הפעילות: זהירות בהליכה.
2. פעילות שוטרים חוקרים - נציג לתלמידים כתבה על תאונת דרכים. בפעילות התלמידים יהיו שוטרים, ויחקרו את התאונה המתוארת בכתבה. מה קרה בשני האירועים? מה גרם לפגיעה של הילדות הקטנות? מי דרס אותן? (כל השאלות)
- הכתבה מאתר Ynet בקישור הבא: <http://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-3966663,00.html>
3. נציג לתלמידים את נתוני הגרף המצורף ונסביר כי מרבית נפגעי תאונות הדרכים הם הולכי רגל.
4. שיחה: מה גורם להולכי רגל להיפגע מתאונות דרכים? נהגים שאוחזים בהגה הם בעלי כח, אך אין להם יכולת לראות כל מה שקורה בכל עת. הילדים הקטנים לעיתים מוסתרים על ידי המכוניות החונות, בחושך ובגשם קשה לראותם ולעיתים הם רצים במהירות לכביש.

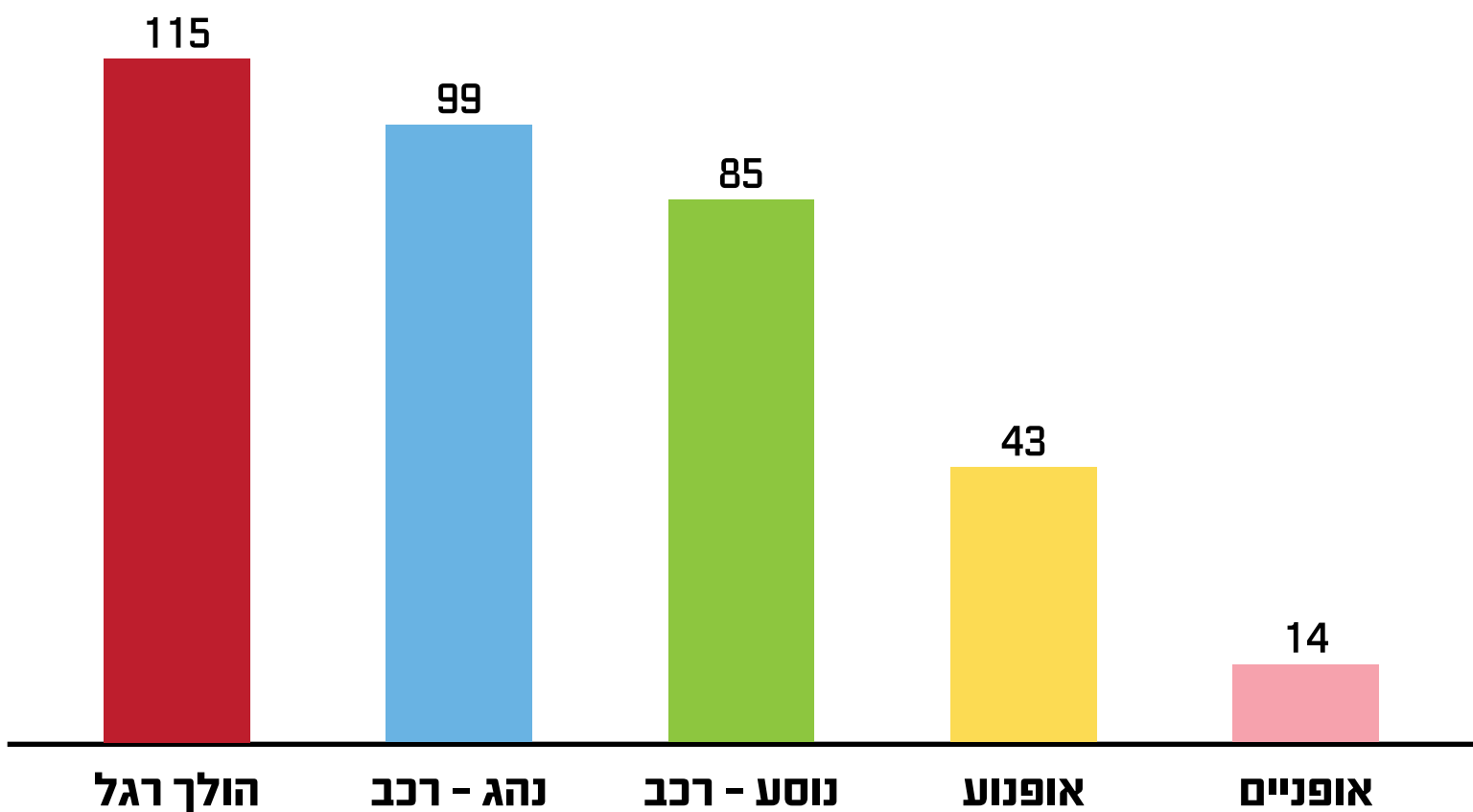
סיכום: נחזור על המסרים המרכזיים: הליכה במקומות בטוחים, חצייה בטוחה במעבר חצייה, ילד על גיל 9 לא חוצה כביש לבד, יש לתת יד למבוגר מוכר, לראות ולהראות

הרוגים לפי סוג דרך בשנה

ממוצע של עשור

הליכה בטוחה

מטרות מרכזיות:

- חזרה על כללי ההליכה הבטוחה
- הפצת המסר שנראות מצילה חיים

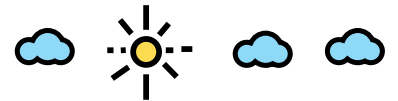
מסרים מרכזיים:

- הליכה במסלול בטוח מצילה חיים
- נראות מצילה חיים!

מהלך הפעילות:

1. נחזור על המסקנות מהפעילות הקודמת - הולכי רגל נמצאים בסיכון הגבוה ביותר כשמדובר בתאונות דרכים. על מנת לצמצם את מספר הנפגעים, עלינו להתנהג בצורה בטוחה בדרכים והדבר הראשון הוא להיות אחראיים ולדאוג לנראות!
  2. **"מד חום בטיחות"**: נתלה בצד אחד של הכיתה שלט שכתוב עליו "בטוח" ובצד השני של הכיתה שלט שכתוב עליו "לא בטוח". נקרא לתלמידים משפטים בנושא הליכה בטוחה. על התלמידים לבחור האם מדובר במקרה בטוח או לא בטוח וללכת לעמוד ליד השלט המתאים. תלמיד שלא יודע, יישאר לעמוד במרכז החדר. במידה שאין הסכמה בין התלמידים, נציע להם לנסות לשכנע זה את זה. לפני מעבר למשפט הבא, חשוב להדגיש ולהסביר את התשובה הנכונה.
- המשפטים:**
- א. נהג נסע במכוניתו הפרטית בצד הימני של הכביש. כאשר ראה אותי מנסה לחצות את הכביש, עצר, וסימן לי לחצות אפילו שלא היה שם מעבר חצייה. חציתי. **[לא בטוח - יש לחצות רק במעבר חצייה. אך אם אין מעבר חצייה בקרבת מקום, יש לבחור את המקום הבטוח ביותר לחציה ולהמתין לעצירה מלאה ומתן זכות קדימה של הרכב]**
  - ב. יניב רוצה לחצות רחוב שבצידו חנות מכוניות בזו אחר זו. הוא עצר, הסתכל לכל הכיוונים וראה שהדרך פנויה ורק אז חצה. **[לא בטוח - משום שאין נראות]**
  - ג. הערב ירד והייתי חייב לחזור הביתה ברגל. הלכתי על המדרכה והקפדתי לבחור מסלול מואר ומרכזי עד לביתי. **[בטוח]**
  - ד. בין הבית שלי לבית של ליאורה אין מדרכה, לכן אני מקפידה תמיד ללכת בשול הדרך ולא על הכביש ומול התנועה. **[בטוח]**
3. נשמע עם התלמידים את השיר "זהירות בדרכים" בביצוע של לילך גליקסמן [מילים: אילן גולדהירש, לחן: קובי אושרת. יש גרסאות רבות ביוטיוב].

סיכום: נחזור על המסרים המרכזיים: הליכה במסלול בטוח מצילה חיים, נראות מצילה חיים!

נראות

מטרות מרכזיות:

• היכרות עם שיטות להגברת הנראות בדרכים

מסרים מרכזיים:

• נראות מצילה חיים!

• דרכים להגברת הנראות: בגדים בהירים בחושך, מחזירי אור, אפוד זוהר, חצייה במקום "חשוף" וללא מפגעי נראות

מהלך הפעילות:

1. נקים מבעוד מועד באחד מחדרי בית הספר "חדר חושך". נשים בחדר מספר חפצים זוהרים ובולטים בחושך.
2. נסביר לתלמידים שהיום יעברו את הפעילות בחדר החושך ולא בכיתה. על התלמידים להקפיד על כללי הבטיחות וכניסה שקטה לחדר.
3. המדריך יכניס את התלמידים לחדר החושך ויבקש מהם לשבת. לאחר מכן, יכבה את האור ויבקש מהם לשמור על שקט מוחלט והקשבה להנחיות.
4. לאחר כיבוי האורות החפצים השונים בחדר יארו. נפנה את תשומת הלב של התלמידים לחפצים ולעובדה שהם מאירים בחשכה ונציין שהם יכולים לתרום לנראות שלנו.
5. נדגים את החשיבות של לבישת בגדים בהירים ונפנה את תשומת לבם של התלמידים לכך שחולצה לבנה בולטת הרבה יותר ונראית לעין מחולצה שחורה ונקביל את זה לנראות בכביש בחושך ובחורף.
6. **מסירות:** המדריך ישחק עם התלמידים משחק קצר של מסירות וידגים להם בעזרת הכדור עד כמה קשה לראות ולהתמצא בחשכה ויקביל את זה למצב בכביש. לאחר מכן, ישחק המדריך עם כדור שהודבקו עליו פסים זוהרים מחזירי אור, והתלמידים יבינו את תרומתם הגדולה לנראות.

סיכום: נחזור על המסרים המרכזיים: נראות מצילה חיים, דרכים להגברת הנראות: בגדים בהירים בחושך, מחזירי אור, אפוד זוהר, חצייה במקום "חשוף" וללא מפגעי נראות.

חצייה בטוחה

מטרות מרכזיות:

- לימוד חשיבותם של חוש השמיעה וחוש הראייה בעת חציית הכביש
- חזרה על הכללים לחצייה בטוחה

מסרים מרכזיים:

- חציית כביש מתבצעת אך ורק במעבר חצייה!
- יש להשתמש בחוש השמיעה ולהקשיב לצלילים שעולים מסביבת הכביש לפני החצייה
- ילד עד גיל 9 לא חוצה כביש לבד
- יש לתת יד למבוגר מוכר
- יש להסתכל לכל הכיוונים לפני החצייה ורק לאחר שמוודאים שהכביש פנוי, חוצים אותו בזריזות וממשיכים להסתכל לצדדים

מהלך הפעילות:

1. נציג בפני התלמידים את הנושא של היחידה: חצייה בטוחה.

2. חוש הראייה בכביש:

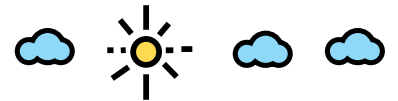
- נסדר את הכיתה בצורה של ח' ונניח במרכז אביזרים וחפצים שונים שיהוו מכשולים בחדר. נחלק את הכיתה לזוגות ובכל פעם אחד מבני הזוג יהיה בעיניים מכוסות, והשני, הרואה, יצטרך להוביל אותו במסלול המכשולים. לאחר התרגיל נשאל:
- מה היו הקשיים שלנו בהליכה ללא ראייה?
- מה היו הקשיים בהובלה?
- מהי החשיבות של חוש הראייה שלנו כאשר אנו חוצים כביש?
- כאשר אנו מתפרצים לכביש מבלי להסתכל, זה דומה לחציית כביש ללא חוש הראייה: אנחנו לא רואים את המכונות והמכונות לא מספיקות לראות אותנו! וזה מסוכן ואסור!

3. חוש השמיעה בכביש:

נשחק את משחק הפסלים:

- נבקש מהתלמידים לרקוד ולנוע בחלל כשמזיקה מושמעת ברקע ולעצור כמו פסלים כאשר המוזיקה נפסקת. אם התלמידים זזו כאשר המוזיקה הופסקה - הם נפסלים ועליהם לשבת. המנצח הוא האחרון שנשאר עומד. לאחר המשחק נשאל:
- איך ידעתם מתי עליכם לזוז ומתי לעצור? (המוזיקה הופסקה!) הצלילים היוו עבורינו סימן לעמידה או לתנועה?
- כיצד ניתן לדעת אם לחצות או לעצור כשאנחנו לא תמיד רואים את התנועה? חוש השמיעה!
- האם יש צלילים בסביבת הכביש?
- 4. נעצום לכל הילדים את העיניים בעזרת צעיפים או כיסויי עיניים שנביא עימנו. נכין מראש הקלטה של צלילים שונים הקשורים לדרכים: צלילים של צעדים, צליל הרמזור המיועד לעיוורים, רעש של אוטובוס, צופרים, צלצול פעמון אופניים, חריקת בלמים וכביש סואן. נבקש מהתלמידים לנסות לזהות את הצליל.

5. נפרוס את מעבר החצייה במרכז הכיתה ונשאל: מהם השלבים הנכונים לחצייה?

- לא חוצים לבד לפני גיל 9
- עוצרים לפני מעבר חצייה
- מסתכלים לכל הכיוונים
- מקשיבים לצלילים באזור הכביש
- חוצים במהירות ובקו ישר

6. נבקש מכל תלמיד להתנסות במעבר החצייה. לאחר כל חצייה נציע לתלמידים האחרים לתת משוב לתלמיד שחצה: מה עשה נכון ומה עליו לשפר בפעם הבאה? חשוב להדגיש את הסכנות הכרוכות בחציית כביש.

סיכום: נחזור על המסרים המרכזיים: חציית כביש מתבצעת אך ורק במעבר חצייה, יש להשתמש בחוש השמיעה ולהקשיב לצלילים שעולים מסביבת הכביש לפני החצייה, לא חוצים כביש לבד לפני גיל 9, יש להסתכל לכל הכיוונים לפני החצייה ורק לאחר שמוודאים שהכביש פנוי, חוצים אותו בזריזות וממשיכים להסתכל לצדדים.

כללים לחציית כביש

בוחרים

את המקום הבטוח ביותר לחצייה

1

עוצרים

צעד או שניים לפני שפת המדרכה

2

מביטים

לכל הכיוונים

3

מקשיבים

לקולות התנועה

4

אם הכביש פנוי...

חוצים

בקו ישר ובהליכה מהירה

5

ממשיכים להסתכל

לצדדים בזמן החצייה

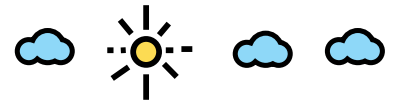
6

אור ירוק

העמותה למאבק בתאונות הרכבים בישראל

© כל הזכויות שמורות לעמותת "אור ירוק"

זהירות בנסיעה

מטרות מרכזיות:

- היכרות עם הסכנות הטמונות בנסיעה ברכב
- הבנת המושג הסחת דעת

מסרים מרכזיים:

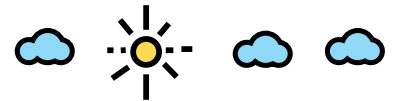
- נהיגה היא פעולה הדורשת ריכוז ואסור להסיח את דעתו של הנהג

מהלך הפעילות:

1. נציג את נושא הפעילות: זהירות בנסיעה.
  2. הסחות דעת: נחלק את הכיתה לשתי קבוצות. שתי הקבוצות יקבלו משימה זהה: בפרק זמן של חמש דקות בלבד עליהן יהיה למצוא כמה שיותר הבדלים בין התמונות. קבוצה אחת תבצע את המשימה בשקט מוחלט והקבוצה השנייה תבצע אותה כשמסיחים את דעתה ומפריעים לה. בסיום הזמן נשווה בין שתי הקבוצות, איזה קבוצה מצאה יותר הבדלים והצליחה יותר: הקבוצה שפעלה בשקט ובריכוז או הקבוצה שהפריעו לה. סביר להניח שהקבוצה שתגיע לתוצאות טובות יותר במציאת ההבדלים היא זו שעבדה בשקט ובריכוז. נסביר לתלמידים שכפי שאנו זקוקים לריכוז במעשינו, כך האוחזים בהגה נדרשים לריכוז ולשקט. נסיעה בתנאים אלו תסייע להפחית את תאונות הדרכים ותמנע נפגעים רבים.
  3. משחקי סיטואציה:
    - נסדר חמישה כסאות בצורה של כסאות הרכב (שניים מקדימה ושלושה מאחור)
    - בכל פעם נבחר מתנדבים מהכיתה וניתן להם סיטואציה שעליהם להציג בפני הכיתה.
- ### הסיטואציות:
- א. נסיעה לחופשה משפחתית - ארבעה מתנדבים.
    - תפקיד האבא: נהג.
    - תפקיד האימא: יושבת לצד הנהג.
    - תפקיד האח הגדול: משתעמם מאוד בנסיעה ומציק לאחותו הקטנה.
    - תפקיד האחות הקטנה: רוצה שאחיה יפסיק להציק לה ומוכנה לעשות הכל בשביל זה.
  - ב. טלפון נייד בנהיגה - שני מתנדבים.
    - תפקיד האימא: נוהגת ברכב, וזה עתה אספה את ביתה היקרה מהחוג.
    - תפקיד הילדה: אימה אספה אותה מחוג הריקוד והיא ממש רוצה ללכת לחברה טובה שלה עכשיו. הילדה חוששת שאם הן קודם יגיעו הביתה ואז היא תצא לחברתה יהיה כבר מאוחר מידי והן לא יספיקו לשחק. לכן- היא מבקשת מאמה להתקשר מיד, תוך כדי הנסיעה ולוודא שחברתה בבית.
- נשאל את הכיתה בתום ההצגה: מה הבעיה? מה הסכנה? מה יכול לקרות? קרה לכם פעם משהו דומה?

ג. משתוללים ומלכלכים - ארבעה מתנדבים

תפקיד האימא: נוהגת ברכב, זה עתה אספה את בנה ואת שני חבריו ממסיבת יום ההולדת של חבריהם לכיתה והם בדרכם חזרה הביתה.

תפקיד הבן: אימו התנדבה להחזיר אותו ואת חבריו ממסיבת יום ההולדת של תומר. כולם עלו לרכב עם שקית מלאה הפתעות וממתקים שחילקו להם בסוף המסיבה.

תפקיד חבר 1: אימא של חברו אספה אותם ממסיבת יום ההולדת. הם עלו לרכב עם שקית מלאה הפתעות וממתקים.

תפקיד חבר 2: אימא של חברו אספה אותם ממסיבת יום ההולדת. הם עלו לרכב עם שקית מלאה הפתעות וממתקים. בין ההפתעות היה כדור קפיצי קטן. הוא התחיל לשחק איתו ולהתמסר עם חבריו במהלך הנסיעה.

נשאל את הכיתה בתום ההצגה: מה הבעיה? מה הסכנה? מה יכול לקרות? קרה לכם פעם משהו דומה?

ד. חגורת בטיחות - שני מתנדבים

תפקיד האבא: נוהג ברכב, מקפיץ את הבן שלו לבית הספר למרות שהוא נמצא קרוב לבית כי בחוץ יורד גשם זלעפות. בגלל שמדובר בנסיעה קצרה של שתי דקות, הוא מודיע לבנו שאין חובה לחגור חגורת בטיחות.

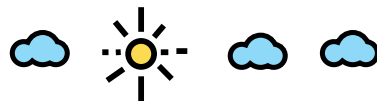
תפקיד הבן: אביו הסכים להקפיץ אותו לבית-הספר אפילו שהמרחק קצר ביותר, כי יש גשם חזק בחוץ.

נשאל את הכיתה בתום ההצגה: מה הבעיה? מה הסכנה? מה יכול לקרות? קרה לכם פעם משהו דומה?

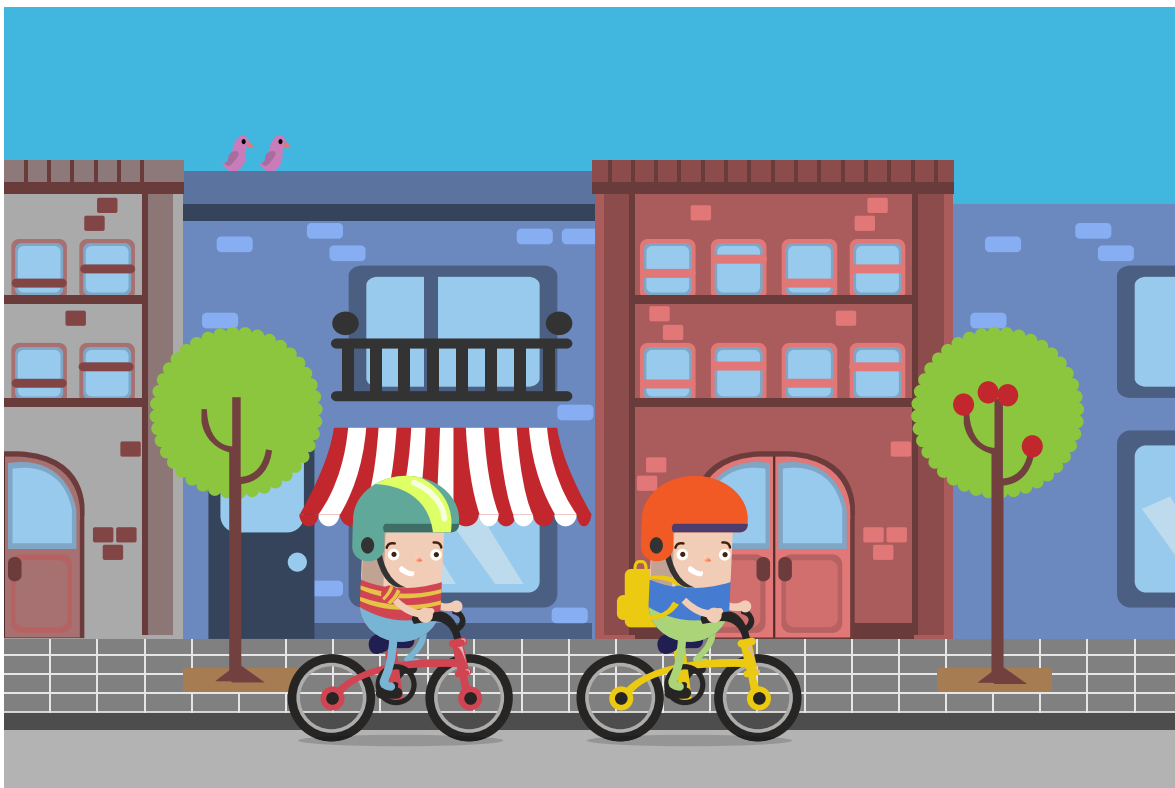
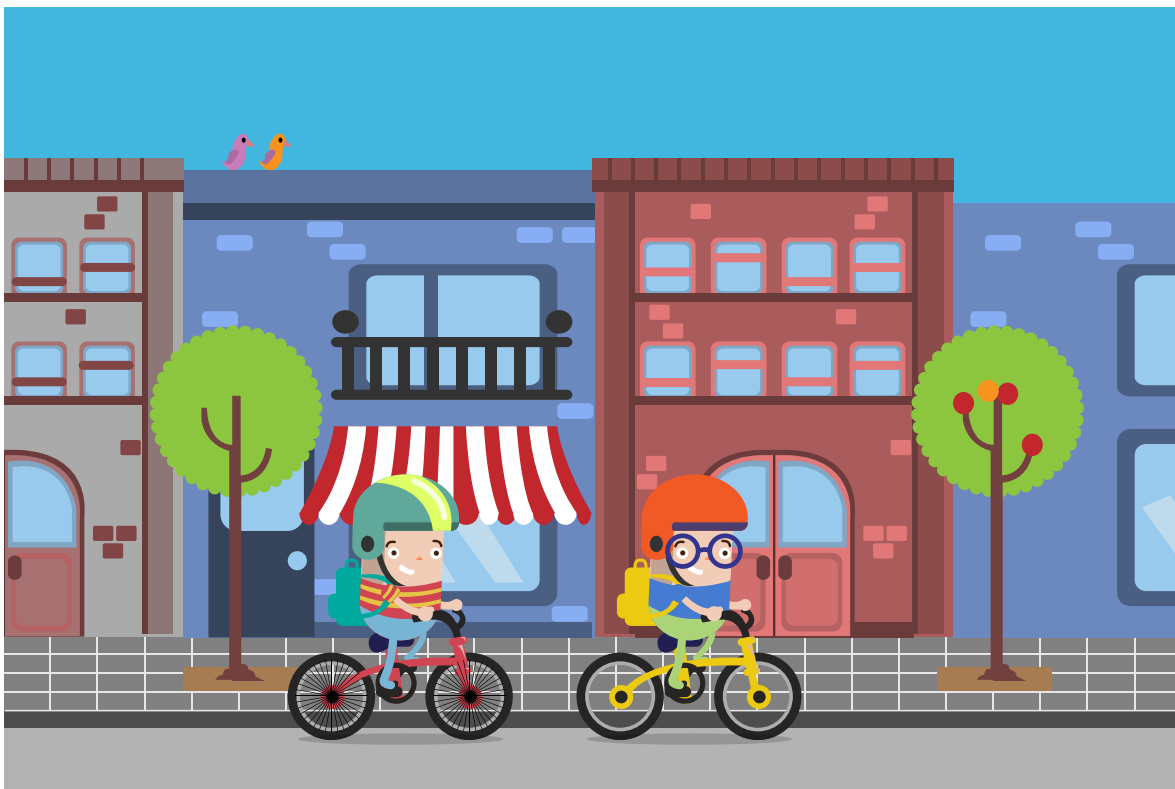
נבקש מהתלמידים להעלות סיטואציות נוספות שקרו להם בנסיעה שעלולות להיות מסוכנות

סיכום: נחזור על המסרים המרכזיים: נהיגה היא פעולה הדורשת ריכוז ואסור להסיח את דעתו של הנהג, כאשר ההורים נוהגים ותשומת ליבם מופנית לדברים אחרים חוץ מהכביש, הם עלולים להגיע למצב של סכנה. למשל: ילדים שרבים ביניהם במושב האחורי, ילד שמסרב לחגור חגורה, השלכת חפצים ברכב וכדומה. לכן, חשוב שנדאג שההורים שלנו יהיו מרוכזים אך ורק בנהיגה!

מיצאו כמה שיותר הבדלים בין התמונות שלפניכם
בפרק זמן של חמש דקות בלבד!

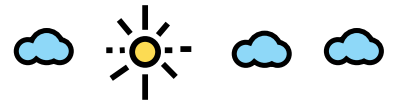

אור ירוק

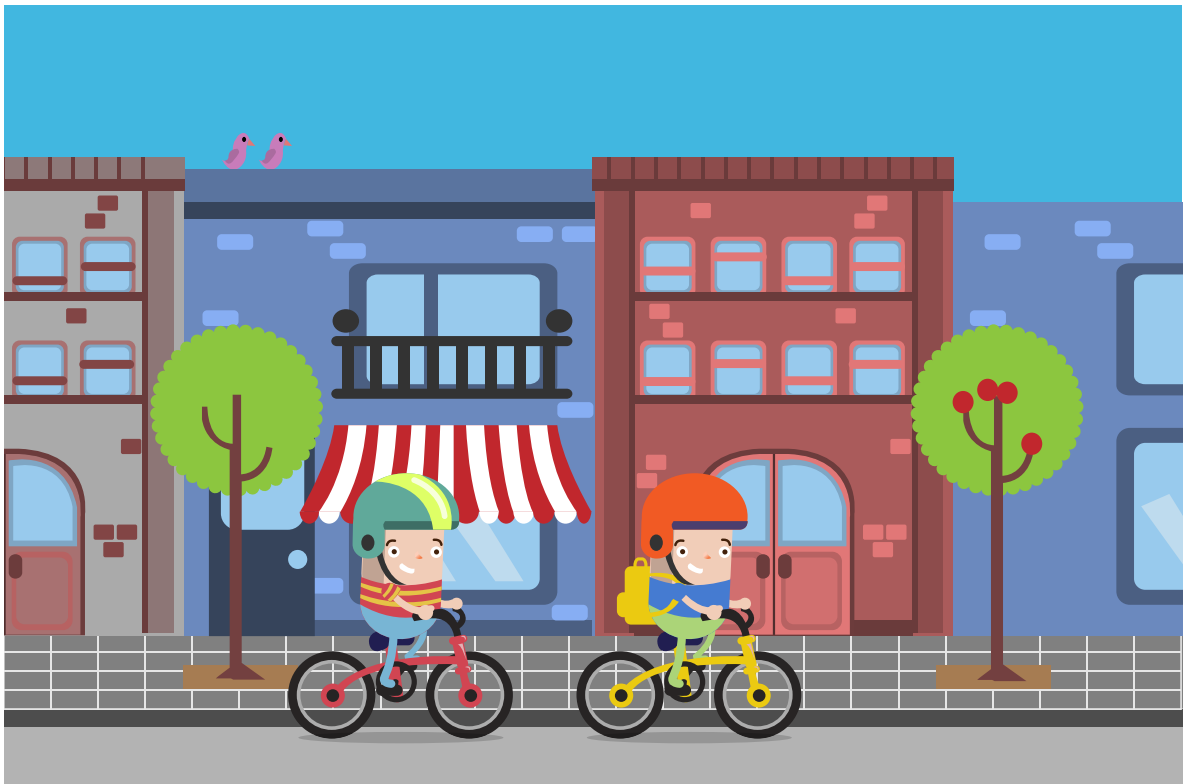
העמותה למאבק בתאונות הרוכסים בישראל

© כל הזכויות שמורות לעמותת "אור ירוק"

מיצאו כמה שיותר הבדלים בין התמונות שלפניכם
בפרק זמן של חמש דקות בלבד! **פתרון**

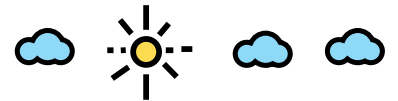

אור ירוק

העמותה למאבק בתאונות הרוכבים בישראל

© כל הזכויות שמורות לעמותת "אור ירוק"

נסיעה בטוחה

מטרות מרכזיות:

- לימוד הכללים של נסיעה בטוחה ברכב
- חזרה על כללי הנסיעה הבטוחה

מסרים מרכזיים:

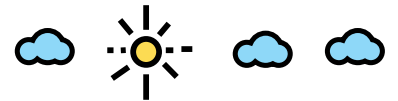
- חגורת בטיחות מצילה חיים
- כל נוסע חייב לשבת על הכיסא המתאים לו
- אין להושיב מספר אנשים שעולה על המספר שמותר ברכב
- אין להסיח את דעתו של הנהג
- אין לגעת בטלפון הנייד בזמן הנסיעה

מהלך הפעילות:

1. נציג את נושא הפעילות: נסיעה בטוחה כהמשך לנושא הזהירות שלמדנו בשיעור הקודם. המדריך ישרטט על הלוח שמש אסוציאציות - "נסיעה בטוחה" והילדים יגידו את כל מה שעולה על דעתם בנושא הנסיעה הבטוחה.
2. נשלים את שמש האסוציאציות ולאחר מכן המדריך יסכם את הדגשים והכללים השונים בנושא הנסיעה הבטוחה.
3. נחלק לכל תלמיד את דף הקובייה המשפחתית. כל ילד יגזור, יצבע ויכין לעצמו את הקובייה המשפחתית שלו.
4. נבקש מכמה תלמידים להציג את הקובייה שלהם בפני הכיתה.
4. במהלך ההצגה המדריך יגלה כללי בטיחות המופיעים בקוביות המוצגות.

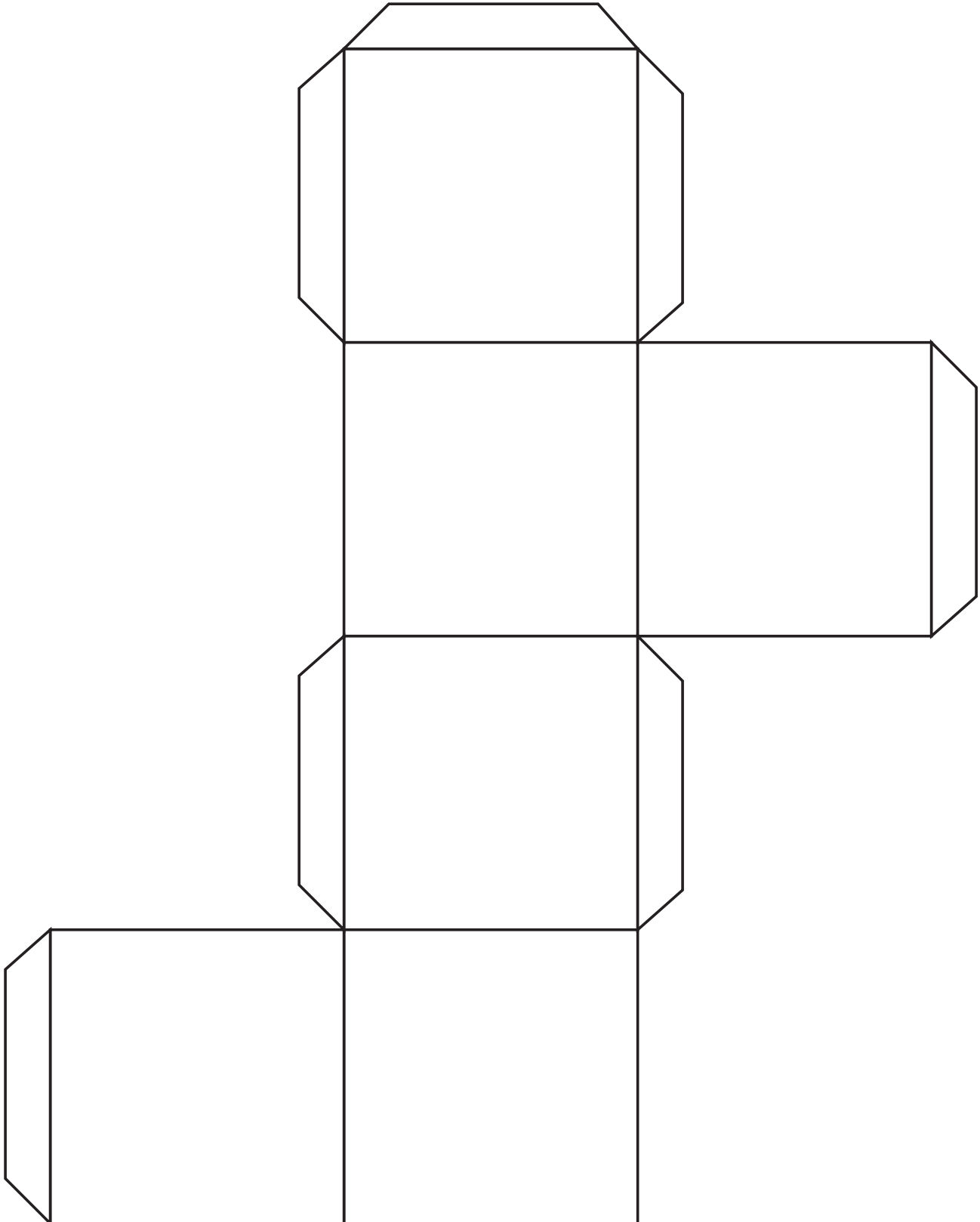
סיכום: נחזור על המסרים המרכזיים: חגורת בטיחות מצילה חיים, כל נוסע חייב לשבת על הכיסא המתאים לו, אין להושיב מספר אנשים שעולה על המספר שמותר ברכב, אין להסיח את דעתו של הנהג, אין לגעת בטלפון הנייד בזמן הנסיעה

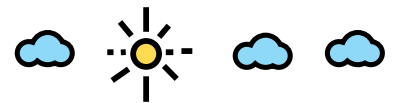

קובייה משפחתית

לפניכם שרטוט של קובייה להרכבה.
עליכם לעצב את הקובייה לפי ראות עיניכם.
כיתבו וציירו עליה את המסרים שאתם מעוניינים להעביר להורים בנושא נהיגה בטוחה.

תמרורים

מטרות מרכזיות:

- היכרות עם תמרורים חשובים

מסרים מרכזיים:

- תמרורים יוצרים שפה משותפת בין נהגים, רוכבים והולכי רגל
- ציות לתמרורים מציל חיים!

מהלך הפעילות:

1. נציג את נושא הפעילות: "תמרורים" ונשאל: למה חשוב שיהיו תמרורים? נסביר כי התמרורים יוצרים שפה משותפת ומאפשרים השתלבות בתנועה לכלל הנהגים ולהולכי הרגל כאחד.
  2. היכרות עם תמרורים דרך יצירה: נחלק את הילדים לזוגות או שלשות. כל צוות יבחר תמרור, יבין את משמעותו וייצור אותו מבריסטול, דפים, פוליאליים וכו'. (ניתן לחשוב על דרכים נוספות להצגת התמרור).
  3. כל צוות יציג את התמרור שלו בפני הכיתה.
  4. נחלק לתלמידים "דף עבודה - תמרורים".
  5. טוויסטר תמרורים - בזמן העבודה, ניקח בכל כמה דקות קבוצה של 5 תלמידים ונפרוס בפניהם את לוח התמרורים. יש להכין מראש לפעילות לוח תמרורים גדול.
- נכריז בכל פעם על שם של תמרור. כמו כן, נכריז על אחד מארבעת גפינו: יד ימין או יד שמאל, רגל ימין או רגל שמאל. על התלמידים להניח את האיבר שהכרזנו עליו על תמונת התמרור המתאים ולנסות לא למעוד.

סיכום: נחזור על המסרים המרכזיים: תמרורים יוצרים שפה משותפת בין נהגים, רוכבים והולכי רגל, ציות לתמרורים מציל חיים!

היכרות עם תמרורים דרך יצירה

תמרור	הסבר
	לנהג: עצור! (ותן זכות קדימה לרכבים שעוברים)
	לרוכב אופניים: אסורה הכניסה/אין מעבר לרוכבי אופניים
	לנהג: זהירות מעבר חצייה להולכי רגל בקרבת מקום
	לנהג: זהירות הולכי רגל בקרבת מקום
	לנהג: זהירות מתנועת אופניים
	לרוכבי אופניים: שביל לרוכבי אופניים בלבד
	מקום חניה לכלי רכב

היכרות עם תמרורים דרך יצירה

תמרור	הסבר
	לנהג: חניה לרכב של נכה בלבד
	רחוב משולב (הולכי רגל+אופניים+מכוניות)
	שביל להולכי רגל בלבד!
	שביל נפרד לאופניים בלבד ולהולכי רגל בלבד
	זהירות - עבודות בכביש
	אסורה חניית רכב בדרך בצד שבו הוצב התמרור
	אסורה הכניסה להולכי רגל

דף עבודה - תמרורים

התאם את שם התמרור לתמונה

חניה לרכב של נכה בלבד // עצור! (תן זכות קדימה לרכבים שעוברים) // שביל נפרד לאופניים בלבד ולהולכי רגל בלבד
 // שביל להולכי רגל בלבד // זהירות הולכי רגל בקרבת מקום // אסורה הכניסה להולכי רגל // זהירות עבודות בכביש
 // מקום חניה לכלי רכב // זהירות מעבר חצייה להולכי רגל בקרבת מקום // זהירות מתנועת אופניים // שביל לרוכבי
 אופניים בלבד // אסורה הכניסה לרוכבי אופניים // תן זכות קדימה להולכי רגל החוצים // רחוב משולב (הולכי
 רגל+אופניים+מכוניות) // אסורה חניית רכב בדרך בצד שבו הוצב התמרור

תפזורת בטיחות בדרכים

מצא את המילים הרשומות בתחתית הדף בתפזורת, במאוזן, מאונך או באלכסון.

ה	ד	כ	ע	א	ל	ג	ר	כ	ל	ו	ה	ו	א	א	ת
ז	ר	צ	ז	י	מ	ד	ק	ס	נ	פ	ד	ב	ו	ה	ת
ד	ו	ו	ג	א	ז	מ	נ	ע	צ	י	ר	ה	פ	צ	נ
ר	א	ב	י	ת	נ	ה	ו	כ	ז	ו	ה	ג	נ	ל	ז
ז	כ	ה	ג	ה	י	י	צ	ח	ר	ב	ע	מ	י	ת	כ
ה	ר	ו	ה	ד	ר	ט	ת	מ	ח	ט	ש	א	י	ח	ו
ל	ו	ב	נ	ב	א	ה	ג	ת	ו	מ	י	ט	מ	י	ת
ו	א	א	י	ת	ו	ת	ד	מ	ר	ד	ב	ל	ח	י	ק
ל	ר	ו	ג	ה	ת	ג	א	ו	ל	ג	ל	ג	כ	מ	ד
ס	י	ט	מ	ר	ה	ח	ת	צ	פ	ע	ל	י	ו	כ	י
מ	ז	ו	ו	י	ל	ז	ק	נ	ס	א	פ	ד	צ	ב	מ
ז	ח	ז	ט	א	ה	ב	ג	ר	מ	ת	ס	ו	ט	י	ה
נ	מ	ה	מ	ב	א	ס	נ	ו	ש	ז	ע	ס	ו	ש	ק
ר	ר	ו	ו	נ	י	ס	ז	ט	ה	כ	ר	ד	מ	ר	ה
מ	ג	ב	ג	ד	י	מ	ב	ה	י	ר	י	מ	א	ג	ח
ב	נ	ב	ה	א	ט	י	ל	ד	י	מ	ב	ד	ר	כ	ז

מחסן מילים:

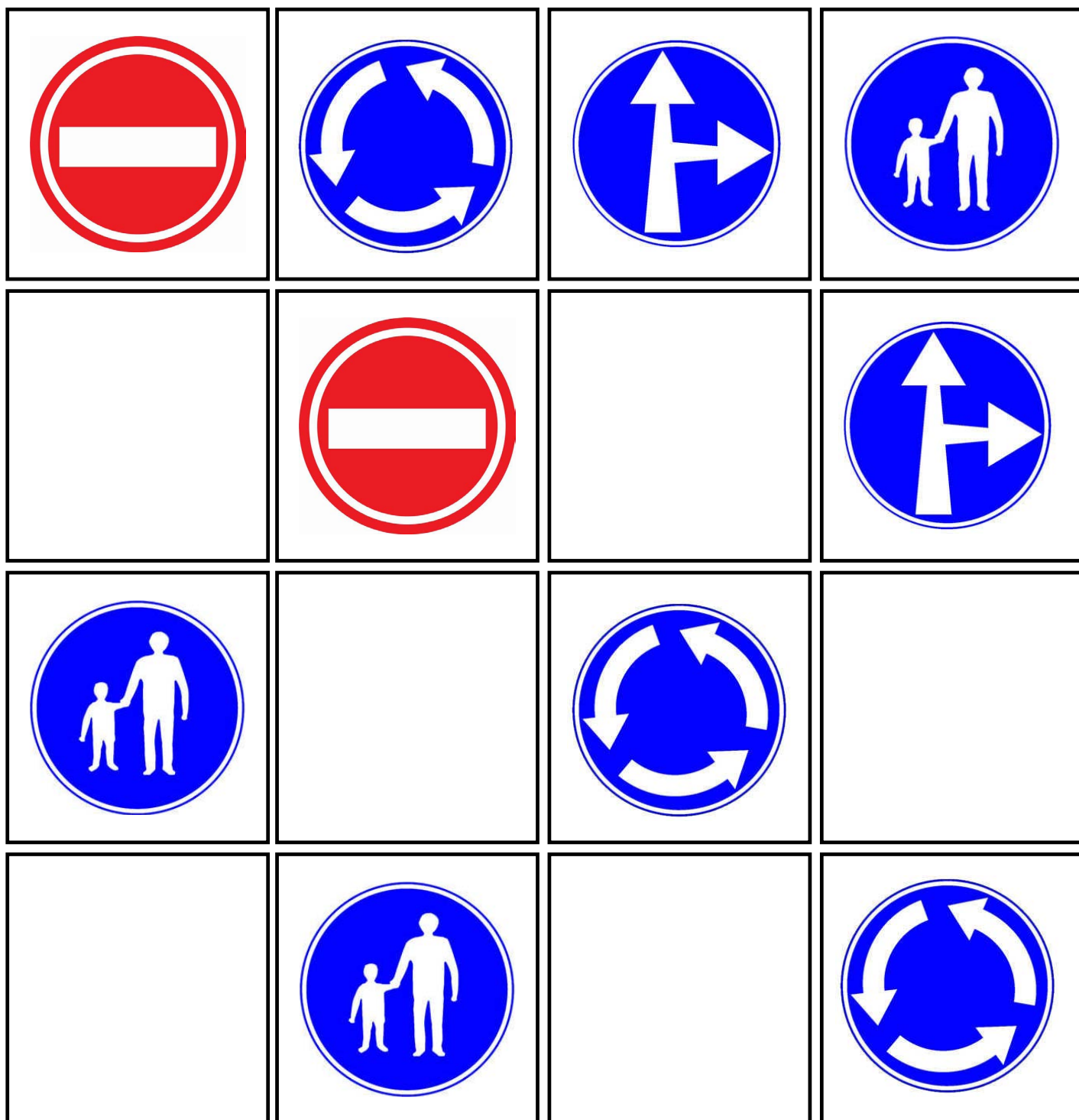
מדרכה // צומת // כביש // שול // משמרות זה"ב // עצור // אפודה // מחזיר אור // אופניים // מעבר חצייה
 // נתיב // הגה // פנס קדמי // גלגל // בגדים בהירים // דרך // ניראות // סינוור // שטח מת // זמן עצירה
 // אוטו // נהג // רמזור // האט // תן זכות קדימה // הצלת חיים // איתות // הולך רגל // מסלול
 // האט ילדים בדרך //

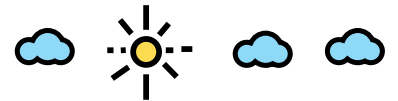

סודוקו תמרורים

השלימו בכל שורה ארבעה תמרורים שונים ושימו לב שלא יחזור אותו תמרור פעמיים באותה שורה או באותו טור.

זהירות ברכיבה

מטרות מרכזיות:

- פיתוח חשיבה בטוחה ברכיבה על אופניים

מסרים מרכזיים:

- אופניים הם כלי רכב לכל דבר
- אין באופניים שום הגנה על הרכב
- הרכבת רוכב נוסף מותרת רק לרוכב שמלאו לו 14 שנים.
- גיל האדם המורכב לא יעלה על 8 שנים. הרכבת אדם נוסף מותרת בקיומו של מושב המיועד לכך
- הרכיבה דורשת ריכוז מלא
- אי תקינות האופניים מסוכנת ועלולה לגרום לפגיעה

מהלך הפעילות:

1. נציג בפני התלמידים את נושא השיעור: זהירות ברכיבה.
נשאל - מי נפל פעם מאופניים ורוצה לספר למה הוא נפל? והאם הוא קיבל מכה? נוודא שהתלמידים ישתפו את כולם בנושאים של מהירות, התנגשות, אי שיווי משקל, עם או בלי קסדה, חוסר ריכוז וכו'.
2. נדגיש: אופניים הם כלי רכב לכל דבר!
נחלק לתלמידים דף עבודה של "סיבה ותוצאה". עליהם למתוח קו בין הסיבה לסכנה והתוצאה שעלולה להיגרם ממנה.
3. בנק תשובות: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 16
נעבור עם התלמידים על כל המקרים, הסכנות והתוצאות האפשריות. חשוב מאד לתת דוגמאות מוחשיות מחיי היום יום ולשאול את התלמידים אם הם נתקלו במצבים דומים לאלו שבתמונות?

סיכום: נחזור על המסרים המרכזיים: אופניים הם כלי רכב לכל דבר, אין באופניים שום הגנה על הרכב, האופניים מיועדים לרוכב אחד בלבד. נוסע נוסף יערער את שיווי המשקל ויגרום לנפילה, הרכיבה דורשת ריכוז מלא, אי תקינות האופניים מסוכנת ועלולה לגרום לפגיעה

תוצאות

סיבות

א

פציעה כתוצאה מנפילה
מהאופניים

ב

חוסר שיווי משקל ונפילה

ג

חוסר שליטה על האופניים
ונפילה

ד

חוסר ריכוז ברכיבה ונפילה

ה

פגיעת רכב שלא הבחין
באופניים

ו

התנגשות בין אופניים בעת
בלימה

שיחת טלפון במהלך רכיבה

1

אי תקינות האופניים

2

אי חבישת קסדה
ומגינים

3

חציית כביש
במהלך רכיבה

4

להרכיב חבר
על האופניים

5

אי שמירת מרחק
בין רוכבי אופניים

6

רכיבה בטוחה

מטרות מרכזיות:

- למידה של הכללים לרכיבה בטוחה על אופניים

מסרים מרכזיים:

כלי תקין

- לא רוכבים על אופניים שאינן תקינים
- לא רוכבים על אופניים גדולים מידי או קטנים מידי

אביזרי בטיחות

- לא רוכבים על אופניים ללא קסדה תקינה ומגינים
- לראות ולהיראות

- יש להימנע מרכיבה בשעות החשיכה. אם בכל זאת רוכבים בשעות אלו, יש להקפיד להדליק פנסים, ללבוש בגד בהיר ואפוד זוהר. כמו כן יש לוודא שיש מחזירי אור על האופניים לצורך נראות

אזור רכיבה בטוח

- רוכבים אך ורק בדרכים ושבילים המיועדים לרכיבה
- כשחוצים את הכביש - יורדים מהאופניים

רכיבה בטוחה

- לא משתוללים עם האופניים
- לא מרכיבים חבר על האופניים
- כשרוכבים בקבוצה - יש לשמור מרחק בין הרוכבים
- לא מסיחים את הדעת מהרכיבה ושומרים על ריכוז גבוה (בלי שימוש בטלפון ובמוזיקה)

מהלך הפעילות:

השיעור ייסוב סביב דף עבודה המרכז את כל חמשת הכללים החשובים שאותם צריך לזכור כאשר יוצאים לרכיבה על אופניים. בתום העבודה, יש לעבור על כל חמשת הכללים, לנהל שיחה על כל אחד מהם ולוודא שהתלמידים מבינים את כולם.

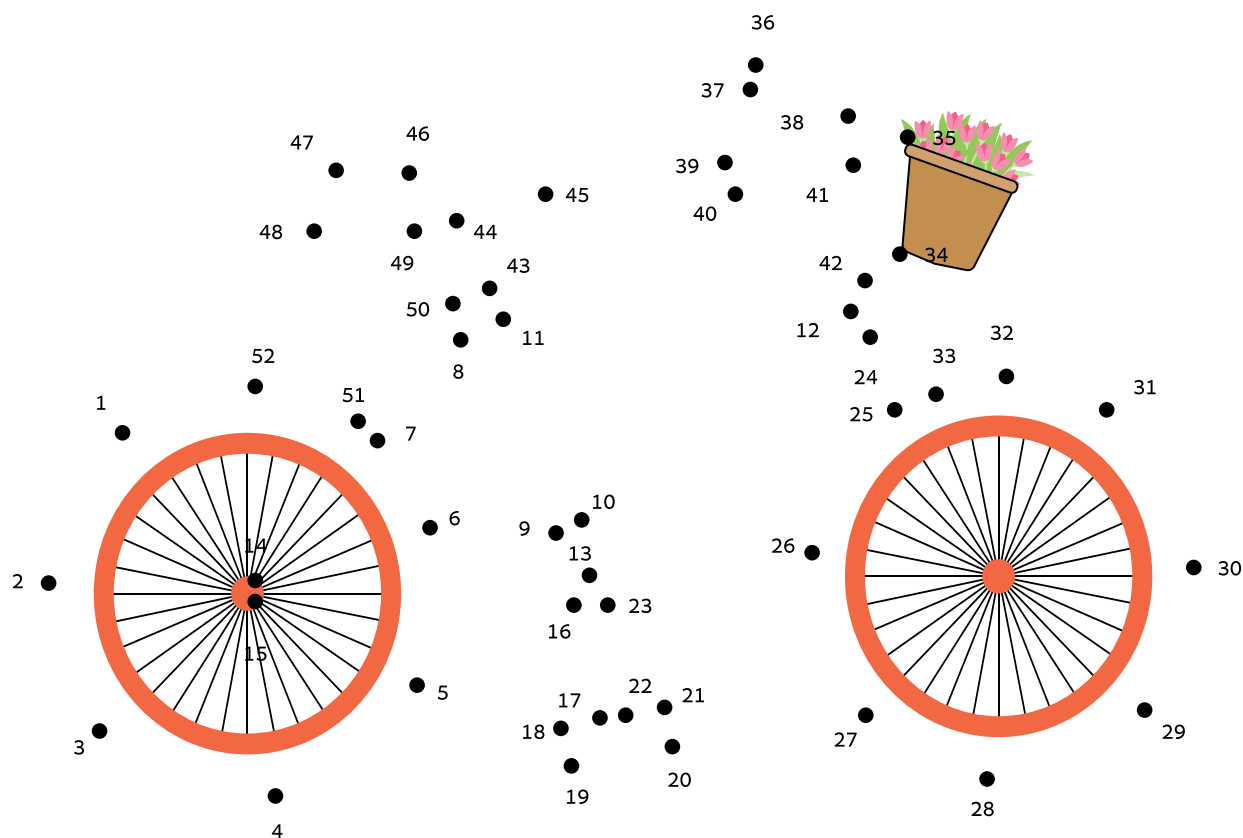
תשובות למשימה 3:

1. פנס קדמי
2. מחזיר אור אחורי
3. מחזיר אור קדמי
4. דוושה
5. פנס אחורי
6. בלם ידני
7. פעמון
8. מחזיר אור גלגל

סיכום: נחזור על המסרים המרכזיים

משימה 1 - כלי תקין: חברו את הנקודות וראו איזו תמונה נוצרה

משימה 2 - אביזרי בטיחות: צבעו בהתאם למילון הצבעים, את אביזרי הבטיחות הנדרשים לרכיבה בטוחה

קסדה

מגן ברכיים

מגן מרפקים

פנס

מחזיר אור

פעמון

אור ירוק

העמותה לחאבק בתאונות הרכבים בישראל

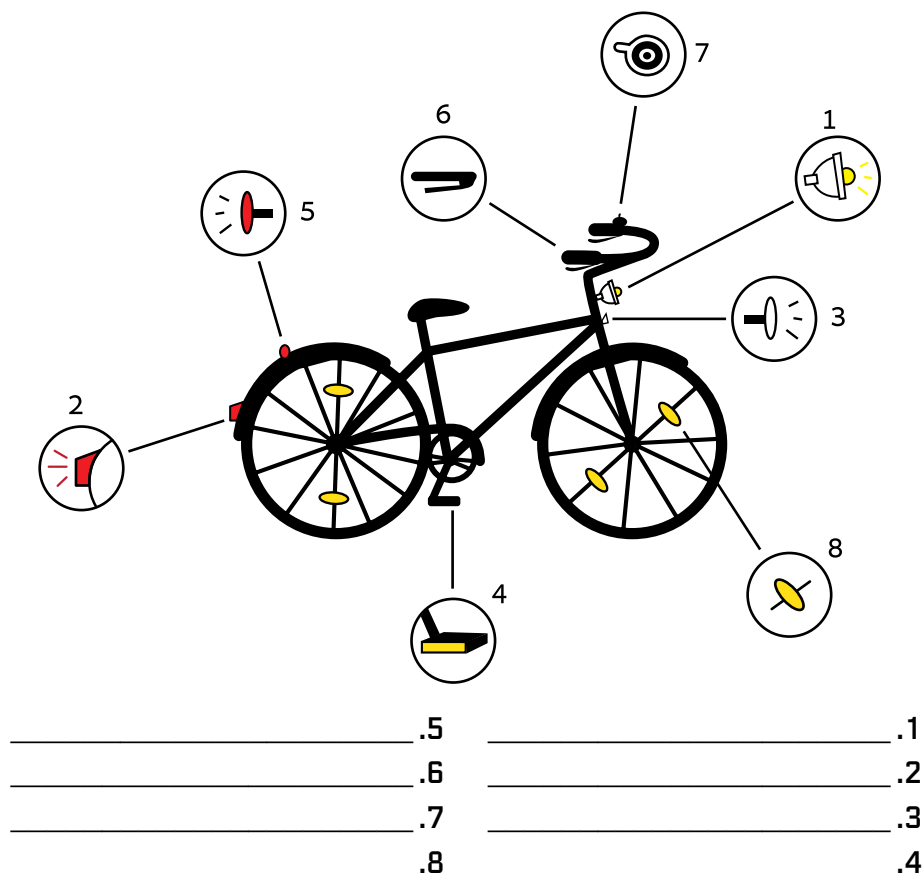
© כל הזכויות שמורות לעמותת "אור ירוק"

משימה 3 - לראות ולהיראות רגע לפני שיוצאים לרכיבה, הוסיפו את אביזרי הבטיחות הנדרשים לרכיבה בטוחה:

מהם השמות של אביזרי הנראות שעל האופניים?

משימה 4 - אזור רכיבה בטוח. הקיפו בעיגול את כל המקומות בהם בטוח לרכב - בצבע ירוק, ואת כל המקומות בהם לא בטוח לרכב - בצבע אדום:

שביל אופניים

מעבר חצייה

צד שמאל של הכביש

צד ימין של הכביש

מגרש חנייה

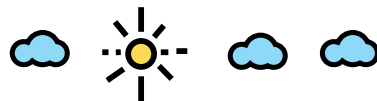
חצר אחורית של בית

מדרכה

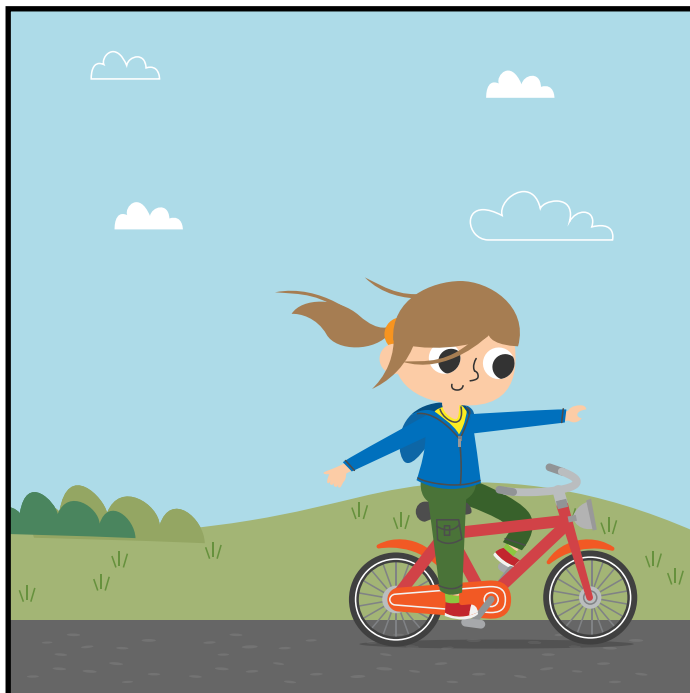
גן שעשועים הומה אדם

משימה 5 - רכיבה בטוחה ספרו מה קרה באירוע שלפניכם:

תעביר את זה הלאה

מטרות מרכזיות:

- העברת הידע שרכשנו הלאה, מסייע בהפנמתו ומעניק לנו תחושת אחריות ורצון לשמור על הכללים.

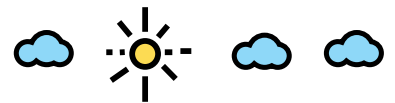
מסרים מרכזיים:

- יש לכם אחריות להעביר את הידע שרכשתם בנושאי הבטיחות בדרכים לכל הסובבים אתכם - משפחה, חברים, שכונה וקהילה

מהלך הפעילות:

1. נשאל את התלמידים: האם אתם מכירים מבוגרים המתנהגים בצורה לא אחראית בכביש? האם ראיתם את אימא או אבא מתנהגים בצורה לא אחראית? [אפשר לתת דוגמאות: חציית כביש באלכסון, שימוש בטלפון בזמן הנהיגה, רכיבה ללא קסדה, אי הקפדה על חגורת בטיחות וכו']
2. בקשו מהתלמידים לספר לכולם מקרים כאלו ללא ציון שמות.
  - מה מסוכן בהתנהגותו של אותו אדם?
  - האם הייתם רוצים לשנות את התנהגותו?
  - האם אנחנו יכולים לעשות משהו בנידון?
- נסו לעודד את התלמידים לשתף את כולם בכמה שיותר רעיונות שיביאו למניעת התנהגות לא אחראית בנסיעה של הוריהם ומכריהם.
3. נבקש מכל תלמיד לכתוב מכתב אישי לאותו אדם שהם מכירים לפי הפורמט המצורף.
4. בקשו מכל תלמיד שרוצה שישתף את כולם במכתב שכתב.

סיכום: נחזור על המסרים המרכזיים

לכבוד:

ראיתי אותך מתנהג/ת בצורה לא אחראית
ראיתי אותך ...

רציתי להגיד לך שזו התנהגות מאד מסוכנת!
את/ה מאד חשוב/ה לי ולכן אשמח שתשים/י לב ותקפיד/י בפעם הבאה...

על החתום:

אלוף הבטיחות

מטרות מרכזיות:

- חזרה על ארבעת תחומי הבטיחות המרכזיים בדרכים
- חזרה על כל מה שנלמד השנה

מסרים מרכזיים:

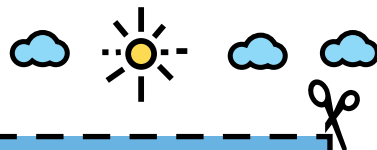
- בטיחות בדרכים מצילה חיים!

מהלך הפעילות:

1. נחלק לכל תלמיד שמונה פתקיות, 2 לכל נושא שלמדנו: נסיעה בטוחה - רכיבה בטוחה - חצייה בטוחה - הליכה בטוחה. על כל זוג פתקיות התלמידים ירשמו סכנה כלשהי ואת פתרונה.
- לדוגמא:
נסיעה בטוחה - סכנה: הסחת הדעת של הנהג. **כלל מונע:** ישיבה רגועה במושב
רכיבה בטוחה - סכנה: איבוד שיווי המשקל. **כלל מונע:** רוכב אחד בלבד על האופניים
חצייה בטוחה - סכנה: הנהג לא מבחין בהולך הרגל. **כלל מונע:** לחצות רק במעבר חצייה.
הליכה בטוחה - סכנה: מעידה משפת המדרכה לכביש. **כלל מונע:** יש ללכת תמיד על המדרכה, הרחק מהכביש.
2. נחלק את הכיתה לרביעיות. כל רביעייה תניח את שמונה הפתקיות שהכינו עם הפנים כלפי מטה. נשחק את "משחק הזיכרון". בכל פעם מישוהו ירים זוג פתקיות. אם נמצא זוג, על התלמיד להסביר מה הבעיה, מה פתרונה ולמה חשוב לשמור על כלל זה בדרכים.
3. מי שמצא הכי הרבה זוגות יוכתר כ "אלוף הבטיחות!"
4. נבקש מכל קבוצה לבחור את הכלל שהכי מציל חיים, לדעתה, ומי שכתב אותו יציג את הכלל בפני הכיתה.

סיכום: נחזור על המסרים המרכזיים: בטיחות בדרכים מצילה חיים

אור ירוק
העמותה למאבק בתאונות הרכבים בישראל

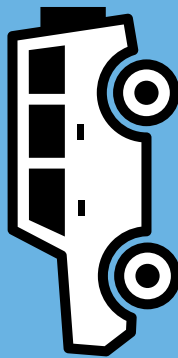
נסיעה בטוחה

סכנה:

אור ירוק
העמותה למאבק בתאונות הרכבים בישראל

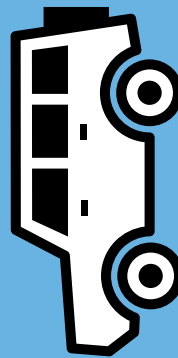
נסיעה בטוחה

כלל מונע:

אור ירוק
העמותה למאבק בתאונות הרכבים בישראל

רכיבה בטוחה

סכנה:

אור ירוק
העמותה למאבק בתאונות הרכבים בישראל

רכיבה בטוחה

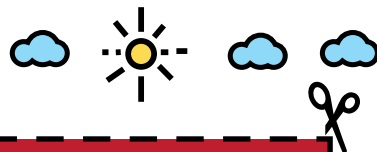
כלל מונע:

אור ירוק
העמותה לתאבק בתאונות הרוכבים בישראל

חֲצִיָּה בְּטוּחָה

סכנה:

אור ירוק
העמותה לתאבק בתאונות הרוכבים בישראל

חֲצִיָּה בְּטוּחָה

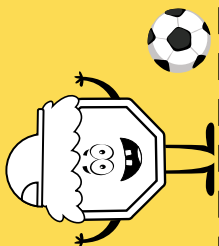
כלל מונע:

אור ירוק
העמותה לתאבק בתאונות הרוכבים בישראל

הֶלִיכָה בְּטוּחָה

סכנה:

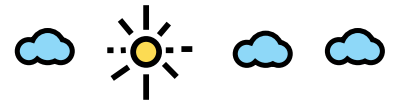

אור ירוק
העמותה לתאבק בתאונות הרוכבים בישראל

הֶלִיכָה בְּטוּחָה

כלל מונע:

פעילות פרידה

מטרות מרכזיות:

• סיום חגיגי לשנת הפעילות

מסרים מרכזיים:

• הקפידו על הכללים גם בחופש הגדול!

מהלך הפעילות:

1. נחלק את הכיתה לצוותים של 4-5 תלמידים. כל קבוצה תקבל דף בריסטול גדול ותכתוב עליו סלוגן המסכם לדעתה את כל מה שלמדנו השנה.
2. נחלק לכל צוות מדבקות עגולות בצבעים שונים ועל כל ניר מדבקות ניתן נושא אחר המסכם עבורנו את מה שלמדנו. לדוגמא:
צבע צהוב - נושא חדש שלמדתי השנה
צבע אדום - נושא שהיה לי ידוע כבר
צבע ירוק - כלל הבטיחות החשוב ביותר לדעתי
צבע כתום - משהו שמסקרן אותי ללמוד על הבטיחות בדרכים
 ניתן להוסיף עוד.
 כל תלמיד בתורו ישתף את הקבוצה באחת מהשאלות וידביק את המדבקה על גבי הדף עם הסלוגן כך שהוא לאט לאט יקושט ויתמלא בצבעים השונים.
3. נתלה את הסלוגנים של הקבוצות השונות על הקיר ונערוך "מסיבת סיום". (אפשר להביא כיבוד).

סיכום: נחלק תעודות לכל התלמידים בטקס חגיגי ונברך אותם בחופשה נעימה ובטוחה!

משרד החינוך
המנהל הפדגוגי
אגף זה"ב, נגישות ואורח חיים בטוח

אור ירוק

העמותה למאבק בתאונות הדרכים בישראל

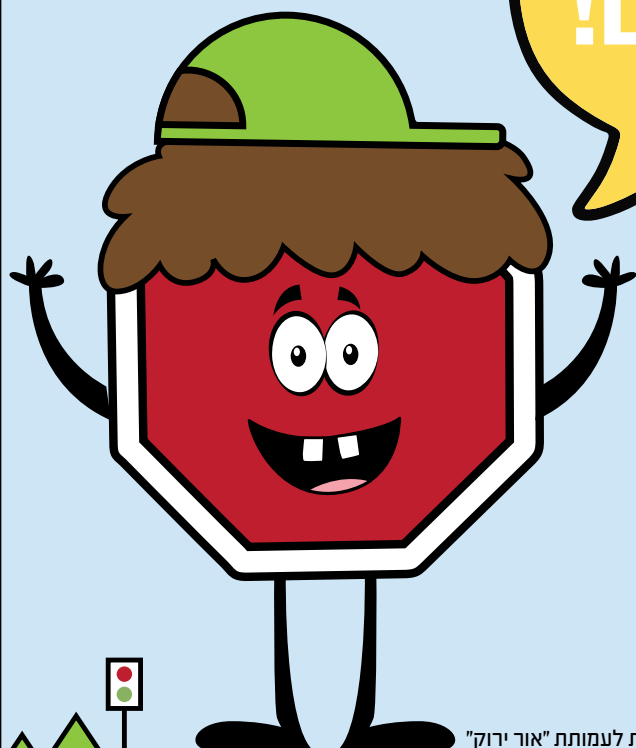

תעודת בטיחות ב"דרכים"

מוענקת ל: _____

לאחר סיום הפעילות בנושא בטיחות בדרכים
כיתות ג'-ד'

יסודיים
בדרכים!

© כל הזכויות שמורות לעמותת "אור ירוק"

אור ירוק

העמותה למאבק בתאונות הדרכים בישראל

אז בואו נתחיל בחידון!

1. לפני חציית כביש... מהו הנכון ביותר?

א. יש להסתכל שמאלה וימינה בלבד.

ב. יש להסתכל לכל הכיוונים ומעבר לפינות הרחוב, ולהאזין לקולות התנועה.

ג. יש להסתכל רק שמאלה וימינה ולהאזין לקולות התנועה.

2. חובה לחגור חגורות בטיחות:

א. רק במושבים הקדמיים

ב. רק במושבים האחוריים

ג. במושב הקדמי - כולם, ובמושב האחורי - רק ילד מתחת גיל 14

ד. גם במושבים הקדמיים וגם במושבים האחוריים, בכל גיל

3. מה עושים כשרוצים לחצות את הכביש במעבר-חצייה באור ירוק, אבל בו בזמן גם לנהג הפונה ימינה בכיוון מעבר-החצייה יש אור ירוק?

א. לא סומכים על הנהג שיאפשר לעבור ולא מתחילים לחצות לפני שהוא עוצר.

ב. יש אור ירוק להולכי-רגל, אז חוצים בלי להתחשב בכלי-רכב שמתקרב.

ג. הולך-רגל חייב לתת זכות-קדימה למכונית הפונה ימינה ולכן הוא לא חוצה גם אם הרכב עוצר.

4. לנהג מותר לדבר בטלפון נייד ללא דיבורית

א. כאשר הוא נוסע מתחת ל- 50 קמ"ש

ב. בדרכים עירוניות בלבד

ג. אסור לדבר בטלפון נייד ללא דיבורית ואף מומלץ לא לדבר

בנייד בכלל במהלך הנהיגה.

5. כשאני מגיע למעבר חציה ברכיבה על אופניים:

א. אסור לי לעבור בו עם אופניים

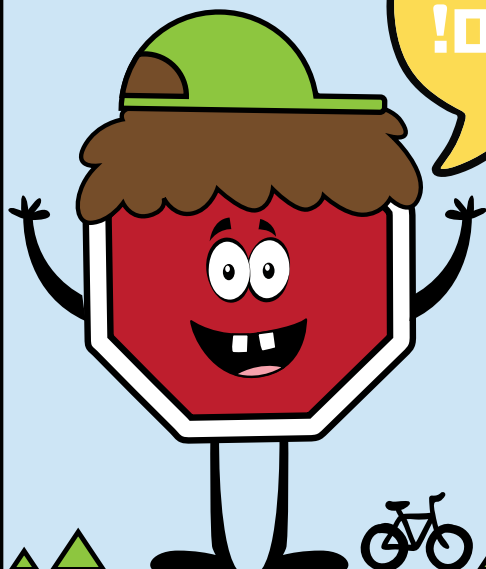
ב. אני יורד מהאופניים ומוביל אותם ביד

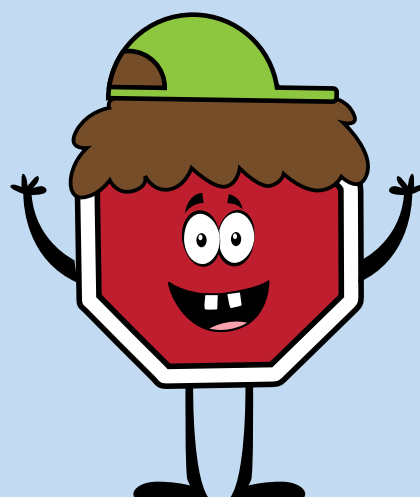
ג. אני מביט ימינה ושמאלה ועובר בנסיעה

ד. אני עוקף את מעבר החצייה כי אינני הולך רגל

בהצלחה!!!

יסודיים
בדרכים!

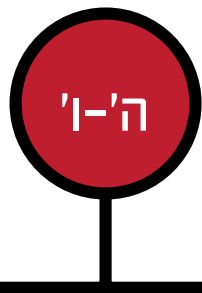

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף זה"ב, נגישות ואורח חיים בטוח

אור ירוק

העמותה למאבק בתאונות הדרכים בישראל

© כל הזכויות שמורות לעמותת "אור ירוק"

תוכן עניינים

מספר יחידה	שם יחידה	עמודים
1	פתיחת שנה	92-93
2	התנהגות בטוחה בדרך	94-97
3	זהירות בהליכה	98-100
4	הליכה בטוחה	101
5	נראות	102
6	חצייה בטוחה	103-104
7	זהירות בנסיעה	105-106
8	נסיעה בטוחה	107-108
9	תמרורים	109-112
10	זהירות ברכיבה	113-114
11	רכיבה בטוחה	115-116
12	תעביר את זה הלאה	117
13	חזרה על החומר	118-120
14	סיכום ופרידה	121-123

פתיחת שנה

מטרות מרכזיות:

- היכרות עם הנושא: בטיחות בדרכים
- חזרה על מושגים מרכזיים

מסרים מרכזיים:

- בטיחות בדרכים מצילה חיים
- השנה נעסוק בארבעה נושאים מרכזיים: הליכה בטוחה, חצייה בטוחה, רכיבה בטוחה ונסיעה בטוחה

מהלך הפעילות:

1. נציג את נושא הפעילות: בטיחות בדרכים.

2. נערוך את החידון "מלך הטריז" באמצעותו נבחן מה התלמידים זוכרים. ניתן לכל תלמיד את השאלון והוא יצטרך לענות על השאלות. לאחר מכן נעבור על כל השאלות בכיתה.

◀ **הערה:** חשוב לסמן לנו באילו שאלות התקשתה הכיתה ואלה יהיו הנושאים שנדגיש במיוחד

נכון לא נכון - 20 שאלות ב- 5 דקות!

1. חובה לחגור חגורת בטיחות רק בישיבה בקדמת הרכב **[לא נכון]**
2. מרכיבים חבר על האופניים רק מקדימה **[לא נכון]**
3. ילד עד גיל 6 יכול לחצות לבד את הכביש **[לא נכון]**
4. בכל רכיבה על אופניים יש לחבוש קסדה המתאימה להיקף הראש וצמודה אליו באמצעות רצועות סנטר **[נכון]**
5. לילדים עד גיל 9 יש מבנה פיזי המקשה עליהם לראות ולהיראות והדבר מגדיל את פגיעותם **[נכון]**
6. חגורת בטיחות מצילה חיים! **[נכון]**
7. בכל נסיעה מתחילתה ועד סופה, על כל יושבי הרכב להיות חגורים בחגורות הבטיחות **[נכון]**
8. לא נוסעים לפני שכולם חגורים - גם מאחור וגם מלפנים **[נכון]**
9. אין להסיע נוסעים שמספרם עולה על מספר חגורות הבטיחות ברכב **[נכון]**
10. ילדים עד גיל שמונה צריכים להיות רתומים במושב בטיחות מיוחדים בהתאם לגיל, למשקל ולגובה **[נכון]**
11. ילד עד גיל שנה צריך לשבת במושב בטיחות המיועד לתינוקות (סל קל) או במושב בטיחות משולב, כשפניו נגד כיוון הנסיעה **[נכון]**
12. על כל נוסע ברכב חוץ מהנהג נאסר להסיח את דעתו של הנהג מהכביש ולא להטרידו **[נכון]**
13. המקומות הבטוחים ביותר לחצייה הם גשר או מנהרה **[נכון]**
14. בשעות החשכה יש להעדיף ללכת במקומות מוארים, ללבוש בגדים בהירים ולענוד מחזירי אור **[נכון]**
15. עדיף ללבוש צבעים כהים בדרכים בשעות הלילה **[לא נכון]**
16. אם אין לרוכב קסדה, לפחות יחליף אותה בכובע **[לא נכון]**
17. על כל רוכבי האופניים, בכל הגילאים, לנסוע על הכביש כדי לא להפריע להורים ולעגלות שעל המדרכות **[לא נכון]**
18. אין חובת בלמים באופניים כי אפשר לבלום בעזרת הרגליים **[לא נכון]**
19. הגובה הנכון והבטוח של מושב האופניים הוא כשכל סוליית הנעל נוגעת ברצפה והברכיים כפופות **[לא נכון]**
20. לנסוע שיוור מהרכב עדיף לרדת מהדלת שקרובה אליו ללא התחשבות בצד הכביש **[לא נכון]**
21. באוטובוסים בהם יש חגורות בטיחות לנסועים - חובה לחגור! **[נכון]**
22. לאחר ירידה מאוטובוס, יש לעקוף אותו מלפנים ולחצות בזריזות את הכביש לפני שהאוטובוס יצא מהתחנה **[לא נכון]**

סיכום: נחזור על המסרים המרכזיים

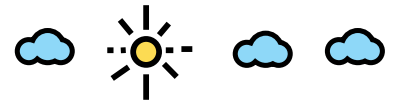
נכון לא נכון

20 שאלות ב- 5 דקות!

1. חובה לחגור חגורת בטיחות רק בישיבה בקדמת הרכב	☐	☐
2. מרכיבים חבר על האופניים רק מקדימה	☐	☐
3. ילד עד גיל 6 יכול לחצות לבד את הכביש	☐	☐
4. בכל רכיבה על אופניים יש לחבוש קסדה המתאימה להיקף הראש וצמודה אליו באמצעות רצועות סנטר	☐	☐
5. לילדים עד גיל 9 יש מבנה פיזי המקשה עליהם לראות ולהיראות והדבר מגדיל את פגיעותם	☐	☐
6. חגורת בטיחות מצילה חיים!	☐	☐
7. בכל נסיעה מתחילתה ועד סופה, על כל יושבי הרכב להיות חגורים בחגורות הבטיחות	☐	☐
8. לא נוסעים לפני שכולם חגורים - גם מאחור וגם מלפנים	☐	☐
9. אין להסיע נוסעים שמספרם עולה על מספר חגורות הבטיחות ברכב	☐	☐
10. ילדים עד גיל שמונה צריכים להיות רתומים במושב בטיחות מיוחדים בהתאם לגיל, למשקל ולגובה	☐	☐
11. ילד עד גיל שנה צריך לשבת במושב בטיחות המיועד לתינוקות (סל קל) או במושב בטיחות משולב, כשפניו נגד כיוון הנסיעה	☐	☐
12. על כל נוסע ברכב חוץ מהנהג נאסר להסיח את דעתו של הנהג מהכביש ולא להטרידו	☐	☐
13. המקומות הבטוחים ביותר לחצייה הם גשר או מנהרה	☐	☐
14. בשעות החשכה יש להעדיף ללכת במקומות מוארים, ללבוש בגדים בהירים ולענוד מחזירי אור	☐	☐
15. עדיף ללבוש צבעים כהים בדרכים בשעות הלילה	☐	☐
16. אם אין לרוכב קסדה, לפחות יחליף אותה בכובע	☐	☐
17. על כל רוכבי האופניים, בכל הגילאים, לנסוע על הכביש כדי לא להפריע להורים ולעגלות שעל המדרכות	☐	☐
18. אין חובת בלמים באופניים כי אפשר לבלום בעזרת הרגליים	☐	☐
19. הגובה הנכון והבטוח של מושב האופניים הוא כשכל סוליית הנעל נוגעת ברצפה והברכיים כפופות	☐	☐
20. לנסוע שיורד מהרכב עדיף לרדת מהדלת שקרובה אליו ללא התחשבות בצד הכביש	☐	☐
21. באוטובוסים בהם יש חגורות בטיחות לנסעים - חובה לחגור!	☐	☐
22. לאחר ירידה מאוטובוס, יש לעקוף אותו מלפנים ולחצות בזריזות את הכביש לפני שהאוטובוס יצא מהתחנה	☐	☐

התנהגות בטוחה בדרך

מטרות מרכזיות:

- פיתוח כלים לחשיבה בטוחה

מסרים מרכזיים:

- תמיד צריך לחשוב מראש על "מה יכול לקרות" בכל מצב
- בחיים אנו עומדים במצבים בהם אנו חייבים לבחור בדרך הנכונה ביותר. בדרכים המצב זהה. אם נעצור, נחשוב וננתח את האפשרויות העומדות בפנינו בכל מצב, גדלים הסיכויים שנבחר בדרך הבטוחה, ובכך נציל את חיינו
- חשיבה בטוחה מצילה חיים

מהלך הפעילות:

1. נציג את נושא הפעילות:

מהי חשיבה בטוחה? תמיד נחשוב: מה עלול לקרות? ננסה לחשוב כמה צעדים קדימה בכל מצב כדי למנוע מקרה של פגיעה.

2. נשאל את התלמידים האם זכור להם אירוע בדרכים בו הם התלבטו. לדוגמא: בחציית כביש, ברכיבה על אופניים, בנסיעה ברכב או כל מקרה אחר. ננסה לנתח איתם את המקרה בצורה של תרשים זרימה.

3. תרגול תרחיש:

נחלק את הכיתה לקבוצות.

כל קבוצה מקבלת "כרטיסיית תרחיש". בכל כרטיסיה מופיע:

א. הסיפור

ב. מקום לכתיבת האפשרויות העומדות בפני הדמות בסיפור

ג. מקום לציור תרשים זרימה של הבחירה ולאיזה תרחיש היא יכולה להוביל

4. נבקש נציג מכל קבוצה שיציג את התרחיש של קבוצתו ואת הבחירה שלהם. נשאל את הקבוצה אם מישו היה בוחר משהו אחר ולמה?

5. ניתן להוסיף תרחישים נוספים במידת הצורך.

סיכום: נחזור על המסרים המרכזיים

אור ירוק
העמותה לתאבק בתאונות הרכבים בישראל

כרטיסיית תרחיש - קבוצה 1

המקרה: קבעתם עם החברים שלכם לרכוב על אופניים אחר הצהריים ואתם לא מוצאים את הקסדה שלכם בשום מקום.

מהן האפשרויות שעומדות בפניכם? (רשמו לפחות 4 אפשרויות)
 רשמו בכל אפשרות האם התרחיש בטיחותי או לא והסבירו.
 בסוף, בחרו את האפשרות הטובה ביותר לדעתכם.

מה האפשרות העומדת בפנינו	האם התרחיש בטיחותי או לא? הסבר
דוגמא: אקח את הקסדה של אחי הגדול	דוגמא: כן, רק אם אתאים את הקסדה לראשי

אור ירוק
העמותה לתאבק בתאונות הרכבים בישראל

כרטיסיית תרחיש - קבוצה 2

המקרה: אתם יוצאים באיחור מהבית לחוג שממוקם ממש מעבר לכביש, אבל כדי לחצות אתם צריכים ללכת עד למעבר החצייה שנמצא בקצה השני של הרחוב.

מהן האפשרויות שעומדות בפניכם? (רשמו לפחות 4 אפשרויות)
 רשמו בכל אפשרות האם התרחיש בטיחותי או לא והסבירו.
 בסוף, בחרו את האפשרות הטובה ביותר לדעתכם.

מה האפשרות העומדת בפנינו	האם התרחיש בטיחותי או לא? הסבר

אור ירוק
העמותה לתאבק בתאונות הרכבים בישראל

אור ירוק
העמותה למאבק בתאונות הרכבים בישראל

כרטיסיית תרחיש - קבוצה 3

המקרה: אמא שלכם באה לאסוף אתכם, את חברכם ושני אחיו הצעירים, מהחוג. מספר כולכם יגיע ל- ארבעה וזה מצב שמאלץ מישוהו מכם לשבת ליד הנהג.

מהן האפשרויות שעומדות בפניכם? (רשמו לפחות 4 אפשרויות)
רשמו בכל אפשרות האם התרחיש בטיחותי או לא והסבירו.
בסוף, בחרו את האפשרות הטובה ביותר לדעתכם.

מה האפשרות העומדת בפנינו	האם התרחיש בטיחותי או לא? הסבר

אור ירוק
העמותה למאבק בתאונות הרכבים בישראל

כרטיסיית תרחיש - קבוצה 4

המקרה: במהלך רכיבה על אופניים קיבלתם הודעת וואטסאפ בטלפון.

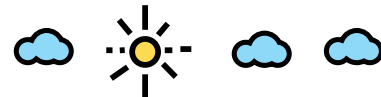
מהן האפשרויות שעומדות בפניכם? (רשמו לפחות 4 אפשרויות)
רשמו בכל אפשרות האם התרחיש בטיחותי או לא והסבירו.
בסוף, בחרו את האפשרות הטובה ביותר לדעתכם.

מה האפשרות העומדת בפנינו	האם התרחיש בטיחותי או לא? הסבר

אור ירוק
העמותה למאבק בתאונות הרכבים בישראל

אור ירוק
העמותה למאבק בתאונות הרכבים בישראל

כרטיסיית תרחיש - קבוצה 5

המקרה: מתחת לבית שלכם יש חניון ענק ששייך למרכז קניות. החניון מהווה באותו יום מקום מושלם למשחק כדורגל עם חברים.

מהן האפשרויות שעומדות בפניכם? (רשמו לפחות 4 אפשרויות)
 רשמו בכל אפשרות האם התרחיש בטיחותי או לא והסבירו.
 בסוף, בחרו את האפשרות הטובה ביותר לדעתכם.

מה האפשרות העומדת בפנינו	האם התרחיש בטיחותי או לא? הסבר

אור ירוק
העמותה למאבק בתאונות הרכבים בישראל

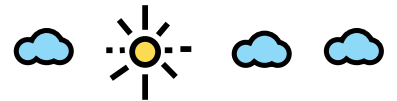
כרטיסיית תרחיש - קבוצה 6

המקרה: אתם חוזרים אחר הצהריים מחבר שגר בקצה השכונה. השעה כבר מאוחרת ובחוץ חשוק. אמכם ביקשה שתגיעו מהר הביתה לארוחת הערב. קיימת דרך קיצור שמחברת בין הבתים שלכם, אך ללא מדרכה...

מהן האפשרויות שעומדות בפניכם? (רשמו לפחות 4 אפשרויות)
 רשמו בכל אפשרות האם התרחיש בטיחותי או לא והסבירו.
 בסוף, בחרו את האפשרות הטובה ביותר לדעתכם.

מה האפשרות העומדת בפנינו	האם התרחיש בטיחותי או לא? הסבר

אור ירוק
העמותה למאבק בתאונות הרכבים בישראל

זהירות בהליכה

מטרות מרכזיות:

- חשיפה לסכנות הטמונות בהליכה בדרכים
- היכרות עם המונח "נראות"

מסרים מרכזיים:

- אחת הסיבות להיפגעות בכבישים היא הקושי של הנהגים להבחין בהולכי הרגל. קושי זה נגרם מגורמים רבים הקשורים גם בנהג וגם בהולך הרגל
- ילדים אינם בולטים בכביש. הקושי גובר בחושך, בחורף, במעבר בין רכבים חונים ובמקומות עמוסים
- כמו כן, הסכנה גדולה כשהילדים רצים במהירות לכביש והנהגים מתקשים לבלום בזמן
- נראות מצילה חיים!
- יש להקפיד על ריכוז מירבי בעת חציית כביש ולהימנע מהיסח דעת כמו טלפון נייד או אוזניות.

מהלך הפעילות:

1. נציג את נושא הפעילות: סכנות בהתנהלות הולכי הרגל.
2. נחלק לתלמידים דף נתונים שבו שאלות לעבודה עצמית.
3. נבקש מהתלמידים לשתף עם כולם את המסקנות שלהם וביחד נכתוב על הלוח את כל הסכנות הקיימות להולכי רגל בכבישים ולמה הן יכולות להוביל. הנתונים מובאים מתוך "היפגעות הולכי רגל בישראל - תמונת מצב וגורמי סיכון להיפגעות

סיכום: נחזור על המסרים המרכזיים. בשיעור הבא נדבר על כל הפתרונות שימנעו כמה שיותר את הפגיעות בכבישים.

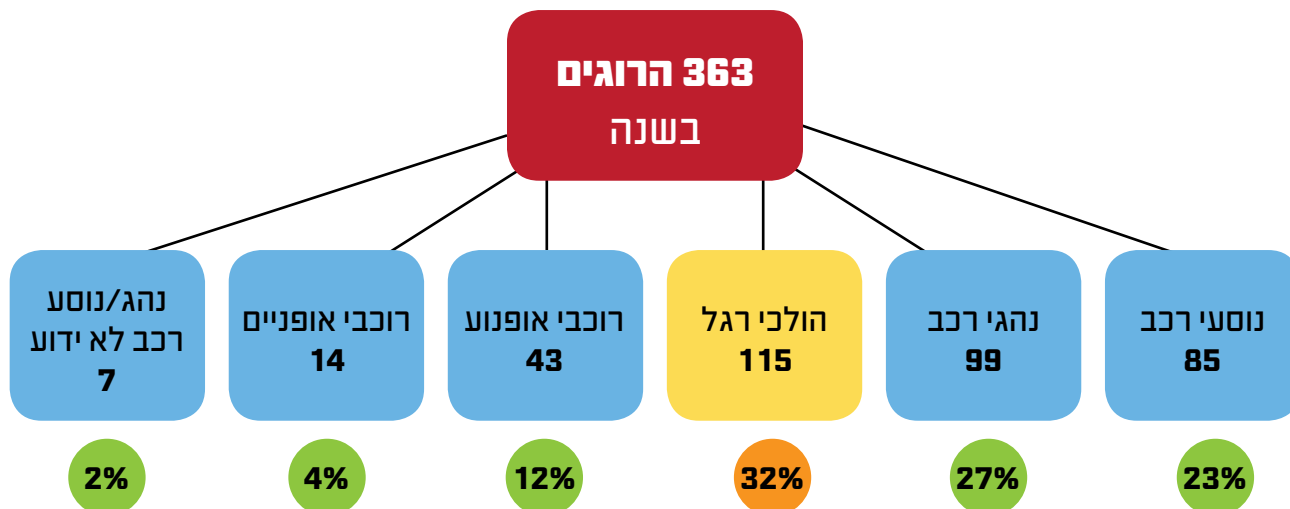

היפגעות הולכי רגל בדרכים

הסתכלו על הנתונים וענו על השאלות הבאות:

התפלגות הרוגים בתאונות דרכים במוצק בשנה לפי סוג הנפגע

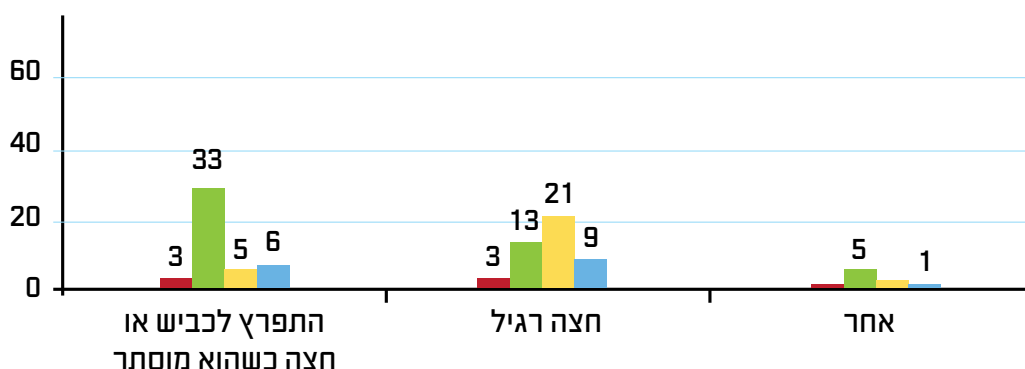

שאלה: כמה הרוגים בתאונות דרכים יש בשנה במוצק?

שאלה: לפי התרשים, מי הם משתמשי הדרך שנפגעים הכי הרבה?

הולכי רגל הרוגים בתאונות דרכים בתחום העירוני לפי מקום ואופן חצייה באחוזים

■ לא במעבר חציה ליד צומת ■ לא במעבר חציה ליד צומת
■ במעבר חציה עם רמזור ■ במעבר חציה בלי רמזור

שאלה: הסתכל בגרף, מנהי את הסיבות העיקריות להיפגעות הולכי רגל בתחום העירוני? אנא פרט/י מדוע

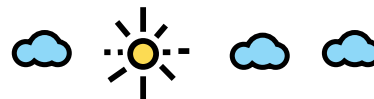

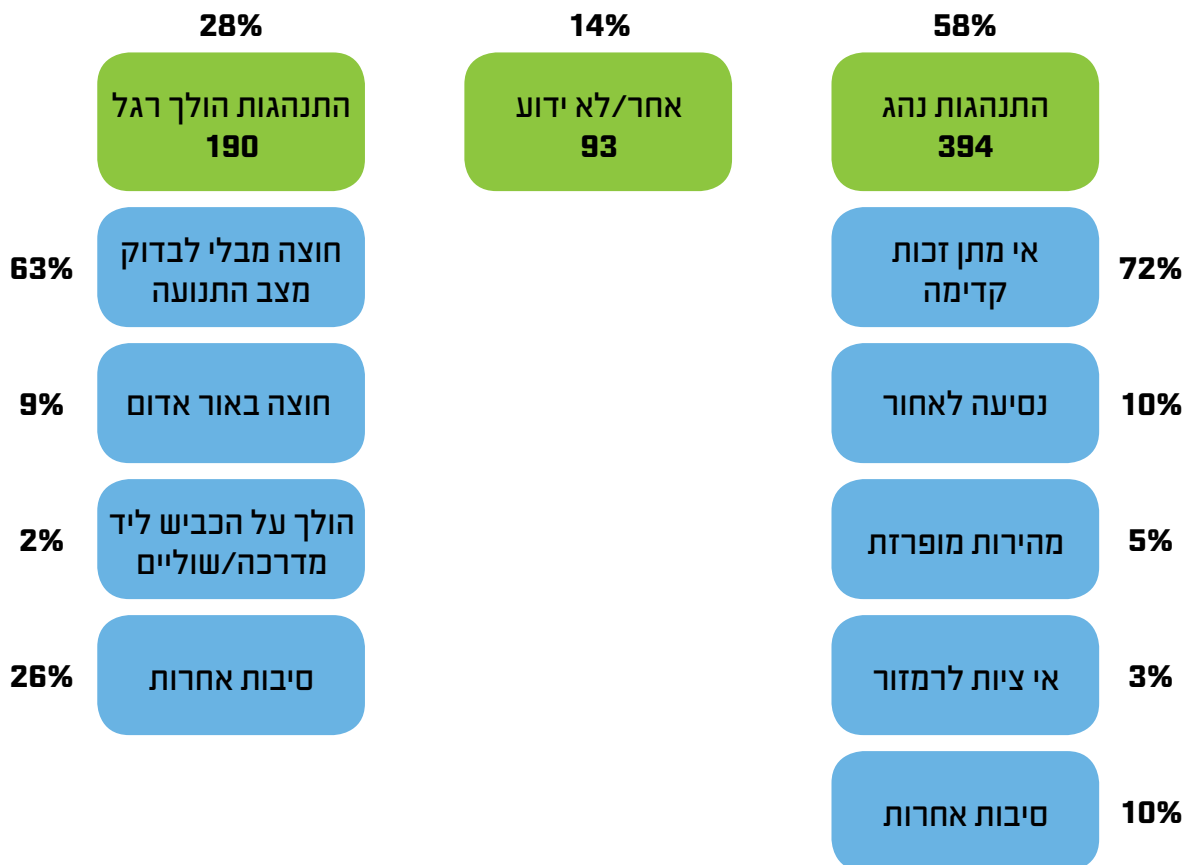

היפגעות הולכי רגל בדרכים

הסתכלו על הנתונים וענו על השאלות הבאות:

**677 תאונות קטלניות + קשות
מסוג פגיעה בהולך רגל**

שאלה: שימו לב לסיבות לתאונות קטלניות - האם ניתן לקבוע באופן גורף מי אחראי לפגיעות? מה הגורם להתנהגות הולכי הרגל שהביא לפגיעה בהם?

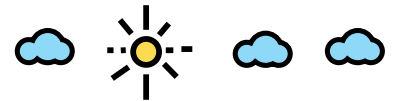

הליכה בטוחה

מטרות מרכזיות:

- חזרה על כללי ההליכה הבטוחה
- הפצת המסר שנראות מצילה חיים

מסרים מרכזיים:

- הליכה במסלול בטוח מצילה חיים
- נראות מצילה חיים!

מהלך הפעילות:

1. נחזור על המסקנות מהפעילות הקודמת: הולכי רגל נמצאים בסיכון גבוה ביותר בנושא תאונות הדרכים, והאחריות לתאונות אלה היא גם של הנהגים וגם של הולכי הרגל. על מנת לצמצם את מספר הנפגעים, ראוי להתנהג בצורה אחראית בדרכים ובעיקר לדאוג לנראות!

2. המסלול הבטוח שלי: נדפים מראש לכל תלמיד (מהאינטרנט או מספר מפות) מפה של השכונה ועל כל מפה על התלמיד לסמן:

הבית שלו: בצבע כחול

המקומות המרכזיים אליהם הוא מגיע במהלך השבוע (ביה"ס, חברים, חוגים, מכולת וכו'...): בצבע כתום

נקודת תורפה בחציית הכביש: אין מעבר חצייה, כביש סואן במיוחד או מכשול כלשהו שצריך לעבור:

בצבע אדום

סימון המסלולים הבטוחים שבהם הכי בטוח ללכת: בצבע ירוק

3. נסביר לתלמידים כי הם כבר גדולים, אך בבית הספר יש ילדים קטנים שאינם מיומנים מספיק בכללי הבטיחות ונקודות התורפה ולנו יש אחריות חברית, סביבתית וקהילתית. לכן נעביר להם את המסרים! נחלק את הכיתה לצוותים על כל צוות להכין כרזה הקשורה בחשיבותן של הנראות וההליכה במסלול בטוח, ולקשט אותה. לדוגמא:

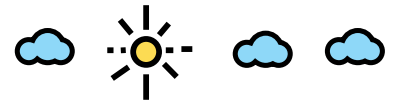
בוא נראה אותך!

לך על בטוח!

נראות מונעת אסון!

סיכום: נחזור על המסרים המרכזיים

נראות

מטרות מרכזיות:

- היכרות עם כלים ושיטות להגדלת הנראות בדרכים

מסרים מרכזיים:

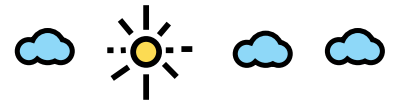
- נראות מצילה חיים!
- דרכים להגברת הנראות: בגדים בהירים בחושך, מחזירי אור, אפוד זוהר, חצייה במקום "חשוף" וללא מפגעי נראות

מהלך הפעילות:

1. נקים באחד מחדרי בית הספר "חדר חושך": יש להחשיך את החלונות ובילונות שחורים או בריסטולים כהים. יש לדאוג בצורה מוקפדת לבטיחות הילדים ולפנות את החדר מחפצים מסוכנים. יש לפזר בחדר חפצים הזוהרים בחושך (למשל: פנס, מחזיר אור, אפוד זוהר)
2. נסביר לתלמידים שהיום יעברו את הפעילות בחדר החושך ולא בכיתה. על התלמידים להקפיד על כניסה שקטה לחדר החושך.
3. התלמידים ייכנסו לחדר החושך בעזרתו של מדריך שיבקש מהם לשבת. לאחר מכן, יכבה המדריך את האור ויבקש מהם לשמור על שקט מוחלט והקשבה להנחיות.
4. עם כיבוי האורות יאירו ויזהרו החפצים השונים בחדר. נפנה את תשומת הלב של התלמידים לחפצים השונים ולעובדה שהם מאירים בחשיכה ותורמים לנראות שלנו.
5. נדגים את החשיבות של לבישת בגדים בהירים ונפנה את תשומת לב התלמידים לעובדה שחולצה לבנה בולטת הרבה יותר ונראית לעין מאשר חולצה שחורה.
6. **משחק המסירות:** נשחק עם התלמידים משחק קצר של מסירות ונדגים להם בעזרת הכדור עד כמה קשה לראות ולהתמצא בחשיכה ונקביל את זה לנראות בכביש. לאחר מכן ישחקו עם המדריך בכדור שהודבקו עליו מחזירי אור או פסים זוהרים. המשחק יגרום להם להבין עד כמה מחזירי האור מסייעים ותורמים לנראות.

סיכום: נחזור לכיתה עם התלמידים ונדגיש שוב את החשיבות בזהירות יתרה בעת החשיכה בייחוד בתקופת החורף, ומה ניתן לעשות על מנת להקל על הנראות שלנו בכבישים.

חצייה בטוחה

מטרות מרכזיות:

- התנסות בחציית כביש
- חזרה על הכללים לחצייה בטוחה

מסרים מרכזיים:

- כעת שאנו מעל גיל - 9 מותר לנו לחצות כביש לבד
- עם האפשרות מגיעה גם אחריות גדולה! עלינו להכיר היטב את כל הכללים, להוציאם לפועל ואף להושיט עזרה לילדים צעירים מאיתנו
- יש להסתכל לכל הכיוונים לפני החצייה, ורק לאחר שוודאנו שהכביש פנוי, עלינו לחצות אותו בזריזות כשאנו ממשיכים להסתכל לצדדים

מהלך הפעילות:

1. נציג את נושא הפעילות: חצייה בטוחה ונשאל: מה הקשר בין הגיל שלכם לחצייה בטוחה? נענה ונסביר לכולם - שכעת הם עברו את גיל 9 ומותר להם לחצות את הכביש לבד.

נשאל:

מהן ההשלכות של חציית הכביש לבד? האם פרוש הדבר שמותר לנו הכל? בוודאי שלא! עם האפשרות מגיעה אחריות גדולה!

2. נכתוב את המילה **אחריות** על הלוח. נתבונן במילה וננסה להבין מספר משמעויות שמסתתרות בה:

- המילה אחריות מתחילה באות א' ומסתיימת באות ת'. האחריות שלנו בחציית כביש לבד היא אך ורק שלנו מתחילתה ועד סופה. לא ניתן להסיר אותה או להעביר אותה למישהו אחר. לכן עלינו להיות מודעים לכל הכללים והשלבים של הפעולה לפני שיוצאים לבצעה.

- המילה אח: אם יש לנו אחים קטנים, נפרוס עליהם את אחריותנו בעת חציית הכביש.

- המילה אחר: אם אנו נתקלים במישהו שזקוק לעזרה בחצייה - איש מבוגר או ילד קטן, נושיט לו עזרה.

- המילה אחרי: עכשיו בהיותנו גדולים, אנחנו צריכים לשמש דוגמא אישית, ולהיזהר מאד כשאנו חוצים כביש.

הדוגמא האישית תבוא במיוחד לידי ביטוי בנוכחות משמרות הבטיחות!!

- המילה אחריו: עם ההתבגרות רצוי לעיתים לבקש עזרה. אם הכביש סואן או אין מעבר חצייה או שחשוק בחוץ, מומלץ מאד להיעזר במבוגרים.

- ולבסוף - אחריות! מילה שטמונות בה הרבה משמעויות.

3. נבקש מאחד התלמידים להזכיר לכיתה מהם השלבים הנכונים בחציית הכביש.

4. נצא לכביש לתרגל חצייה בטוחה הלכה למעשה. נצא בצורה מסודרת מהכיתה לכון מעבר החצייה הקרוב לבית

הספר ונתרגל חצייה בטוחה. כל תלמיד יזכה לחצות לבד את הכביש ויקבל משוב במהלך החצייה. חשוב לחזור ולשנן שוב ושוב את הכללים.

סיכום: נחזור על המסרים המרכזיים

כללים לחציית כביש

בוחרים

את המקום הבטוח ביותר לחצייה

1

עוצרים

צעד או שניים לפני שפת המדרכה

2

מביטים

לכל הכיוונים

3

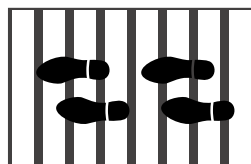

מקשיבים

לקולות התנועה

4

אם הכביש פנוי...

חוצים

בקו ישר ובהליכה מהירה

5

ממשיכים להסתכל

לצדדים בזמן החצייה

6

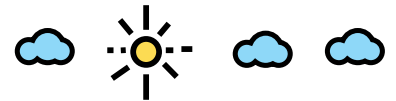
אור ירוק

העמותה למאבק בתאונות הרכבים בישראל

© כל הזכויות שמורות לעמותת "אור ירוק"

זהירות בנסיעה

מטרות מרכזיות:

- היכרות עם הסכנות הטמונות בנסיעה ברכב
- הבנת הבעיה בהסחת הדעת בזמן נהיגה

מסרים מרכזיים:

- נהיגה היא פעולה הדורשת ריכוז ואסור להסיח את דעתו של הנהג
- חגירת חגורת בטיחות ושמירה על שקט בעת נסיעה
- תעזור לנהג לשמור על ריכוז

מהלך הפעילות:

1. נציג בפני התלמידים את נושא היחידה: סכנות בנסיעה.

2. **תרגיל בהסחות דעת:** https://www.youtube.com/watch?v=IGQmdoK_ZfY **תרגיל הגורילות.**

נקרין את סרטון הגורילות. על הכיתה לספור, כמה פעמים השחקניות בחולצה הלבנה מוסרות את הכדור זו לזו. במהלך הסרטון התלמידים יפספסו את כניסת הגורילה, את השחקנית בחולצה השחורה שעוזבת ואת שינוי הצבע בוילון שברקע.

נשאל: מה הקשר בין הסרטון הזה לבין נסיעה ברכב?

נסביר לתלמידים: כאשר אנו מרוכזים בדבר מסוים, קשה לנו להבחין בכל הפרטים האחרים. כך גם בנהיגה. אם ההורים שלנו לא מרוכזים בנהיגה הם יכולים לפספס סכנות שמופיעות בדרך ולעשות חלילה תאונה. לכן, עלינו לשמור על כללי הבטיחות בעת נסיעה ברכב ולא להסיח את דעתם מהנהיגה.

3. **סרטוני התנהגות לא בטיחותית בעת הנסיעה ברכב.**

נחלק לתלמידים דף עבודה ונקרין סרטונים. בתום כל סרטון על התלמידים לענות על שתי שאלות שבדף העבודה:

1. מהי הסכנה המתוארת בסרטון?

2. מה יכול לקרות?

הסרטונים:

א. **היסחי דעת בנהיגה** https://www.youtube.com/watch?v=5qmqjkb_Wc8

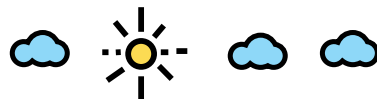
ב. **רבים ומתווכחים בנסיעה** <https://www.youtube.com/watch?v=XK4866-nRtU>

ג. **חגורת בטיחות** <https://www.youtube.com/watch?v=xACCg9v7wy0>

4. נעבור על דפי העבודה עם התלמידים. נבקש מתנדבים שישתפו את כולם במה שכתבו. על כל מקרה נשאל אם יש מישהו שרוצה לספר ולתת דוגמא אישית שקרתה לו ולמשפחתו בעת הנסיעה ברכב. הכי חשוב לשאול בסוף: האם אנחנו יכולים לשנות את המצב? התשובה היא כמובן: כן!

סיכום: נחזור על המסרים המרכזיים ונאמר שבפעילות הבאה נלמד על הפתרונות שיש לכל הסכנות וכיצד ניתן למנוע אותן.

סרטוני התנהגות לא בטיחותית בעת הנסיעה ברכב

סרטון מספר 1

מהי הסכנה המתוארת בסרטון?

מה יכול לקרות?

סרטון מספר 2

מהי הסכנה המתוארת בסרטון?

מה יכול לקרות?

סרטון מספר 3

מהי הסכנה המתוארת בסרטון?

מה יכול לקרות?

נסיעה בטוחה

מטרות מרכזיות:

- חזרה על הסכנות בנסיעה ברכב
- לימוד הכללים של נסיעה בטוחה ברכב

מסרים מרכזיים:

- שקט פנימי מסייע לנהיגה בטוחה של הנהג ושל הנוסעים ברכב
- חגורת בטיחות מצילה חיים
- כל נוסע חייב לשבת על הכיסא המתאים לו
- אין להושיב מספר אנשים שעולה על המספר המותר ברכב
- אין להסיח את דעתו של הנהג
- אין לגעת בטלפון הנייד בזמן הנסיעה

מהלך הפעילות:

1. **נציג את נושא הפעילות:** נסיעה בטוחה כהמשך לנושא הסכנות שלמדנו בשיעור הקודם. המדריך יצייר על הלוח שמש שבכותרתה כתוב: "נסיעה בטוחה". הילדים יצטרכו לכתוב בתוכה כל מה שעולה במחשבתם בנושא נסיעה בטוחה.

2. נשלים את השמש ונדגיש את הכללים השונים בתחום הנסיעה הבטוחה.

3. **נשחק שני משחקי "שקט פנימי":** מטרת המשחק היא ללמד את התלמידים שהתנהגות שקטה בנסיעה היא אחד האמצעים למניעת הסחות דעת ולשמירה על הבטיחות. השקט צריך לבוא מאיתנו, ואסור שהנהג יצטרך לבקש אותו, לדרוש אותו או אפילו לכעוס על מנת להשיגו. עצם הבקשה לשקט במהלך הנהיגה מהווה הסחת דעת.

א. משחק ראשון: סופרים בקבוצה

הוראות: המטרה היא שהקבוצה תספור בסדר עולה כאשר קובעים רק מי הראשון שמתחיל לספור. כל תלמיד אומר מספר אחד ואסור לתכנן מראש את הסדר מי אומר מתי. על כל התלמידים להשתתף במשחק. המשחק מסתיים רק לאחר שכל אחד אמר מספר, ואסור לתלמידים לומר את המספרים באותו הזמן. רק תלמיד אחד חייב להישמע כל פעם. המשחק יתחיל עם תלמיד שיאמר את המספר: 1 ואז על הקבוצה להמשיך.

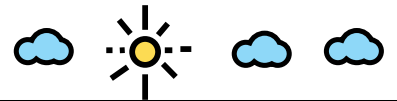
למה התלמידים לא מצליחים? כי הם אינם רגועים ואינם מקשיבים ולכן הם מתפרצים וצועקים.

ננסה כמה סיבובים... לאחר שלא הצליחו כמה פעמים נשאל: "למי יש את היכולת להיות במצב של שקט?" האם אנו רוצים להצליח? האם יש לנו יכולת לפתח סבלנות? תסתכלו על ההבדל בין שקט חיצוני לשקט פנימי. תסתכלו מה קורה בתוך הראש שלנו תוך כדי המשחק, ותשימו לב לדחף שיש לנו להתפרץ ולהיות תזזיתיים.

ב. משחק שני: חישוק יורד חישוק תסכול

הוראות: נחלק את הקבוצה לשתי תתי קבוצות (חצי כיתה בכל פעם). על המשתתפים לעמוד במעגל ולהושיט אצבע אחת, באופן שתיגע בחישוק עם החלק החיצוני שלה כאשר האגודל פונה כלפי מעלה (אסור להניח על כרית האצבע) מטרת המשחק היא שכאשר המנחה מסיר ידיו מהחישוק, החישוק צריך לרדת לכוון הרצפה באיטיות, כשכל החברים בכיתה משתתפים בפעולה וכל האצבעות נוגעות בחישוק. הסיבוב נפסל אם מספר ילדים עוזבים את החישוק ליותר מכמה שניות, אם מישו תופס את החישוק או אם החישוק נופל. - ואז מתחילים שוב..

המשימה בדרך כלל נכשלת ובמקום שהחישוק יורד, הוא עולה! כדי להצליח בתרגיל, על הקבוצה ליצור בתוכה שקט פנימי. אם הקבוצה לא מצליחה בתוך כמה סיבובים להשלים את המשימה נשאל את הקבוצה: למה לדעתכם אנחנו נכשלים?

אם החישוק ירד מעצמו, נשאל מה גרם לכך. אם הכיתה לא הצליחה לענות על השאלה, יש לגלות להם את הסוד: החישוק יורד רק כאשר כל אחד נמצא במצב של שקט ומביא אותו לקבוצה.

נחבר את התרגילים לעניין הנסיעה הבטוחה:

- האם אתם יכולים לתת דוגמאות מחיי היום יום שלכם למצבים שבהם יש או אין שקט ברכב?
- כיצד ניתן למנוע הסחות דעת בנהיגה?
- מדוע שקט פנימי חשוב כשמדובר בנסיעה ברכב?

4. חידון "כל האמת" על נסיעה בטוחה: נבחר ארבעה משתתפים מהכיתה. לכל אחד מהם נציע תשובה אחרת

לשאלה שיישאלו וכל אחד יצטרך לשכנע את הכיתה שהתשובה שלו היא הנכונה ביותר (גם אם שגויה).

אחרי ששמעו את ארבע התשובות השונות התלמידים יצטרכו לבחור את התשובה הנכונה. חשוב להדגיש בתום כל שאלה מהי התשובה הנכונה (המודגשת) ולפרט:

מאיזו דלת מותר לצאת מהרכב?

א. הכניסה לרכב והיציאה ממנו מתבצעת רק מהדלת הסמוכה למדרכה.

ב. הכניסה והיציאה רק מהדלת הרחוקה מהמדרכה.

ג. אין חשיבות מאיזו דלת יוצאים ונכנסים - העיקר לעשות זאת בזהירות.

ד. מותר לצאת רק מהדלתות הקדמיות של הרכב.

אילו דברים חובה לבדוק לפני שמתחילים בנסיעה ברכב?

א. לפני הנסיעה ברכב חובה לבדוק שכל נוסע חובש קסדה

ב. לפני תחילת הנסיעה יש לבדוק שדלתות הרכב סגורות היטב, שכולם חוגרים חגורות בטיחות וכולם יושבים על המושב המתאים להם.

ג. הכי חשוב שיהיו חגורות בטיחות מאחורי!

ד. האחריות על שמירת כללי ההתנהגות ברכב חלה רק על הנהג. שאר הנוסעים אינם אחראים לדבר ברכב.

באילו גילאים חובה לחגור חגורת בטיחות?

א. בכל הגילאים חובה לחגור חגורות בטיחות לפני ומאחור

ב. הגיל לא חשוב. חובה לחגור חגורת בטיחות רק במושב האחורי.

ג. הגיל לא חשוב. חובה לחגור חגורת בטיחות רק במושב הקדמי.

ד. חובה לחגור חגורת בטיחות רק עד גיל 9.

עד איזה גיל יש לשבת במושב בטיחות מיוחד/בוסטר (כיסא הגבה)?

א. עד גיל 3.

ב. עד גיל 9 או ילדים שגובהם פחות מ- 145 ס"מ.

ג. עד גיל בר מצווה.

ד. כיסא בטיחות אינו חובה כלל. הוא רק בחירה.

על איזו התנהגות חשוב להקפיד בעת הנסיעה ברכב?

א. אין להוציא חלקי גוף מהרכב ואין לזרוק חפצים בתוך הרכב ולא ממנו החוצה.

ב. אסור לצעוק ולהשתולל בזמן הנסיעה.

ג. לנהג אסור להשתמש בטלפון סלולרי בעת הנהיגה.

ד. כל התשובות נכונות.

לכמה נוסעים מותר לנסוע ברכב משפחתי?

א. לכל רכב יש התקן שלו. ברכב משפחתי בדרך כלל יכולים לנסוע עד חמישה נוסעים.

ב. כמה שנכנסים. אין הגבלה.

ג. מקסימום ארבעה נוסעים.

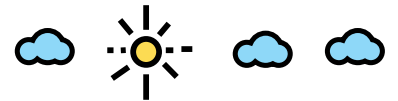
ד. שניים קדימה.

סיכום: נחזור על המסרים המרכזיים

אור ירוק

העמותה לתאבק בתאונות הרכבים בישראל

תמרורים

מטרות מרכזיות:

- היכרות עם תמרורים חשובים

מסרים מרכזיים:

- תמרורים יוצרים שפה משותפת בין נהגים, רוכבים והולכי רגל
- ציות לתמרורים מציל חיים!

מהלך הפעילות:

1. נציג את הנושא הפעילות: "תמרורים" ונשאל: למה חשוב שיהיו תמרורים? נסביר כי התמרורים יוצרים שפה משותפת ומאפשרים השתלבות בתנועה לכלל הנהגים ולהולכי הרגל כאחד.
2. נשאל: אילו תמרורים אתם מכירים? נכין רשימה של כל התמרורים שהתלמידים מכירים, ולאחר מכן, נציג בפניהם את לוח התמרורים ונוודא שהם מכירים את כולם.
3. נדגיש את ההבדלים בין התמרורים הנובעים מהצבעים השונים שלהם ומהצורה השונה שלהם. נחלק את הכיתה לצוותי עבודה. כל צוות יקבל דף עבודה. על חברי הצוות למלא את הדף וליצור תמרורים שיסייעו למניעת תאונות בביה"ס.
4. נבקש מהצוותים להציג את התמרורים שיצרו.

סיכום: נחזור על המסרים המרכזיים

דף הנחיות

שמות הילדים בקבוצה:

שם הקבוצה:

בחרו מקום בבית הספר שבו ראיתם תאונות או "כמעט תאונות" (נפילות, התנגשויות, החלקות, דחיפות וכדומה).

תארו את המקום:

חשבו על תמרור שיציע פתרון לבעיה:

נסחו את המילים שישולבו בתמרור שלכם:

ציירו את התמרור והחליטו על צורתו: (משולש, ריבוע או עיגול) וציירו את תוכנו.

בחרו מקום בולט להצבת התמרור שבו ייראה לכל מי שעובר שם, וכתבו במה בחרתם:

לוח התמרורים - הסברים

תמרור	הסבר
	לנהג: עצור! (ותן זכות קדימה לרכבים שעוברים)
	לרוכב אופניים: אסורה הכניסה/אין מעבר לרוכבי אופניים
	לנהג: זהירות מעבר חצייה להולכי רגל בקרבת מקום
	לנהג: זהירות הולכי רגל בקרבת מקום
	לנהג: זהירות מתנועת אופניים
	לרוכבי אופניים: שביל לרוכבי אופניים בלבד
	מקום חניה לכלי רכב

לוח התמרורים - הסברים

תמרור	הסבר
	לנהג: חניה לרכב של נכה בלבד
	רחוב משולב (הולכי רגל+אופניים+מכוניות)
	שביל להולכי רגל בלבד!
	שביל נפרד לאופניים בלבד ולהולכי רגל בלבד
	זהירות - עבודות בכביש
	אסורה חניית רכב בדרך בצד שבו הוצב התמרור
	אסורה הכניסה להולכי רגל

זהירות ברכיבה

מטרות מרכזיות:

- הקניית כלים לרכיבה בטוחה על אופניים

מסרים מרכזיים:

- אופניים הם כלי רכב!
- אין באופניים שום הגנה לרוכב
- האופניים מיועדים לרוכב אחד בלבד. נוסע נוסף יערער את שיווי המשקל ועלול לגרום לנפילה
- הרכיבה דורשת ריכוז מלא
- אופניים בלתי תקינות - מסוכנות ועלולות לגרום לפגיעה

מהלך הפעילות:

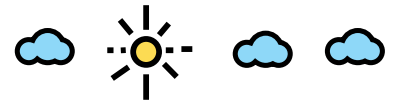
1. נציג את נושא הפעילות: סכנות ברכיבה.

2. מד חום עמדות - סכנות ברכיבה:

נתלה בצד אחד של הכיתה שלט שכתוב עליו "מסכים" ובצד השני של הכיתה שלט שכתוב עליו "לא מסכים" ונקרא רשימה של היגדים. על כל תלמיד למקם את עצמו לפי העמדה שלו. אם הוא מסכים לגמרי עם ההיגד - עליו לעמוד לצד השלט "מסכים" ולהיפך. אם הוא מתלבט, הוא יכול לעמוד במרכז הכיתה. אם כל הכיתה תמימת דעים לגבי ההיגד - ממשיכים הלאה. אם יש דעות שונות, נבקש מבעל הדיעה לנסות לשכנע את כולם שעמדתו היא הצודקת והנכונה, ומי שישתכנע מדבריו, יעבור לצידו.

רשימת ההיגדים:

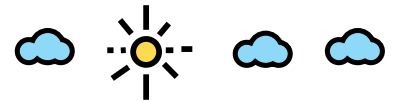
- אין שום סכנה ברכיבה על אופניים. כמובן שזה לא נכון! הסכנות ברכיבה רבות.
- רכיבה על אופניים בגיל צעיר מסוכנת יותר מרכיבה בגיל מבוגר. לא נכון! לכל גיל הסכנות שלו. עם ההתבגרות הבטחון ברכיבה עולה ואז הרכיבה עלולה להיות פראית ולגרום לסכנות רבות יותר. אם כך, בטיחות ברכיבה חשובה בכל גיל.
- אופניים הם כלי רכב! נכון מאד!
- למה שמים דגש על בטיחות ברכיבה על אופניים? הרי זה לא דבר שצריך להתכונן אליו - פשוט נוסעים! לפני הרכיבה יש לבחון את תקינות האופניים ולוודא כי יש אויר בגלגלים, גובה הכסא מתאים, הבלמים תקינים, יש מחזירי אור, פנס ופעמון.
- נסיעה על הכביש יותר בטוחה מנסיעה על המדרכה. הרכיבה על אופניים בגיל צעיר [עד כיתה ה'-ו'] תתבצע במגרשי המשחקים והספורט ובשבילי אופניים המיועדים לכך בלבד ולא בכבישים. בגיל מבוגר יותר ניתן לרכוב בכבישים אך יש ללמוד לפני כן את הכללים הכרוכים בכך.
- רכיבה בחשיכה מסוכנת מאד ולכן היא אסורה! בשעות החשכה יש לענוד מחזירי-אור על הגוף בנוסף למחזירי האור המודבקים על האופניים, על הקרסול, על הזרועות ועל והקסדה.
- כשמרכיבים חבר על האופניים יש להיזהר מעצירת פתאום. אופניים מיועדות לנוסע אחד בלבד! אסור להרכיב חברים על האופניים!

3. בתום הפעילות, נשאל את התלמידים:
- אילו סכנות אורבות לנו בעת הרכיבה על אופניים?
  - האם אתם חווים את הסכנות הללו בחיי היום יום?
  - כיצד ניתן להתמודד עימן?

סיכום: נצייר שמש על הלוח ונרשום בה את כל הסכנות האפשריות. נדגיש כי בפעילות הבאה נשוחח על הפתרונות לסכנות ונחזור על המסרים המרכזיים של היחידה.

רכיבה בטוחה

מטרות מרכזיות:

- למידה של הכללים לרכיבה בטוחה על אופניים

מסרים מרכזיים:

כלי תקין

- לא רוכבים על אופניים שאינן תקינים
- לא רוכבים על אופניים גדולים מידי או קטנים מידי

אביזרי בטיחות

- לא רוכבים על אופניים ללא קסדה תקינה ומגינים
- לראות ולהיראות

- יש להימנע מרכיבה בשעות החשיכה. אם בכל זאת רוכבים בשעות אלו, יש להקפיד להדליק פנסים, ללבוש בגד בהיר ואפוד זוהר. כמו כן יש לוודא שיש מחזירי אור על האופניים לצורך נראות

אזור רכיבה בטוח

- רוכבים אך ורק בדרכים ושבילים המיועדים לרכיבה
- כשחוצים את הכביש - יורדים מהאופניים

רכיבה בטוחה

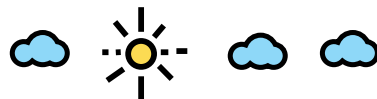
- לא משתוללים עם האופניים
- לא מרכיבים חבר על האופניים
- כשרוכבים בקבוצה - יש לשמור מרחק בין הרוכבים
- לא מסיחים את הדעת מהרכיבה ושומרים על ריכוז גבוה (בלי שימוש בטלפון ובמוזיקה)

מהלך הפעילות:

- נציג את נושא הפעולה: רכיבה בטוחה. נזכיר את הסכנות שנלמדו ביחידה הקודמת.
- קמפיין רכיבה בטוחה! נחלק את הכיתה לזוגות. על כל זוג להכין קמפיין לרכיבה בטוחה באמצעות דף עבודה לצוות.
- נבקש מכל צוות להציג את הקמפיין שלו בפני התלמידים.

סיכום: נחזור על המסרים המרכזיים

הקמפיין שלנו!

לפניכם דף עבודה שתפקידו לסייע לכם בעת הכנת הקמפיין שלכם.
עבדו לפי השלבים השונים עד ליצירת קמפיין שלם, קליט ומנצח!!!

בהצלחה!

1. הנושא שלנו:

---

2. מה עולה במחשבתנו כשאנחנו שומעים נושא זה? (כתבו כל דבר שצץ בראשכם)

---

3. הסיסמא שלנו: (חשבו על סיסמא קצרה, רצוי מתחרזת וקליטה)

---

4. איזה קמפיין אנחנו רוצים לעשות? (שלט / שיר / סרטון וכו')

---

5. מה יהיה בקמפיין ואיך הוא יהיה בנוי? (תסריט לסרטון, מה יהיה מצויר על השלט וכו')

אחרי שגיבשתם את הרעיונות שלכם... אתם מוכנים... צאו לדרך!!!

תעביר את זה הלאה

מטרות מרכזיות:

- העברת הידע שרכשנו הלאה מסייע בהפנמת הידע שלנו ומעניק תחושת אחריות ורצון לשמור על הכללים.

מסרים מרכזיים:

- יש לכם אחריות להעביר את הידע שרכשתם בנושאי הבטיחות בדרכים לכל הסובבים אתכם - משפחה, חברים, שכונה וקהילה.

מהלך הפעילות:

- ## 1. נצייר את האיור הבא על רצפת הכיתה:

עושה משהו	אכפת לי
לא עושה משהו	לא אכפת לי

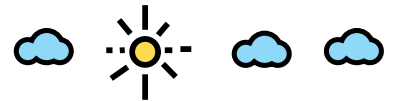
- 2. נקרא לתלמידים מספר היגדים ועליהם יהיה לבחור לעמוד על הקו במקום המתאים ביותר בהתאם למה שהם נוהגים בדרך כלל כמתואר באירוע. (חשוב לבחור על פי המצוי ולא הרצוי).**

ישנם ארבעה צירופים אפשריים:

- א. לא אכפת לי - ואני לא עושה!**
ב. לא אכפת לי - ואני עושה!
ג. אכפת לי - ואני לא עושה!
ד. אכפת לי - ואני עושה!

ההיגדים:

1. ההורים שלי אף פעם לא שמים חגורת בטיחות
  2. ראיתי אתמול ילדים בכיתה א' חוצים כביש ללא ליווי של מבוגר
  3. אין אצלנו מעבר חצייה בשכונה
  4. מעט מאד ילדים בשכונה שלנו רוכבים על אופניים עם קסדה
  5. אף פעם לא היה לנו בוסטר ברכב
  6. ברור שההורים שלי שולחים הודעות בוואטספ תוך כדי נהיגה
  7. אח שלי אף פעם לא מקפיד על בגדים בהירים או מחזירי אור בחושך
[אפשר להוסיף היגדים מדוגמאות ששמעתם בכיתה או שמקובלות בשכונה]
  3. בסוף התרגיל יתברר לחניכים כי ברוב המקרים הם מאד אכפתיים אך אינם פועלים לשינוי המצב. זה מצב נורמלי, אך בר שינוי.
- נשאל את התלמידים האם היו רוצים לשנות את המצב ומה הם יכולים לעשות בנידון?

חזרה על החומר

מטרות מרכזיות:

- חזרה על כל כללי הבטיחות לקראת סיום שנת הלימודים

מסרים מרכזיים:

- בטיחות בדרכים מצילה חיים
- ארבעת הנושאים המרכזיים בהם עסקנו השנה: הליכה בטוחה - חצייה בטוחה - רכיבה בטוחה - נסיעה בטוחה

מהלך הפעילות:

כל תלמיד יקבל את שאלון הסיכום וימלא אותו לבד. חשוב להדגיש שאם התלמיד מתקשה ואינו יודע תשובה לשאלה מסוימת יש לסמן את השאלה. בתום מילוי השאלון, נעבור על כל השאלות ונתעכב במיוחד על אלה שהתלמידים התקשו לענות עליהן. נשים דגש מיוחד על הכללים שיש לחזור עליהם ועל התחומים שאותם יש לחזק.

סיכום: נעבור על כל השאלות ונוודא שהתלמידים זוכרים את הכללים ומכירים אותם. נאפשר להם לשתף את הכיתה בסיפוריהם, ונדגיש את החלקים שבהם הם מתקשים או פחות זוכרים.

שאלון סיכום

1. כתוב/י במילים שלך מהי "נראות" בדרך?

2. כתוב/י שלושה כללים לחצייה בטוחה בכביש:

א.

ב.

ג.

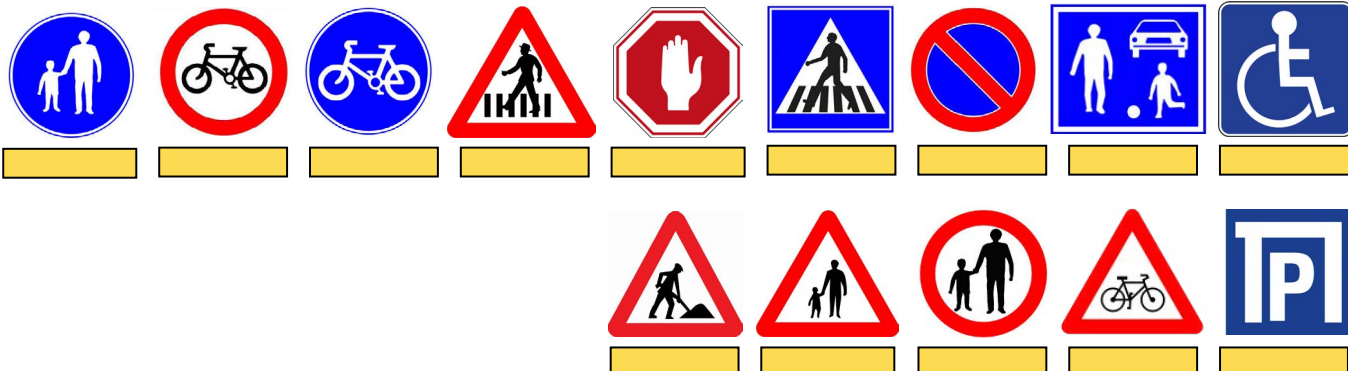
3. כתוב/י שלושה כללים לנסיעה בטוחה ברכב:

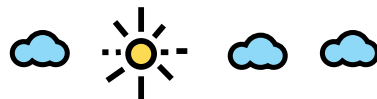
א.

ב.

ג.

4. בחר/י שלושה תמרורים וכתוב/י מה משמעותם:

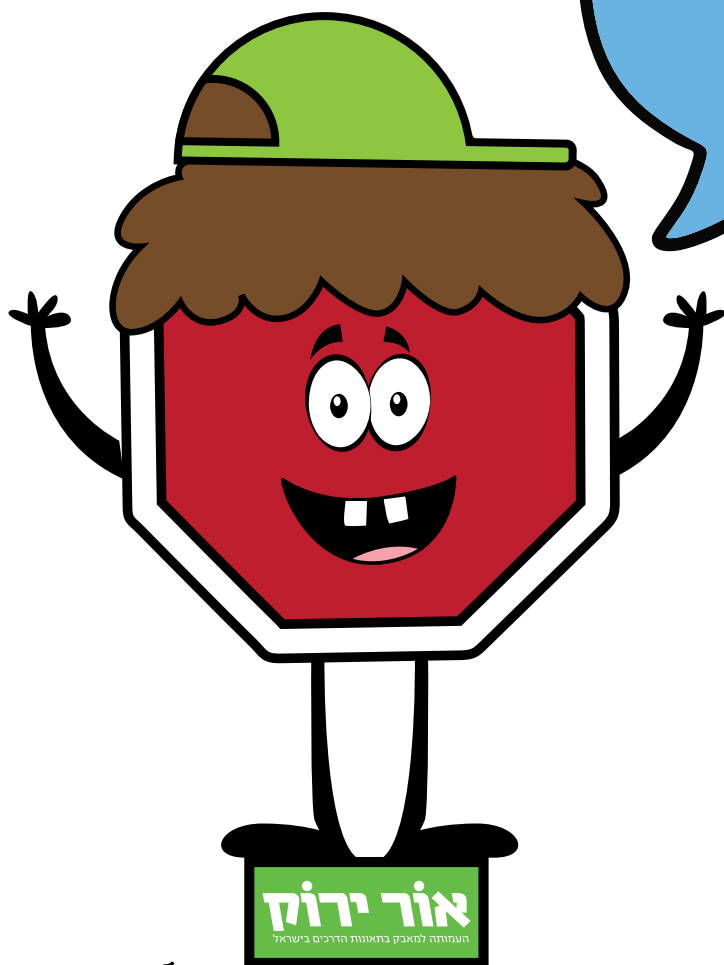
5. כתוב/י שלוש פעולות שיש להקפיד עליהן לפני שיוצאים לרכיבה באופניים:
א.

ב.

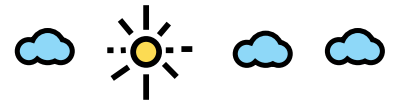
ג.

6. תן/י דוגמא לאדם שעליו השפעת לנהוג בצורה אחראית ובטוחה יותר במהלך השנה. פרט/י:

בהצלחה!

פעילות פרידה

מטרות מרכזיות:

סיום חגיגי לשנת הפעילות

מסרים מרכזיים:

• הקפידו על הכללים גם בחופש הגדול!

מהלך הפעילות:

1. נחלק את הכיתה לצוותים של 4-5 תלמידים. כל קבוצה תקבל דף בריסטול גדול, ותכתוב עליו סלוגן המסכם לדעתה את כל מה שלמדנו השנה.
2. נחלק לכל צוות מדבקות עגולות בצבעים שונים ועל כל ניר מדבקות ניתן נושא אחר המסכם עבורנו את מה שלמדנו. לדוגמא:
צבע צהוב - נושא חדש שלמדתי השנה
צבע אדום - נושא שהיה לי ידוע כבר
צבע ירוק - כלל הבטיחות החשוב ביותר לדעתי
צבע כתום - משהו נוסף שמסקרן אותי ללמוד על הבטיחות בדרכים
 ניתן להוסיף עוד.
 כל תלמיד בתורו ישתף את הקבוצה באחת מהשאלות וידביק את המדבקה על גבי הדף עם הסלוגן כך שהוא לאט לאט יתקשט ויתמלא בצבעים השונים.
3. נתלה את הסלוגנים של הקבוצות השונות על הקיר ונערוך "מסיבת סיום". (אפשר להביא כיבוד).

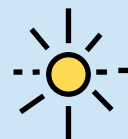
סיכום: נחלק תעודות לכל התלמידים בטקס חגיגי ונברך אותם בחופשה נעימה ובטוחה!

אור ירוק

העמותה למאבק בתאונות הדרכים בישראל

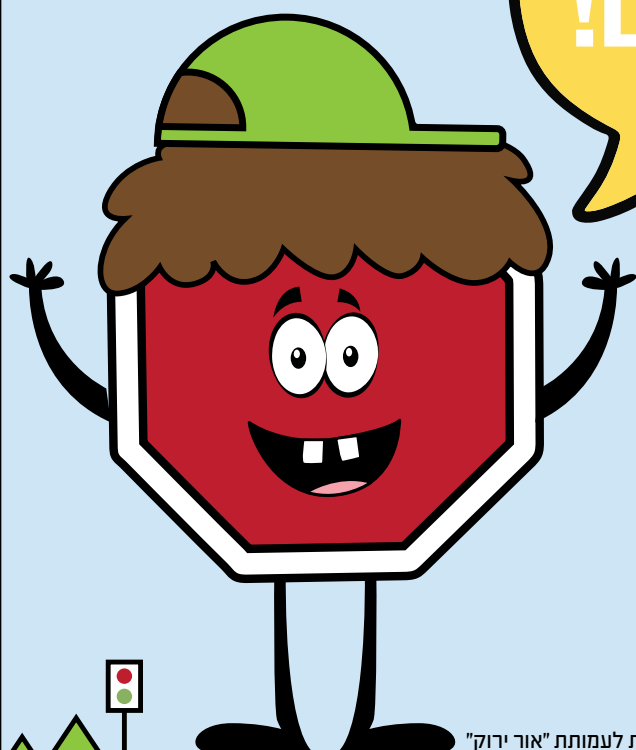

תעודת בטיחות ב"דרכים"

מוענקת ל: _____

לאחר סיום הפעילות בנושא בטיחות בדרכים
כיתות ה'-ו'

יסודיים
בדרכים!

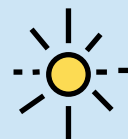
© כל הזכויות שמורות לעמותת "אור ירוק"

אור ירוק

העמותה למאבק בתאונות הדרכים בישראל

אז בואו נתחיל בחידון!

1. לפני חציית כביש... מהו הנכון ביותר?

א. יש להסתכל שמאלה וימינה בלבד.

ב. יש להסתכל לכל הכיוונים ומעבר לפינות הרחוב, ולהאזין לקולות התנועה.

ג. יש להסתכל רק שמאלה וימינה ולהאזין לקולות התנועה.

2. חובה לחגור חגורות בטיחות:

א. רק במושבים הקדמיים

ב. רק במושבים האחוריים

ג. במושב הקדמי - כולם, ובמושב האחורי - רק ילד מתחת גיל 14

ד. גם במושבים הקדמיים וגם במושבים האחוריים, בכל גיל

3. מה עושים כשרוצים לחצות את הכביש במעבר-חצייה באור ירוק, אבל בו בזמן גם לנהג הפונה ימינה בכיוון

מעבר-החצייה יש אור ירוק?

א. לא סומכים על הנהג שיאפשר לעבור ולא מתחילים לחצות לפני שהוא עוצר.

ב. יש אור ירוק להולכי-רגל, אז חוצים בלי להתחשב בכלי-רכב שמתקרב.

ג. הולך-רגל חייב לתת זכות-קדימה למכונית הפונה ימינה ולכן הוא לא חוצה גם אם הרכב עוצר.

4. לנהג מותר לדבר בטלפון נייד ללא דיבורית

א. כאשר הוא נוסע מתחת ל- 50 קמ"ש

ב. בדרכים עירוניות בלבד

ג. אסור לדבר בטלפון נייד ללא דיבורית ואף מומלץ לא לדבר

בנייד בכלל במהלך הנהיגה.

5. כשאני מגיע למעבר חציה ברכיבה על אופניים:

א. אסור לי לעבור בו עם אופניים

ב. אני יורד מהאופניים ומוביל אותם ביד

ג. אני מביט ימינה ושמאלה ועובר בנסיעה

ד. אני עוקף את מעבר החצייה כי אינני הולך רגל

בהצלחה!!!

יסודיים
בדרכים!

